اردو ، ماجرای من است.

ماجرای
اردوهای تربیتی

سرشناسه:تقدیری، حامد، ۱۳۶۶-/عنوان و نام پدیدآور:ماجرای اردوهای تربیتی/ نویسنده حامد تقدیری ؛ مجری طرح مرکز اردویی موسسه راهیان کوثر./مشخصات نشر:قم: فانوس دریایی ، ۱۳۹۷./مشخصات ظاهری:۱۴۴ ص.: مصور/فروست:اردو، ماجرای من است./شابک:-۹۷۸ ۹-۳-۹۹۶۵۱-۶۲۲/وضعیت فهرست نویسی:فیپا/موضوع:اردو و اردوداری/موضوع:Camping/موضوع:اردو و اردوداری-- مدیریت/موضوع:Management-- Camping/موضوع:اردو واردوداری-- برنامه‌ریزی/موضوع:Planning-- Camping/شناسه افزوده:موسسه آموزشی، فرهنگی راهیان کوثر. مرکز اردویی/رده بندی کنگره:۱۳۹۷ ۲م۷ت/GV۱۹۱/۷ رده بندی دیویی:۷۹۶/۵۴
شماره کتابشناسی ملی:۵۴۸۴۶۹۵

« فتح الفتوح انقلاب ما تربیت این جوانهاست؛ که در آن شرائط دشواری که همه‌ی دنیا در مقابل ما با چهره‌ی دژم و سلاحِ آماده‌ی شلیک ایستاده بودند، اینها توانستند یک چنین پیروزی بزرگی را به دست بیاورند»

مقام معظم رهبری

نویسنده: حامد تقدیری
مجری طرح: مرکز اردویی موسسه راهیان کوثر
ناشر: فانوس دریایی
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۶۵۱-۳-۹
چاپخانه: جوان
نوبت/تاریخ چاپ: اول/۱۳۹۷
شمارگان: ۳۰۰۰ جلد
تلفن دفتر نشر: ۰۹۳۵۳۱۶۱۶۲۶
تلفن پخش: ۰۲۱۲۲۵۰۸۷۰۱

فهرست

پیش گفتار	۶
طرح‌نامه اردوی شناسایی و گـــزینش	۸
طرح‌نامه اردوی زندگی در شرایط سخت	۳۴
طرح‌نامه اردوی مدیریت اجتماعی	۵۲
طرح‌نامه اردوی نقد حکومت دولت‌محور	۷۸
طرح‌نامه اردوی اربعین امام حسین علیه‌السلام	۱۱۵
خاتمه	۱۴۲

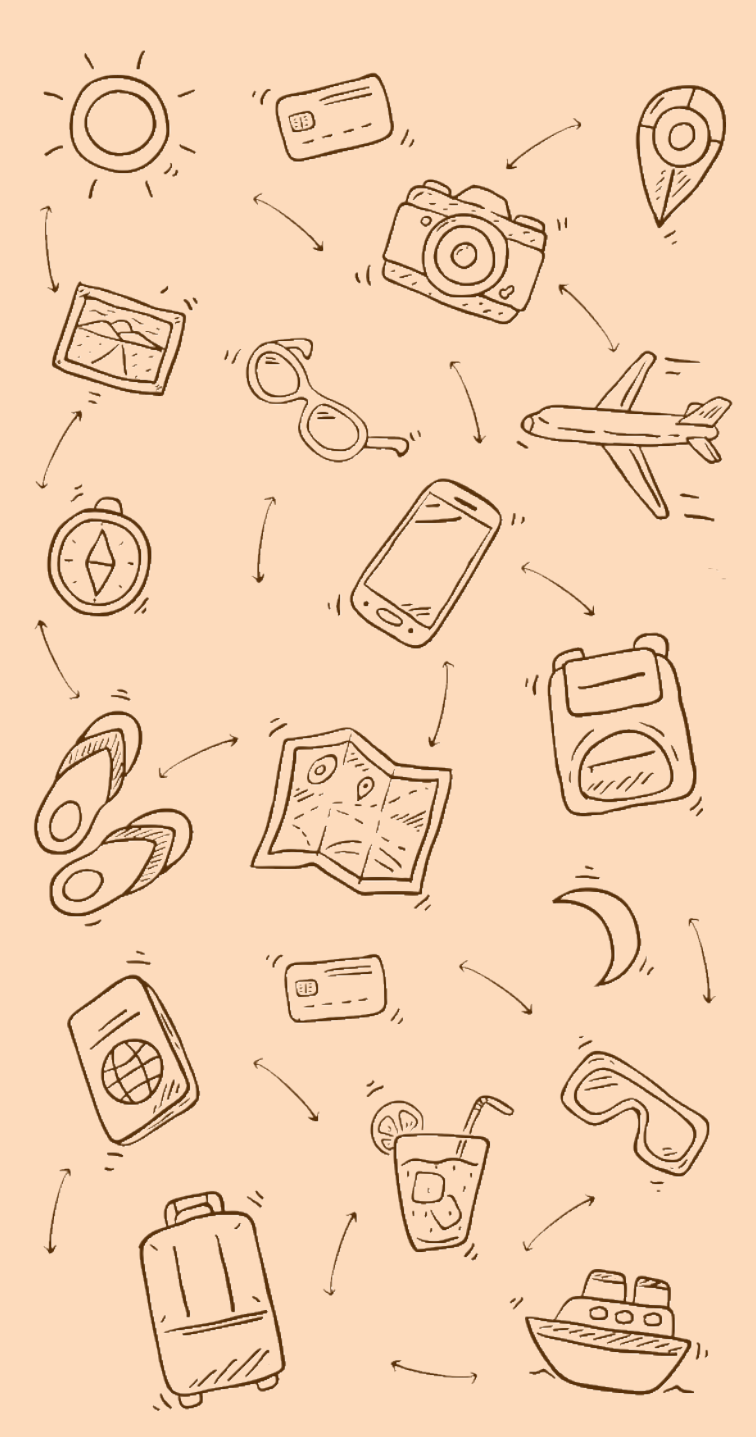

پیشگفتار

تربیت یکی از مهم‌ترین وظایف انسان است. این تربیت گاهی نسبت به فرزند است و گاهی نسبت به دیگر افراد جامعه. گاهی نقش ما پدر و مادری است، گاهی برادری و خواهری و گاهی به‌عنوان دوست یا مربی وارد این عرصه می‌شویم. مباحث بسیاری در تربیت اثرگذار است و ما برای اثرگذاری بیشتر می‌بایست از قالب‌های جذاب، اثرگذار و ماندگار بهره ببریم. **اردو** یکی از این قالب‌های ماندگار و اثرگذار است. ما نیز در فعالیت‌های تربیتی خود جهت رشد و اعتلای آینده‌سازان جامعه، توجه ویژه‌ای به این قالب کردیم و پس از مطالعه بسیار بر روی انواع اردوهای تربیتی در داخل و خارج از کشور و تجربه نمودن بسیاری از آن‌ها، به این نتیجه رسیدیم که تاکنون از این قالب ماندگار و مؤثر به‌خوبی استفاده نکرده‌ایم و به‌عنوان برنامه‌ای در کنار صدها برنامه تربیتی به آن

نـگاه می‌کنیـم و نـه یـک برنامـه مهـم و تأثیرگـذار تربیتـی. درحالی‌کـه اردو به‌تنهایـی می‌توانـد راهبـردی جـدّی و مؤثـر جهـت فعالیت‌هـای گسـترده تربیتـی باشـد. ایـن مهـم گروهـی از مربیـان و طـلاب توانمنـد را بـه قالبـی نـو از اردو رسـاند کـه نـام آن را **اردوهـای ماجـرا محـور** گذاشـتند. ایـن نوشـتار و نوشـتارهای بعـدی تـلاش می‌کننـد تعـدادی از ماجراهـای اردویـی تولیـد و اجراشـده را بـرای اسـتفاده دیگـر مربیـان بیـان نماینـد. بـرای رشـد ایـن طـرح دوسـتان بسـیاری در **موسسـه فرهنگـی تبلیغـی آسـمان انتظـار** مـا را یـاری کردنـد کـه صمیمانـه سپاسـگزار تلاش‌هـا و همتشـان هسـتیم. جنـاب حجت‌الاسـلام **حامـد تقدیـری** کـه عـلاوه بـر مسـئولیت ایـن مجموعـه در طراحـی، تولیـد و اجـرای ایـن آثـار بسـیار تـلاش نمودنـد و **حجج‌اسـلام محمدرضـا جـوان آراسـته**، **محمدامیـن نخعـی** و **علیرضـا نخعـی** کـه در رشـد و تکمیـل ایـن قالـب و تولیـد و تدویـن ماجراهـای اردویی مـا را یـاری کردنـد.

ایـن نوشـتار تنهـا شـروع ایـن طـرح و قالـب اسـت تـا ایـن نـگاه و ایـده را بـه شـما معرفـی نمایـد و امیـد دارد کـه بـا نظـرات، طرح‌هـا و ماجراهـای شـما سـروران رشـد کنـد و کامـل شـود. بی‌صبرانـه منتظـر نظـرات، تجربیـات، نقدهـا و نوشـته‌های شـما هسـتیم.

مرکز اردویی موسسه راهیان کوثر
محمدصادق استوار محمودآبادی

طرح‌نامه اردوی شناسایی و گزینش

حامد تقدیری

معرفی اجمالی اردو

اردوها گامی در مسیر رشد و ارتقاء توانمندی کودکان و نوجوانان هستند. برنامه‌ای که علاوه بر آموزش بهتر زیستن و رشد علمی و مهارتی، با ایجاد نشاط و شادابی تلاش می‌کند استعدادها و توانمندی‌های بچه‌ها را به ایشان نشان دهد تا بهتر بتوانند در مسیر کمال انسانی حرکت کنند.

برای تحقق این مهم، می‌بایست مجموعه اردوهای تربیتی در موضوعات مختلف را دنبال نمود. برگزاری این اردوها نیازمند شناخت کامل و درست از مخاطبین است. شناختی که موجب می‌شود نیازهای ایشان را بهتر بشناسیم و با درک درست از توانمندی‌ها و استعدادهای ایشان، سعی در رشد آن‌ها داشته باشیم.

برای شناخت بهتر ایشان در گام اول اردوی **شناسایی و جذب** طراحی‌شده است. اردویی که در تلاش است با برنامه‌های مختلف اردویی، شناختی را نسبت به افراد ارائه دهد. در ادامه چگونگی برگزاری این اردو تبیین می‌شود.

اهداف اردو

هر مجموعه بر اساس برنامه و هدفی که دارد مخاطبین خود را شناسایی و ارزیابی می‌کند تا دریابد چه میزان می‌تواند در رسیدن به هدف خود موفق عمل نماید. به‌عنوان‌مثال یک مجموعه آموزشی فوتبال برای رسیدن به هدف تربیت یک بازیکن خوب، میزان دقت، توان جسمی و حرکتی، تسلط بر اعضای بدن به‌خصوص پا، روحیه جمعی و گروهی متربی را ارزیابی می‌کند تا بتواند با اجرای برنامه‌های آموزشی، متربیان را در مسیر رسیدن به هدف یاری نماید. یک مجموعه تربیتی نیز بر اساس اهداف تربیتی که برای تربیت متربی به‌صورت فردی و اجتماعی تعریف کرده است می‌بایست مخاطبین خود را ارزیابی نموده تا بتواند با نگاهی درست و جامع، در مسیر رسیدن به اهداف خود گام بردارد.

این اردو تلاش می‌کند چگونگی و میزان ویژگی‌های زیر را به ترتیب اولویت در مخاطبین ارزیابی و شناسایی نماید. مخاطبین با حضور در بازی‌های این اردو و نمودهای رفتاری که از خود نشان می‌دهند به مربیان در شناخت بیشتر ایشان کمک می‌نمایند.

ویژگی‌های مورد ارزیابی:

۱. شخصیت
۲. دقت و تمرکز
۳. تفکر و قدرت استدلال
۴. توان رهبری و اثرگذاری در جمع
۵. اجتماعی بودن و داشتن روحیه‌ی جمعی
۶. خلاقیت و ابتکار

توضیح اهداف

اهـداف و ویژگی‌هـای مـورد ارزیابـی ایـن اردو را می‌تـوان بـر اسـاس نمودهـای آن کشـف کـرد. در زیـر نمودهـای آن به‌اختصـار بیـان می‌گـردد:

۱. بـرای کشـف ویژگـی شـخصیت می‌تـوان نمودهـای زیـر را در برنامه‌هـا مـورد لحـاظ قـرار داد:

- شـهامت اقـدام (حضـور فعـال در فعالیت‌هـا و نـه حضـور خنثـی)
- دوری از پیروی و تقلید کورکورانه و بی‌چون و چرا
- پرسشـگری معقـول و منطقـی (در برابـر هـر چیـزی «چـرا» داشتن)
- انتقـاد کـردن معقـول و منطقـی (متفـاوت بـا نـق زنـی و بدقلقـی)
- ایستادگی روی موضع حق و درست (کوتاه نیامدن)
- بیان قوی و به‌دوراز تکلف و دشواری

۲. بـرای کشـف ویژگـی دقـت و تمرکـز می‌تـوان نمودهـای زیـر را در برنامه‌هـا مـورد لحـاظ قـرارداد:

- تحلیل خوب و دقیق خود و شناخت ضعف‌ها و قوت‌ها
- واکنش‌ها و پاسخ‌های به هنگام و درست
- توجه به ابعاد مختلف یک موضوع یا پدیده

- نـگاه عمیـق و متمرکـز و پیگیـر (در برابـر نـگاه خسـته و دررفـت و برگشـت)
- حوصله و تمرکز انجام فعالیت‌های فکری و ذهنی

۳. بـرای کشـف ویژگـی تفکـر و قـدرت اسـتدلال می‌تـوان نمودهـای زیـر را در برنامه‌هـا مـورد لحـاظ قـرار داد:

- ارائه دلیل برای ادعاها و انتخاب‌ها
- چینش درست کلام و دوری از پراکنده‌گویی

٤. بـرای کشـف ویژگـی تـوان رهبـری و اثرگذاری در جمـع می‌تـوان نمودهـای زیـر را در برنامه‌هـا مـورد لحـاظ قـرار داد:

- تشویق یا توبیخ دیگران در هنگام انجام فعالیت‌ها
- به‌کارگیـری اطرافیـان در کارهـا به‌صـورت نیـروی تحـت امـر
- تمایل به سرگروه شدن و مخالفت با مرئوس بودن

۵. بـرای کشـف ویژگـی اجتماعـی بـودن و داشـتن روحیـه‌ی جمعـی می‌تـوان نمودهـای زیـر را در برنامه‌هـا مـورد لحـاظ قـرار داد:

- توانایی برقراری ارتباط دوستانه با دیگران
- همکاری در کارهای جمعی
- تک‌روی نکردن

٦. برای کشف ویژگی خلاقیت و ابتکار می‌توان نمودهای زیر را در برنامه‌ها مورد لحاظ قرار داد:

- توانمندی حل مسئله و داشتن اندیشه‌های نو
- ساختارشکنی و پیروی نکردن از کارهای مرسوم
- ترجیح مسائل و موضوعات پیچیده به مسائل ساده
- تردید در مورد پیش‌فرض‌های قبلی مسائل

جایگاه این اردو، در منظومه اردوهای تربیتی

این اردو یکی از نمونه‌های اردوهای شناسایی، گزینش و جذب متربی به شما می‌رود.

این اردو با فراهم کردن بستر شناسایی و ارزیابی بر اساس نمودهایی که در بازی‌ها و بخش‌های خود تعریف می‌کند تلاش می‌کند مربیان را در انتخاب و شناخت هر چه بیشتر متربیان یاری رساند.

اردوهای شناسایی، گزینش و جذب می‌تواند با ویژگی‌های متفاوت و بازی‌های دیگری نیز صورت پذیرد.

شرح ماجرای اردو

تلاش شده است برنامه‌های اردو با وسایل کم‌هزینه و کم استهلاک صورت پذیرد که به‌راحتی بتوان آن را برگزار نمود و برای متربیان نیز جذاب باشد. قالب‌های برنامه‌های این اردو با یکدیگر متفاوت است. به این

بیـان کـه فقـط ورزشـی و حرکتـی نیسـت[1] و هرکـدام قالـب خاصـی را دنبـال می‌کنـد. **انـواع برنامه‌هـای ایـن اردو بـه شـرح زیـر اسـت:**

- **آزمون هوش**
- **ورزش**
- **تحلیل فیلم به همراه جلسه گروهی**
- **تیراندازی**
- **بازی فکری دومینو**
- **تولید نشریه دیواری[2]**

• قدم اول؛ توضیحات

همـه‌ی دانـش آمـوزان عضـو یـک گـروه می‌شـوند. هـر ۱۵ تـا ۲۰ دانش‌آمـوز یـک گـروه و هـر ۵ دانش‌آمـوز در گـروه، یـک دسـته را تشـکیل خواهنـد داد. ترتیـب شـرکت در برنامه‌ها بـرای هـر گـروه در ابتـدا بـه ایشـان ارائـه می‌شـود. کاغذهـای موردنیـاز هـر گـروه و مربـی می‌بایسـت از قبـل آمـاده شـده و در اختیـار ایشـان قـرار گیـرد.

مربیـان توجـه داشـته باشـند در کلیـه مراحـل بعـد از اعـلام اتمـام وقـت توسـط مسـئول برنامـه، برگه‌هـا را جمـع‌آوری کـرده و در انتهـای اردو تحویـل مسـئول مربوطـه دهنـد.

می‌بایسـت وسـایل موردنیـاز همـه برنامه‌هـا در هـر بخـش از قبـل آمـاده شـده باشـد.

---

۱. تنـوع برنامه‌هـا عـلاوه بـر جذابیـت اردو بـرای متربیـان موجـب می‌شـود اگـر فـردی در بخـش ورزشـی یـا بیانـی ضعیـف اسـت در بخـش دیگـر خـودش را نشـان دهـد.

۲. هـر مجموعـه می‌توانـد بـر اسـاس اهـداف خـود، بازی‌هـای دیگـری را نیـز برگـزار نمایـد. به‌عنوان‌مثـال می‌تـوان از نمایـش، پانتومیـم، بـازی هفت‌سـنگ، تحلیـل یـک نمـاد، تیروکمـان، پینـت بـال و... نیـز اسـتفاده کـرد. تعـداد بخش‌هـای اردوی شناسـایی بسـتگی بـه میـزان سـاعت برگـزاری اردو دارد. به‌عنوان‌مثـال اگـر اردو هشـت سـاعت زمـان بـرای برگـزاری ایـن اردو دارد می‌توانـد پنـج برنامـه یـک سـاعت و نیـم داشـته باشـد.

زمـان هـر برنامـه یـک سـاعت و نیـم اسـت کـه توسـط مسـئولین اعـلام می‌شـود. (زمـان برنامـه آزمـون هـوش یـک سـاعت اسـت.) البتـه چنانچـه تعـداد متربیـان کـم باشـد می‌تـوان زمـان را کاهـش داد.

دقـت داشـته باشـید دانـش آمـوزان نـام و نـام خانوادگـی و مشـخصات خـود را در فـرم ثبـت اطلاعـات کامـل بیـان نمایند.

نظـم در حضـور و اسـتفاده از وسـایل و نظافـت اردوگاه در تمـام مراحـل بـه عهـده گـروه و متربیـان اسـت و هرگونـه کثیفـی و بی‌نظمـی نیـز در ارزیابی‌هـا لحـاظ می‌گـردد.

افـرادی کـه در برنامه‌هـا فعالیـت نمی‌کننـد و منتظـر نوبتشـان هسـتند، می‌بایسـت در محـل برنامـه حضـور داشـته باشـند و نمی‌تواننـد بـه بخش‌هـای دیگـر اردوگاه برونـد.

همـه‌ی اعضـای گـروه می‌بایسـت بانظـم و هماهنگـی کامـل، محـل برنامه‌هـای قبلـی خـود را تـرک کـرده و بـه برنامـه‌ی بعـدی وارد شـوند.

•• قدم دوم؛ ترتیب برنامه‌های اردو

• در ابتـدا دانـش آمـوزان وارد اردوگاه شـده و فـرم ثبـت اطلاعـات و یـک عـدد خـودکار تحویـل می‌گیرنـد. سـپس وسـایل خـود را بـه بخـش امانـات تحویـل می‌دهنـد (لازم بـه ذکـر اسـت ورود هرگونـه تلفـن همـراه بـه اردوگاه ممنـوع اسـت.) و بـه مسـئول ثبت‌نـام مراجعـه می‌کننـد. مسـئول ثبت‌نـام نیـز بـا ثبـت، نـام ایشـان در فـرم گروه‌هـا، عـلاوه بـر گروه‌بنـدی ایشـان، کارت شـماره هویتـی و رنـگ گروهـی ایشـان را تحویلشـان می‌دهـد. رنـگ گروهـی می‌توانـد

به‌صورت تفاوت در رنگ بند کارت یا استفاده از کاور ورزشی رنگی و یا بهره‌مندی از پیکسل‌های رنگی باشد. همچنین هر گروه یک عدد پلاستیک زباله جهت جمع‌آوری زباله‌های گروه، لیست مراحل فعالیتی گروه و نقشه اردوگاه تحویل می‌گیرد.

- همه‌ی دانش آموزان در ابتدا در بخش آزمون هوش حاضرشده و مسئول اردوگاه ضمن خیرمقدم به شرکت‌کنندگان، برنامه‌های اردو را توضیح داده و قوانین را بیان می‌کند.

- برنامه‌ی آزمون هوش به مدت ۴۵ دقیقه و در شصت سؤال به‌صورت همزمان برگزار می‌گردد.

- پس از برنامه آزمون هوش هر گروه طبق برنامه‌ی اعلام‌شده به محل برنامه‌ی خود مراجعه می‌کند. (در هر برنامه تنها یک گروه می‌تواند حضور پیدا کند. چنانچه تعداد دانش آموزان به‌اندازه سه گروه باشد، بعضی از بخش‌ها در زمان‌هایی غیرفعال است. لکن چنانچه پنج گروه حضور داشته باشند همه‌ی بخش‌ها به‌صورت چرخشی میزبان یک گروه هستند. تعداد گروه‌ها نمی‌تواند از تعداد برنامه‌ها بیشتر باشد. در این اردو چون تعداد برنامه‌های اردو پنج برنامه تعریف‌شده تنها می‌تواند میزبان پنج گروه باشد.)

- پس از اتمام هر برنامه گروه می‌بایست با هماهنگی اعضای گروه در محل برنامه‌ی بعدی حضور بهم رساند.

- برنامه‌های پذیرایی و نماز و مراسمات طبق زمان‌بندی اردو در خلال برنامه‌ها برگزار می‌گردد.

- چنانچه مقدور باشد در ابتدای اردو از همه‌ی دانش آموزان عکس فردی برای ثبت در پرونده و صدور گواهی حضور انداخته می‌شود. لازم به ذکر است انداختن عکس برای جمع‌بندی نهایی مربیان پس از اتمام اردو بسیار ضروری است. چراکه مربیان اسم افراد را به خاطر ندارند و تنها با چهره و شماره‌ای که بر گردن متربیان است ایشان را تشخیص می‌دهند. درصورتی‌که عکس فردی مقدور نباشد می‌توان از هر گروه به‌عنوان یادگاری عکس گروهی گرفت لکن باید دقت نمود شماره‌ی کارت‌های همه‌ی افراد گروه در عکس به‌صورت کامل مشخص باشد.

- در انتهای اردو از شرکت همه‌ی دانش آموزان تقدیر شده و در صورت امکان گواهی حضور ایشان تحویلشان می‌شود.

●●● قدم سوم؛ توضیح برنامه‌ها

آزمون هوش

آزمون هوش مورداستفاده همان آزمون هوش ریو است که از ۹ سال به بعد قابل‌استفاده است.

- **اهداف:** شناسایی میزان هوش و تحلیل فکری افراد
- **علامت‌ها:**

پاسخ‌نامه: نمره نهایی آزمون هوش که بستگی به تعداد پاسخ صحیح و سن دارد.

- **توضیحات:**

- هر فرد در مدت ۴۵ دقیقه می‌بایست به شصت سؤال پاسخ دهد.

– سؤالات به ترتیب از آسان به سخت است.

– نتیجه آزمون به تعداد پاسخ‌ها و سن شرکت‌کننده بستگی دارد.

– این آزمون برای تمام سنین بعد از ۹ سال کاربرد دارد و نتیجه آن نیز با توجه به سن شرکت‌کننده متغیر است[۳].

- **معیارهای ارزیابی:**

نمره نهایی پاسخ‌نامه

تحلیل فیلم به همراه جلسه گروهی

- **هدف:** شناسایی میزان دقت/ قدرت تحلیل/ اطلاعات و آگاهی/ قوت بیان/ شخصیت / شناسایی حالات و روحیات فردی

- **علامت‌ها:**

دقت: توجه به روند بحث و پیگیری جدی آن/ نکته‌هایی که مطرح می‌کند

تحلیل: منطقی بودن و استدلال آوردن/ داشتن انسجام فکری و پرهیز از پراکنده‌گویی/ چینش درست کلام

بیان: روان سخن گفتن/ توانایی قانع ساختن جمع

شخصیت: مشارکت فعال در بحث/ اعتمادبه‌نفس در هنگام صحبت کردن/ قدرت «نه» گفتن و رد کردن کلام مخالف

اطلاعات و آگاهی: تسلط و اشراف بر روی موضوعات مطرح‌شده/ ارجاع دادن حرف‌های خویش به منابع مستند

۳. این آزمون هوش و کلید پاسخ آن در اینترنت موجود است.

- **وسایل موردنیاز:**

ویدئـو پروژکتـور / لـب تـاب / اسـپیکر / برگه‌هـای ثبـت دانـش آمـوزان/ برگه‌هـای ارزیابـی مسـئول برنامـه (همـراه بـا شـماره و رنـگ گـروه و معیارهـای ارزیابـی)/ خـودکار

- **محتوای جلسه:**

۱. سـه عـدد کلیـپ پخـش می‌شـود کـه بـرای درک بهتـر، هـر فیلـم دو بـار بـه نمایـش درمی‌آیـد. فیلم‌هـا می‌بایسـت به‌صـورت کوتـاه و مفهومـی انتخـاب شـود و قابلیـت تحلیـل و بررسـی داشـته باشـد. به‌عنوان‌مثـال کلیپ‌هـای کارتونـی پـت و مـت می‌تواننـد مورداسـتفاده قـرار گیـرد.

۲. دانـش آمـوزان می‌بایسـت تحلیـل خـود را از هـر فیلـم در برگه‌هایـی کـه بـه ایشـان تحویـل داده‌شـده بنویسـند و بـرای هـر فیلـم اسـمی را انتخـاب نماینـد.

۳. بعـد از اتمـام فیلم‌هـا مسـئول برنامـه، بـا ایجـاد حلقـه گفتگـو، اسـم انتخابـی افـراد را سـؤال کـرده و علـت آن را جویـا می‌شـود. همچنیـن پـس‌ازآن تحلیـل افـراد از فیلـم را جویـا می‌شـود و تـلاش می‌کنـد تحلیل‌هـا توسـط دیگـر دانـش آمـوزان بـه نقـد و چالـش کشـیده شـود.

- **توضیحات:**

ـ تحلیل‌هـا بایـد در ابتـدا مکتـوب شـود و سـپس بـه بحـث گذاشـته شود.

ـ برگـه‌ی تحلیلـی دانـش آمـوزان در انتهـای برنامـه جمـع‌آوری می‌گـردد.

ـ در شـروع بحـث ابتـدا دانـش آمـوزان داوطلـب سـخن بگوینـد و سـپس بقیـه دانـش آمـوزان بحـث را ادامـه دهنـد.

ـ ازآنجاکـه هـدف از ایـن جلسـه، شـناخت و ارزیابـی تک‌تـک بچه‌هـا اسـت، درنتیجـه:

۱. سرگروه می‌بایست تمامی بچه‌ها را به کار گیرد. ازاین‌رو حتی بچه‌هایی که مشارکت فعال ندارند نیز باید با سؤال‌های حساب‌شده به حرف گرفته شوند.

۲. سرگروه می‌بایست بچه‌های پرحرف را به کنترل خویش درآورد و میدان را در اختیار دیگران قرار دهد.

۳. رسیدن به گزینه‌های درست در بحث و نتیجه‌گیری صحیح، مهم نیست. ازاین‌رو باید فضای بحث گرم نگه‌داشته شود. نباید به بحث جهت داد. حتی گاهی لازم است فرد موافق رد شود و فرد مخالف تأیید گردد تا استدلال توسط خود بچه‌ها صورت گیرد و بحث تمام نشده و ادامه پیدا کند. در پایان می‌توان بر اساس گفته‌های بچه‌ها، نتیجه‌گیری نمود تا اشکالی در ذهن آن‌ها نماند.

۴. می‌توان صحبت‌های بچه‌ها را توسط دیگر مخاطبین به‌نقد کشید تا هم قدرت تحلیل و دقت مخالفین مشخص شود و هم ظرفیت و تحمل مدافعین.

ـ لزومی ندارد که از ابتدا تا آخر جلسه، فقط یک سؤال مطرح شود؛ گاهی می‌توان برای تنوع، از سؤال‌های فرعی بهره برد.

ـ باید از بچه‌ها خواست که برای صحبت‌هایشان دلیل بیاورند.

ـ باید مراقب بود که بحث‌ها به مسائل سیاسی آلوده نشود، حتی اگر خود بچه‌ها تمایل داشته باشند!

ـ آنچه از همه موارد مطرح‌شده، مهم‌تر است اینکه

«آزمون خوب، مرحله‌ای از جذب است».

بنابرایـن جلسـه بایـد جـذاب و گیـرا باشـد تـا بچه‌هـا انگیـزه لازم بـرای شـرکت در اردوهـای بعـدی را داشـته باشـند. در این زمینـه، محبـت، احتـرام، تشـویق و شـوخ‌طبعی‌های سـرگروه نقـش بسـزایی خواهـد داشـت.

- **معیارهای ارزیابی:**

۱. جدی بودن در بحث و مشارکت فعال

۲. قدرت تحلیل

۳. قوت بیان

۴. اطلاعات و آگاهی

۵. اخلاق (ادب و خوش برخوردی)

۶. وضعیـت ظاهـری (امتیـاز ایـن مـورد در جمع‌بنـدی امتیـازات لحـاظ نخواهـد شـد؛ بلکـه ایـن مـورد صرفـاً به‌منظـور تشـخیص صلاحیـت فـرد بـرای حضـور در طـرح اسـت.)

تولید نشریه

- **هـدف:** شناسـایی میـزان اطلاعـات و آگاهـی/ خلاقیـت و نـوآوری/ ذوق هنـری/ شـناخت حـالات و روحیـات فـردی/ شـناخت پس‌زمینه‌هـای فکـری، شـخصیتی فـرد و خانـواده ایشـان/ همراهـی گروهـی و اجتماعـی و چگونگـی فعالیـت تیمـی

- **علامت‌ها:**

عمیـق بـودن: توجـه بـه ابعـاد مختلـف موضـوع مطرح‌شـده/ چگونگـی پرداختـن بـه موضـوع / انجـام همـه‌ی بخش‌هـای نشـریه و ناقـص نبـودن بخش‌هایـی کـه درخواسـت شـده اسـت.

خلاقیت و نوآوری: ساختارشکنی و پیروی نکردن از کارهای مرسوم، کار نو انجام دادن.

ذوق هنری: چگونگی استفاده از رنگ‌ها و نحوه ترکیب آن‌ها، استفاده از اشکال و طرح‌های هنری در نشریه.

پس‌زمینه‌ها: موضوع انتخاب‌شده/ ابعاد مورد دغدغه فرد در موضوع

فعالیت گروهی: همراهی با اعضای گروه / حضور و نقش‌آفرینی در گروه / تحمل روحیات و سلیقه‌های مختلف در گروه و اعلام نظر خود به‌صورت منطقی

- **وسایل موردنیاز:**

خودکار / مداد مشکی / مداد رنگی / پاک‌کن / تراش / کاغذ سفید در سایزهای مختلف / کاغذ رنگی / قیچی / خط کش / آب رنگ یا گواش و دیگر لوازم‌تحریر [۴]

- **اجزای نشریه:**

تولید نشریه می‌تواند به دو صورت برگزار شود:

۱. هر دسته از یک گروه، در یک مقوا ۵۰ * ۷۰ و با استفاده از امکانات حاضر به تولید نشریه خود با اجزای زیر می‌پردازد. لکن در پایین نشریه می‌بایست مسئولیت و نقش هر فرد بیان شود.

۲. هر فرد به‌تنهایی نشریه‌ای را تولید کند.

---

۴. می‌توان همه‌ی امکانات را در اختیار بچه‌ها قرار داد و می‌توان بخشی از امکانات را در اختیار ایشان گذاشت تا میزان خلاقیت ایشان نیز ارزیابی شود. همچنین می‌توان بعضی وسایل را به یک گروه داد و به گروه دیگر نداد تا از یکدیگر قرض بگیرند و نحوه تعامل ایشان ارزیابی شود.

اجزای نشریه به شرح زیر است:

۱. موضوع (مثل طبیعت، حیوانات، ویژگی‌های اخلاقی و...)

۲. نام و عنوان (مثل شهر سبز، خانه دوستی، راه آشنا و...)

۳. یک سؤال (با طرح سؤال بیان می‌کند که به کدام بُعد موضوع می‌خواهد بپردازد؟ نحوه تولید سؤال نیز اهمیت دارد.)

۴. یک طرح (نقاشی، کاریکاتور) که مربوط به موضوع باشد نه صرفاً طراحی نشریه.

۵. یک متن (ادبی، علمی و یا...)، در صورت فعالیت گروهی تعداد متن‌ها باید بیشتر باشد و می‌توانند مصاحبه را هم در آن لحاظ کنند.

۶. یک قالب آزاد (مثل شعر، طنز، جدول و یا...)

- **توضیحات:**

ـ انتخاب موضوع نشریه آزاد است و بر عهده دانش‌آموز است.

ـ تمام اجزای نشریه از حیث محتوا باید مرتبط با موضوع نشریه باشد.

ـ بچه‌ها اجازه دارند به هر شکلی که مایل‌اند نشریه را طراحی کنند.

ـ در این بخش وظیفه سرگروه، شناخت روحیات و حالات بچه‌ها در برخورد با دیگر بچه‌ها است.

ـ بچه‌های می‌توانند از وسایل موجود جهت طراحی شکل نشریه استفاده کنند.

ارزیابی کامل نشریه پس از تحویل نشریه توسط متربیان توسط مسئول مربوطه صورت می‌پذیرد.

- **معیارهای ارزیابی:**

۱. موضوع انتخابی و چگونگی پرداختن به آن

۲. استفاده از قالب‌های ادبی در عناوین و متن (مثل کنایه و...)

۳. خلاقیت و ابتکار

۴. استفاده از ظرافت‌ها و زیبایی‌های هنری

۵. نظم و تمیزی

۶. مدیریت زمان برای پرداختن به تمام اجزای نشریه

۷. استفاده از امکانات و توجه به دیگران

۸. نظافت محیط (البته این مورد نباید تذکر داده شود؛ بلکه باید دید کدام‌یک از بچه‌ها به این امر توجه دارد و به‌صورت داوطلبانه اقدام می‌کند! البته بعد از شناسایی، سرگروه می‌بایست بچه‌های گروه خودش را به جمع‌آوری وسایل و نظافت محیط ملزم نماید.)

۹. فعالیت گروهی و همراهی با دیگر اعضای گروه برای رسیدن به نتیجه مطلوب و نیز تقسیم‌کار جهت استفاده بهینه از فرصت‌ها

ورزشی (بازی والیبال نشسته)

این برنامه می‌تواند با بازی‌های مختلف برگزار شود. به‌عنوان‌مثال می‌توان از بازی فوتبال با استفاده از دو توپ در بازی بهره برد. یا می‌توان بازی وسط بازی را انجام داد. آنچه مهم است این است که بازی قابلیت به چالش کشیدن متربیان و مواجهه نمودن ایشان با اتفاقات مختلف را داشته باشد.

- **اهداف:** شناسایی میزان هوش و دقت/ شهامت اقدام/ توان مدیریت/ حالات و روحیات فردی/ همکاری و روحیه کار جمعی

- **علامت‌ها:**

هوش و دقت: واکنش‌های به‌موقع/ جاگیری‌های درست

مدیریت: به کار گرفتن بچه‌های دیگر در حین بازی/ کاپیتان شدن/ تشویق یا توبیخ دیگران/ نظر دادن در مسائل مربوط به بازی

شهامت اقدام: مشارکت فعال و حضور در متن بازی

روحیه‌های فردی و جمعی: شناسایی برخی خلقیات و حالات مانند عصبانیت و پرخاشگری/ صبر و تحمل/ همکاری و توجه به دیگران در حین بازی/ اضطراب/ اعتمادبه‌نفس/ ناراحتی شدید از باختن/ قبول اشتباه/تشویق دیگران/فداکاری/نظم‌پذیری/تک‌روی

- **توضیحات:**

ـ در هر مسابقه، دو گروه با یکدیگر به رقابت می‌پردازند. مدت هر بازی بسته به زمان در اختیار، می‌تواند متفاوت باشد.

– در بازی وسطی در یک مرحله، گروه اول در وسط میدان قرار می‌گیرد و سپس این کار توسط گروه دوم تکرار می‌شود.

– در بازی والیبال نشسته دسته‌ها با یکدیگر به رقابت می‌پردازند.

– در بازی والیبال نشسته داور مسابقه تلاش می‌کند با ایجاد تضاد و فشارهایی به اعضای گروه‌ها، حالات و روحیات ایشان را بروز دهد. به‌عنوان‌مثال می‌تواند اندازه‌ی زمین‌بازی گروه‌ها یکی نباشد تا نحوه برخورد و مواجهه متربیان دیده شود و یا داور با ناداوری‌های موردی نسبت به تحریک متربیان در بروز ویژگی‌های خود اقدام نماید.

ـ سرگروه می‌تواند تیم کشی و انتخاب کاپیتان را بر عهده دانش آموزان بگذارد و واکنش آن‌ها را نظاره‌گر باشد.

ـ باید توجه داشت که بردوباخت در این بازی اهمیت ندارد. آنچه مهم است شناسایی روحیات و حالات و توانمندی بچه‌ها است. ازاین‌رو می‌بایست بر شور و هیجان بازی افزود.

ـ مسئولین اگر در بازی شرکت می‌کنند، باید در ضمن بازی درصدد یافتن روحیات و شخصیت بچه‌ها باشند. نباید آن‌چنان در بازی غرق شوند که به‌کلی نقش خویش را فراموش کند!

ـ در بازی وسطی و فوتبال برای افزایش هیجان و جذابیت بازی و نیز سخت‌تر شدن کار می‌توان بجای یک توپ از دو توپ بهره برد.

- **معیارهای ارزیابی:**

۱. هماهنگی گروهی

۲. ایجاد ظرفیت برای دیگر اعضای گروه و اعتماد و حمایت از ایشان برای حضور در بازی

۳. مسئولیت و میزان فعالیت در گروه

۴. سرعت عمل و اقدام به‌موقع

۵. توانمندی در مواجه درست با توپ

۶. آرامش داشتن و آرامش بخشی به اعضای گروه در مشکلات

۷. جدی گرفتن و اهمیت دادن به بازی

۸. تحلیل بردوباخت‌ها بعد از بازی

۹. دفاع صحیح از حقوق گروه در مواجه با ناعدالتی ها

تیراندازی

(تیراندازی با تفنگ بادی، تیروکمان، دارت)

- **اهداف:** شناسایی میزان سرعت و اقدام به‌موقع/ شناخت میزان دقت/ شناخت میزان تسلط بر بدن و تمرکز/ حالات و روحیات فردی/ میزان تحلیل نتایج

- **علامت‌ها:**

میزان سرعت و اقدام به‌موقع: واکنش‌های به‌موقع/ جاگیری‌های درست

میزان دقت: نشانه‌گیری صحیح

تسلط بر بدن و تمرکز: تسلط بر اعضای بدن / عدم توجه به شلوغی محیط و برخورد اطرافیان / فهم دقیق وضعیت برنامه / شوخی نگرفتن موقعیت

روحیه‌های فردی و جمعی: شناسایی برخی خلقیات و حالات مانند عصبانیت و پرخاشگری/ صبر و تحمل/ همکاری و توجه به دیگران در حین بازی/ اضطراب/ اعتمادبه‌نفس/ ناراحتی شدید از باختن/ قبول اشتباه/ تشویق دیگران/ فداکاری/ نظم‌پذیری

میزان تحلیل نتایج: تحلیل نتیجه اولیه تیراندازی جهت اقدام صحیح بعدی

- **توضیحات:**

ـ می‌توان در ابتدای شروع برنامه، متربیان را برای پیدا کردن تیرها به بازی واداشت. به‌عنوان‌مثال تیرها یا سیل ها را درجایی پنهان نمود که ایشان با حل مسئله‌های کوتاه به آن دسترسی پیدا کنند.

– هـر فـرد می‌بایسـت در همـه بخش‌هـای تیرانـدازی حضـور پیـدا کنـد تـا میـزان توانمنـدی او مشـخص شـود. چنانچـه تیروکمـان در دسـترس نبـود می‌تـوان تنهـا از تیرانـدازی بـا تفنـگ بـادی و دارت بهـره بـرد.

ـ بایـد دقـت داشـت بـه جهـت رعایـت امنیتـی از شـوخی و ورود افـراد بـه محـل سـیل جلوگیـری شـود.

ـ در هنـگام بررسـی سـیل هـا هیـچ فـرد و سـلاحی نبایـد آمـاده و در موقعیـت پرتـاب باشـد.

ـ ابـزار و سـلاح هـا بایـد پـس از اسـتفاده بـا دقـت در جـای خـود قـرار داده شـود کـه منجـر بـه خرابـی وسـیله نگـردد.

ـ در برنامـه تیروکمـان و دارت فـرد پرتاب‌کننـده پـس از اعـلام اتمـام تیرانـدازی توسـط داور می‌بایسـت تیرهـا را جمـع‌آوری نمـوده و در محـل پرتـاب قـرار دهـد.

ـ هرگونـه شـوخی بـا وسـایل تیرانـدازی و نشـانه رفتـن بـه افـراد ممنـوع بـوده و موجـب اخـراج فـرد خاطـی از برنامـه و حـذف از انجـام می‌گـردد.

- **معیارهای ارزیابی:**

۱. پرتاب درست تیر و اصابت مناسب به هدف

۲. عدم توجه به شوخی‌ها و سروصدای اطرافیان

۳. مواجه مناسب با شکست‌ها و خطاها

۴. نظـم و جدیـت در برنامـه و دوری از فعالیت‌هـای خطرآفریـن و جمـع‌آوری وسـایل پـس از اتمـام

۵. دادن مسـاعدت و مشـورت درسـت بـه دوسـتان هم‌گروهـی جهـت رسـیدن بـه نتیجـه مطلـوب

۶. تحلیـل درسـت اقدامـات بـدن، سـلاح و موقعیـت دررسـیدن بـه نتیجـه مطلـوب

بازی فکری دومینو

- **اهداف:** شناسایی میزان دقت و سرعت عمل/ شناخت میزان تسلط بر بدن و تمرکز/ حالات و روحیات فردی/ قدرت تفکر و فهم چگونگی انجام کار / هماهنگی گروهی و تقسیم‌کار / مواجه صحیح با شکست‌ها و مشکلات

- **علامت‌ها:**

میزان دقت و سرعت عمل: دقت در جای گذاری قطعات دومینو / سرعت عمل در انجام کار

تسلط بر بدن و تمرکز: تسلط بر اعضای بدن جهت جایگذاری قطعات دومینو / مراقبت از برخورد به قطعات چیده شده / جایگذاری صحیح قطعات /

روحیه‌های فردی و جمعی: شناسایی برخی خلقیات و حالات مانند عصبانیت و پرخاشگری/ صبر و تحمل/ همکاری و توجه به دیگران در حین بازی/ اضطراب/ اعتمادبه‌نفس/ ناراحتی شدید از باختن/ قبول اشتباه/ تشویق دیگران/ فداکاری/ نظم‌پذیری

قدرت تفکر: بررسی و فهم چگونگی انجام بازی‌ها برای رسیدن به نتیجه درست

هماهنگی گروهی و تقسیم‌کار: حضور همه‌ی اعضای گروه در چیدن مهره‌ها / هماهنگی اعضای گروه در شکل‌گیری همه قطعات

مواجه صحیح با مشکلات: تسلیم نشدن درصورت نرسیدن به نتیجه با خراب شدن در حین چیدن

- **توضیحات:**

ـ هر دسته می‌بایست با قطعات موجود دومینو بازی را به نتیجه برساند و مهره‌ی آخر را تنها با استفاده از چیدمان مهره‌ها به زمین بیندازد.

ـ بازی به‌صورت آسان به سخت برگزار می‌شود تا افراد با نوع بازی آشنا شوند.

ـ در بازی اول مهره‌ها به‌صورت هم‌سطح و مستقیم چیده می‌شود. در بازی دوم مهره‌ها به‌صورت هم‌سطح و زیگزاک چیده می‌شود. در بازی سوم مهره‌ها به‌صورت هم‌سطح و مارپیچ چیده می‌شوند. در بازی چهارم مهره‌ها از پایین چیده شده و سپس مهره‌ی موجود در سطح بالا را هدف قرار می‌دهند؛ و در بازی پنجم مهره‌ها از پایین شروع‌شده و سپس مسیر به بالا رفته و در ادامه دوباره به پایین برمی‌گردد و شروع و انتهای مسیر هم‌سطح است و تنها در میان مسیر یک مانع مرتفع وجود دارد.

- می‌بایست مسیر چینش مهره‌ها از قبل با چسب‌کاغذی مشخص‌شده باشد و مهره‌ی اول و آخر قرار داده‌شده باشد.

ـ در پایان برنامه می‌بایست همه‌ی مهره‌ها توسط افراد گروه جمع‌آوری شده و در جای مخصوص خود قرار گیرد.

ـ باید دقت نمود محل برگزاری برنامه در مکانی باشد که سطح هموار داشته و از وزش بادهای تند به دور باشد.

– پس از اتمام صحیح هر بازی گروه می‌تواند بازی بعد را شروع نماید و نمی‌توان هم‌زمان همه‌ی بازی‌ها یا چند بازی را انجام داد و تا یک بازی به‌صورت صحیح به اتمام نرسد گروه نمی‌تواند مرحله بعدی را شروع کند.

– انجام درست بازی به این معناست که تمام مهره‌ها در تنها در مسیر چیده شده باشد و با تنها ضربه‌ای که به مهره اول زده می‌شود، مهره‌ی آخر بیفتد.

- **معیارهای ارزیابی:**

۱. سرعت عمل در چیدن مهره‌ها و انداختن مهره‌ی نهایی

۲. فهم درست چگونگی چیدن مهره‌ها

۳. مواجه مناسب با شکست‌ها و افتادن‌های ناگهانی مهره‌ها

۴. هماهنگی گروهی در چیدن مهره‌ها و تقسیم‌کار

۵. مواظب از اعضای بدن و دقت در چیدن جهت خراب نشدن در حین چیدمان

قدم چهارم؛ مسئولیت‌های اردو

لازم بـه ذکـر اسـت یـک نفـر می‌توانـد یـک یـا چنـد مسـئولیت از مـوارد زیـر را بـر عهـده گیـرد.

- **مدیر اردو:**
  - هماهنگی در اجرای برنامه‌ها و مسئولین اردو
  - تصمیم‌گیری در مشکلات و حوادث
  - نظارت بر حسن انجام فعالیت‌های اردو و مسئولین
  - برگـزاری جلسـات ارزیابـی و هماهنگـی بیـن مسـئولین جهـت انجـام مناسـب برنامه‌هـا
  - مراقبـت از نـکات امنیتـی و بررسـی کامـل اردوگاه جهـت برگـزاری مناسـب اردو
  - دقـت در مسـئولیت سـنگینی کـه نسـبت بـه افـراد، وسـایل اردوگاه و محیـط اردوگاه دارد.

- **مسئول عکاسی و فیلم‌برداری:**
  - انجـام عکاسـی فـردی و ویرایـش و ثبـت عکس‌هـا جهـت پرونـده و گواهـی حضـور
  - عکس‌برداری از برنامه‌ها و گروه‌ها و رویدادها
  - فیلم‌برداری از برنامه‌ها و مسابقات

- **مسئول رایانه:**
  - انجام امور تایپ واحدها
  - آماده کردن فرم‌های هر واحد
  - جمع‌آوری و ثبت فرم‌های پرشده
  - مرتب کردن و آرشیو اطلاعات
  - انجام هرگونه فعالیت رایانه

- **مسئول مخاطبین اردو:**
  - انجـام امـور مربـوط بـه ورود، تحویـل کارت و ثبـت اطلاعـات دانـش آمـوزان
  - آماده‌سازی گواهی حضور افراد
  - گروه‌بندی و طراحی سیر فعالیتی هر گروه
  - جمع‌بندی ارزیابی‌ها و اعلام نتیجه نهایی هر فرد

- **مسئول تدارکات و پشتیبانی:**
  - پیگیـری و آماده‌سـازی پذیرایـی اعـم از (صبحانـه، ناهـار، شـام، میـان وعـده) مخاطبین
  - هماهنگی و پیگیری پذیرایی اختصاصی مسئولین اردو
  - پیگیری آب آشامیدنی و لوازم موردنیاز آن
  - پیگیری و تأمین نیازهای هر بخش اردو و مسئولین
  - پیگیری و نظارت بر حسن نظافت مجموعه
  - مدیریت انبار و لوازم اردو

- **مسئول فرهنگی و مراسمات:**
  - برنامه‌ریـزی بـرای مراسـمات اردو اعـم از: نمـاز جماعـت، جُنگ شـبانه و...
  - فضاسازی محیط و زیباسازی
  - پیگیری تابلو نوشته‌ها و محتوایی ظاهری اردوگاه
  - آماده‌سـازی و پخـش صوت‌هـای مناسـب در بخش‌هـا و برنامه‌هـای مختلـف اردو

- **مسئولین آیتم‌ها:**
  - انجام مناسب برنامه‌ی مربوطه
  - تکمیل نمودن فرم ارزیابی گروه‌ها
  - نگهداری و مراقبت از وسایل مربوط به برنامه خود
  - جمع‌آوری وسایل برنامه پس از اتمام اردو و انتقال به محیط انبار
  - دقت در حفظ نظافت و تمیزی مکان مربوط به برنامه خود

قدم پنجم؛
وسایلی که باید برای هر اردو آماده شود

۱. فرم ثبت‌نام و اطلاعات شخصی دانش آموزان
۲. فرم ثبت اسامی و شماره و رنگ دانش آموزان بر اساس گروه
۳. کارت شماره معرفی افراد
۴. کاور رنگی، پیکسل یا وسایل پوششی اختصاصی هر گروه
۵. نقشه اردوگاه و لیست مراحل هر گروه
۶. برگه پاسخنامه آزمون هوش
۷. برگه ارزیابی مسئولین برنامه‌ها به تعداد گروه‌ها
۸. خودکار
۹. وسایل موردنیاز هر برنامه

طرح‌نامه اردوی
زندگی در شرایط سخت

محمدرضا جوان آراسته، حامد نقدیری

معرفی اجمالی اردو

اردوی زندگی در شرایط سخت یکی رویداد متفاوت و کم‌تر تجربه‌شده در زندگی هرکسی می‌تواند باشد. در این اردو شرکت‌کننده‌ها از وسایل و امکانات عادی و متداول زندگی روزمره‌شان جداشده و در محیطی کاملاً متفاوت با محیط زندگی خود زندگی می‌کنند.

کمبود امکانات، از دست دادن شرایط عادی و تجربه مواجهه با سختی‌ها برای گذراندن زندگی، این اردو را متفاوت از خیلی اردوهای دیگر می‌کند.

این اردو را می‌توان در مناطق کویری برای کسانی برگزار کرد که اهل شمال کشور هستند، در مناطق کوهستانی برای کسانی که اهل مرکز کشورند و در مناطق جنگلی برای کسانی که اهل کوهستان‌های غرب کشور هستند برگزار کرد.

مربیان در این اردو باید جزو ورزیده‌ترین مربیان باشند تا حضور مستمر در شرایط سخت، آن‌ها را دچار آسیب نکند.

در شرایط مدیریت‌شده می‌توان این اردو را برای رده‌های سنی مختلف از کودکان گرفته تا بزرگسالان برگزار کرد.

اهداف اردو:

شیخ اجل، سعدی در کتاب گلستان می‌فرماید: «قدر عافیت کسی داند که به مصیبتی گرفتار آید». اردوی زندگی در شرایط سخت دو هدف را دنبال می‌کند:

- اولین هدف از برگزاری چنین اردویی این است که شرکت‌کننده‌ها با فاصله گرفتن از رفتارهای روزمره و امکانات تکراری زندگی خود، بتوانند درباره سبک زندگی و الگوهای رفتاری خودشان بازاندیشی کنند.
- توجه دادن به امکانات و نعمت‌هایی که هر کس در زندگی خود دارد و افزایش روحیه شکرگزاری.
- بالا بردن روحیه صبر و استقامت و تحمل ناملایمات و مشکلات از دیگر اهداف این اردوهاست.
- همچنین این اردو خلاقیت متربیان را زیاد می‌کند. چراکه در مشکلات و محدودیت‌ها و محرومیت‌ها باید به دنبال راه‌حل‌های مختلف بگردند تا بتوانند مسیر اردو را به‌خوبی طی نمایند.
- این اردوها در تلاش است فکر و تحلیل متربیان را افزایش دهد تا علاوه بر تحلیل موقعیتی که در آن قرارگرفته‌اند برای رفع نیازهای خود با همفکری یکدیگر، گام بردارند.

توضیح اهداف

تفکر درباره یک موضوع زمانی ثمربخش است که از سوژه موردمطالعه فاصله بگیریم تا بتوانیم از زاویه‌های مختلف آن را بررسی کنیم. از طرف دیگر تا وقتی ما نزدیک سوژه باشیم ممکن است تحت تأثیر احساسات و نیازها و علایق و غریزه‌ها، نتوانیم نگاهی درست و واقعی به مسئله داشته باشیم بنابراین باز فاصله گرفتن از سوژه کمک می‌کند تا نگاهمان به حقیقت نزدیک‌تر باشد.

وقتی قرار است درباره رفتارهای خودمان، عادت‌ها و الگوهای زندگی فردی و اجتماعی‌مان فکر کنیم باید از همه این‌ها فاصله بگیریم تا بتوانیم با تصویری درست و درکی عمیق درباره‌شان فکر کنیم. اردوی زندگی در شرایط سخت همین کار را می‌کند، ما را از بستر عادی و تکراری زندگی جدا می‌کند و اجازه می‌دهد درباره تک‌تک رفتارهایمان بازنگری کنیم.

درواقع این اردو، زندگی در شرایط سخت نیست، بلکه زندگی در شرایطی متفاوت با شرایط عادی و روزمره زندگی است. جایی است که امکانات و فنّاوری زیادی در اختیار متربیان نیست و ایشان باید با داشته‌هایشان نیازهای خود را رفع نمایند.

از طرف دیگر زندگی مدرن امروز، ما را به سمت مصرف‌گرایی و تنوع‌طلبی و راحتی‌جویی پیش می‌برد. جریان عمومی زندگی آدم‌ها را در مسابقه جمع‌کردن امکانات و به رخ کشیدن دارایی‌ها قرار داده و عملاً فرصت لذت از داشته‌ها را از همه گرفته است.

اردوی زندگی در شرایط سخت، با جدا کردن شرکت‌کننده‌ها از همه امکانات زندگی‌شان و حذف کردن بسیاری از لوازم اولیه زندگی، یادشان می‌اندازد که همه‌شان چقدر در ناز و نعمت هستند و خدا چه روزی‌های فراوانی به آن‌ها داده است.

این اردو به یادشان می‌آورد که چیزهای زیادی در زندگی دارند که باید به خاطرش همیشه شکرگزار خدا باشند.

جایگاه این اردو، در منظومه اردوهای تربیتی

اردوی زندگی در شرایط سخت یکی از اولین حلقه‌ها در سلسله اردوهای سبک زندگی به شما می‌رود.

این اردو با فراهم کردن بستر بازنگری به مدل زندگی و الگوهای رفتاری هر فرد کمک می‌کند تا شرکت‌کننده‌ها به جهت نظری آماده تغییر باشند.

اردوهای بعدی سبک زندگی بر پایه این آمادگی ذهنی می‌توانند اثربخشی بیشتر و بهتری داشته باشند.

شرح ماجرا

قدم اول، گروه‌بندی

در این اردو شبیه بسیاری اردوهای دیگر، هویت جمعی و زندگی گروهی بسیار اهمیت دارد، بنابراین اولین کار تقسیم متربی‌ها به گروه‌های یکسان است.

باید در نظر داشت که گروه‌ها از جهات مختلف نزدیک به هم و در یک سطح باشند تا رقابتشان عادلانه‌تر باشد. گروه‌های می‌توانند برای خود نماد یا شعار خاصی داشته باشند و تلاش می‌کنند با ساختن سرود و شعار و معرفی سرگروه، همبستگی خود را برای رویارویی با مشکلات افزایش دهند.

قدم دوم، آشنایی اولیه

متربی‌ها به منطقه می‌رسند. **اولین مسئله برای آن‌ها مواجه با این منطقه و شرایط جدیدی است که در آن قرارگرفته‌اند.** باید کمی فرصت داد تا متربی‌ها بتوانند خودشان را در منطقه پیدا کنند. معمولاً این مرحله ظرف مدت کوتاهی محقق می‌شود. تا همه گروه‌ها بیایند و وسایلشان را جایی بگذارند و مربی‌ها سرگروه‌ها را توجیه کنند و وسایل اسکان را تحویلشان بدهند، باقی مربی‌ها فرصت آشنایی اولیه با منطقه را خواهند داشت.

باید دقت کرد که شرایط منطقه برای مربی‌ها ممکن است تکراری باشد اما مربی‌ها برای اولین بار است که در چنین محیطی قرار می‌گیرند، پس باید کمی به آن‌ها فرصت داد. ارزیابی و بررسی محل اسکان از جهت امکانات موجود، ظرفیت‌های طبیعی مانند چشمه و کوه و جنگل و...، موقعیت زمین، امنیت مکان و ... ازجمله مواردی است که هر گروه می‌بایست انجام دهد.

قدم سوم، سرپناه

اولین مسئله برای هر گروه، ساخت سرپناه است. هیچ‌چیز مانند یک سرپناه خوب و درست نمی‌تواند امنیت و آرامش یک گروه را تأمین کند.

سرپناه بسته به منطقه‌ای که اردو در آن برگزار می‌شود متفاوت است، گاهی ممکن است یک چادر نظامی برزنتی باشد، گاهی یک چادر مسافرتی، گاهی یک اتاق یخی، گاهی عارضه طبیعی مثل غار.

تهیه سرپناه و ایمن‌سازی آن کاری است که هر گروه باید برای خود انجام دهد. باید دقت نمود سرپناه در مکانی ساخته شود که به‌دوراز آسیب‌های محیطی باشد. به‌عنوان‌مثال زمین آن محل لانه مورچه یا دیگر حیوانات نباشد یا در مواجهه با باد و باران خراب نشود.

قدم چهارم، امکانات عمومی

ساختن سرویس بهداشتی، تهیه منبع آب (درصورتی‌که قرار نباشد آب را جیره‌بندی کنیم) و درست کردن مقر فرماندهی قدم بعدی هستند.

این‌ها مراکزی‌اند که موردنیاز همه گروه‌ها هستند بنابراین همه باید باهم در طراحی و ساخت و تجهیز کمک کنند.

باید دقت کرد که مقر فرماندهی درجایی امن و قابل‌دسترسی همه‌ی گروه‌ها باشد. سرویس‌های بهداشتی نیز در مسیر باد و روبه‌قبله نباشد و زمین آن قابلیت حفر داشته باشد.

دیوارهای سرویس بهداشتی می‌تواند از برزنت، گونی پلاستیکی یا موارد دیگر باشد. دیوارها می‌بایست با بست های پلاستیکی یا طناب یا سیم مفتول به‌خوبی محکم شوند که باد آن‌ها را جابه‌جا نکند. همچنین سرویس‌های بهداشتی نباید فاصله‌ی زیادی با محل اسکان داشته باشد تا امکان برق‌کشی و نظارت بر آن وجود داشته باشد.

قدم پنجم، شناسایی

در ابتدای اردو متربیان شناسایی اولیه نسبت به موقعیتی که در آن قرار گرفتند داشتند؛ اما شناسایی اول تنها موقعیت اسکان را شامل می‌شود و متربیان را در مسیر برپایی سرپناه یاری می‌کند. در این گام شناسایی به‌عنوان یک برنامه مورد لحاظ قرارگرفته است که تمام مناطق اطراف محل اسکان تا دو کیلومتر را شامل می‌شود.

اینکه ما کجا هستیم؟ در اطراف ما چه خبر است؟ عوارض طبیعی نزدیک ما چیست؟ چه منابع طبیعی در اطرافمان هست؟ عوارض مصنوعی انسانی چطور؟ فرصت‌ها و تهدیدهای پیرامونی‌مان کدام است؟ و درنهایت نقشه منطقه به چه شکلی است؟ این‌ها پرسش‌هایی است که گروه‌ها در پایان اردو باید برایش پاسخی کامل و روشن داشته باشند.

سرگروه‌ها نسبت به نیاز شناسایی اطراف توجیه می‌شوند و بعد منطقه تقسیم‌شده و هرکدام یک منطقه را انتخاب کرده و مسئولیت شناسایی‌اش را به عهده می‌گیرند.

تقسیم‌بندی منطقه‌ها باید به شکلی باشد که شناسایی از هر گروه زمان و انرژی زیادی بگیرد و در پایان گروه‌ها جمع شده و هر گروه می‌بایست به تشریح ارزیابی خود و تبیین نقشه‌ای که از منطقه تهیه‌کرده است بپردازد.

قدم ششم، پخت نان

بعد از تهیه سرپناه، باید به مسئله خوراک توجه کرد. در این اردو هیچ غذای آماده‌ای به متربی ها داده نمی‌شود. مواد خام توسط مقر فرماندهی تهیه و توزیع می‌شود و هر گروه باید خودش کار پخت و آماده‌سازی را انجام

دهـد. نـان به‌عنـوان عنصـر جدانشـدنی از سـفره مـا اولیـن چیـزی اسـت کـه بایـد آمـاده شـود.

گروه‌هـا مطابـق جیره‌بنـدی، خمیـر را تحویـل می‌گیرنـد و بایـد بـرای خودشـان نـان بپزنـد.

فراهـم کـردن آتـش، درسـت کـردن جایـی بـرای پهـن کـردن خمیـر نـان، نگـه‌داری از نان‌هـای اضافـی بـرای وعده‌هـای غذایـی بعـدی بـر عهـده متربیـان اسـت.

هـرروز یک‌بـار خمیـر توزیـع می‌شـود و گروه‌هـا بایـد بـرای نیـاز آن روزشـان نـان بپزنـد. بایـد دقـت نمـود در هـوای گـرم خمیـر به‌سـرعت تـرش می‌شـود و بایـد در اسـرع وقـت نسـبت بـه پخـت آن اقـدام نمـود. البتـه می‌تـوان به‌جـای خمیـر، آرد در اختیـار گروه‌هـا قـرار داد تـا خودشـان خمیـر را تهیـه کننـد لکـن بایـد در نظـر داشـت ایـن کار زمـان بیشـتری می‌بـرد و نیازمنـد آمـوزش اولیـه نیـز هسـت.

بـرای پخـت نـان می‌تـوان از ماهی‌تابـه یـا سـاج‌های فلـزی اسـتفاده کـرد. اینکـه چگونـه از خمیـر چانـه تهیـه شـود، صـاف شـود و روی سـاج‌ها پهـن شـود یکـی از مشـکلاتی اسـت کـه گروه‌هـا بـا آن مواجـه خواهنـد شـد و بایـد بـرای آن راه‌حلـی پیـدا نمایند.

قدم هفتم، پخت غذا

تهیـه ناهـار و شـام از مـواد اولیـه‌ای کـه بـه متربیـان داده می‌شـود، یکـی از بخش‌هـای مهـم اردو اسـت. غـذای خـوب می‌توانـد انرژی‌بخـش باشـد و غـذای بـد اسـباب مریضـی را فراهـم کنـد.

مهـارت تهیـه غـذا، جـزو اولیـن و اساسـی‌ترین مهارت‌هایـی اسـت کـه هـر کـس بایـد بلـد باشـد تـا در شـرایط سـخت بتوانـد خـودش را نجـات بدهـد.

برنامه غذایی اردو می‌تواند به‌این‌ترتیب باشد:

ناهـار: یـک وعـده تخم‌مـرغ و گوجـه، یـک وعـده جوجـه، یـک وعـده بادمجـان و گوجـه.

شـام: یـک وعـده نـان و پنیـر و میـوه، یـک وعـده تخم‌مـرغ و سـیب‌زمینی.

صبحانـه: یـک وعـده نـان و پنیـر و گـردو، یـک وعـده نـان و خامـه و عسـل، یـک وعـده نـان و کـره محلـی و مربـای خانگـی.

در مـورد مـواد غذایـی بایـد دقـت کـرد کـه از کنسـروها، سـاندویچ‌ها و غذاهـای آمـاده پرهیـز شـود. ایـن غذاهـا برخـلاف هدف‌گـذاری اردو هسـتند.

همچنیـن می‌تـوان امکانـات را به‌صـورت محـدود در اختیـار گروه‌هـا قـرار داد تـا بـا خلاقیـت خـود راهـی بـرای حـل آن پیـدا کننـد. به‌عنوان‌مثـال می‌تـوان چاقـو را در اختیـار گروه‌هـا قـرار نـداد تـا بـا تدبیـر خـود گوجـه و سـیب‌زمینی را خـورد کننـد. یـا جوجـه را به‌صـورت مـرغ در اختیارشـان قـرار داد کـه بـا تـلاش خـود آن را پـاک کـرده و بپزنـد.

در بخـش پخـت غـذا و نـان بخشـی از اعضـای گـروه می‌بایسـت مسـئولیت جمـع‌آوری هیـزم و آماده‌سـازی آتـش را بـر عهـده گیرنـد تـا آتـش و گرمـای موردنیـاز پخـت نـان و غـذا فراهـم گـردد. هـر چـه اردو پیـش مـی‌رود بـه جهـت نیـاز فـراوان بـه هیـزم و تعـداد گروه‌هـا، از هیـزم اطـراف محـل اسـکان کاسـته شـده و گروه‌هـا می‌بایسـت بـرای تهیـه هیـزم بـه مناطـق دورتـر برونـد و بـا مشـقت بیشـتری چـوب موردنیـاز آتـش خـود را فراهـم نماینـد.

قدم هشتم، تأمین امنیت

سرپناه‌ها نیاز به تأمین امنیت دارند. برای امنیت این‌ها باید دو کار انجام داد:

اول این‌که برای هر شب باید گروه نگهبانی تشکیل داد. سرگروه‌ها باید نگهبان‌هایی از گروه خودشان معرفی کرده و باهم جدول ساعت نگهبانی طراحی کنند. برای نگهبانی لازم است حداقل دو نفر هم‌زمان به‌عنوان نگهبان حضورداشته باشند. نگهبان‌ها موظف هستند در اطراف سرپناه‌ها دور زده و از سرپناه‌ها مراقبت نمایند. پس از اتمام زمان نگهبانی، نگهبانان می‌بایست افراد بعدی را بیدار کرده و موقعیت را تحویل ایشان نمایند. نگهبانان نمی‌توانند با اتمام زمان نگهبانی، موقعیت خود را رها کرده و به استراحت بپردازند. ورود افرادی که در تاریکی هستند نیز باید با اعلام رمز شب صورت پذیرد و نگهبانان باید به‌خوبی نسبت به رمزها، چگونگی برخورد با غریبه و چگونگی اعلام‌خطر توجه شوند.

دوم این‌که محیط هر سرپناه را در برابر جانوران کوچک مثل عقرب و مار ایمن کرد. برای این کار باید گروه‌ها را وادار به خلاقیت کرد و البته لوازم و امکاناتی مثل گازوییل هم همراه داشت چراکه با ریختن گازوئیل و یا آب تنباکو به دور چادر می‌توان مانع ورود عقرب و مار شد.

مربیان می‌توانند در این بخش برای شب‌ها برنامه داشته باشند. به‌عنوان‌مثال می‌توان به نگهبانان سپرد که از وسایل موجود در موقعیت فرماندهی، افراد و سرپناه محافظت نمایند. سپس غریبه‌ای را نزدیک محل اسکان‌ها نمود تا میزان هوشیاری و نحوه برخورد نگهبانان بررسی شود. این ورود می‌تواند در زمان جابه‌جایی پست‌های

نگهبانـی یـا نیمه‌هـای شـب کـه خسـتگی بـر ایشـان چیـره می‌شـود، اتفـاق افتـد. همچنیـن ایجـاد دود و آتـش در فاصلـه‌ای از محـل اسـکان می‌توانـد موجـب جلب‌توجـه نگهبانـان شـود و ایشـان را بـه آن سـمت بکشـد تـا پُسـت خـود را رهـا نماینـد. رهـا کـردن یـا عـدم توجـه کافـی بـه محـل نگهبانـی راه را بـرای نفـوذ افـراد غریبـه بـاز می‌کنـد. افـراد غریبـه نیـز بـا توجـه بـه شـرایط وسـیله‌ای را برباینـد یـا فـردی را از سـنگر فرماندهـی بـه اسـارت ببرنـد. از دسـت دادن افـراد یـا وسـایل شـروع یـک ماجـرای سـخت و موجـب تنبیـه نگهبانـان اسـت.

بـا از دسـت دادن وسـایل و یـا اسـارت افـراد همـه‌ی اردوگاه بیداربـاش می‌شـوند و می‌بایسـت بـرای موقعیـت پیش‌آمـده فکـر نماینـد. سـرگروه‌ها ابتـدا بـا اعضـای گـروه خـود جلسـه می‌گیرنـد و تعـداد افـراد و وسـایل هـر گـروه بررسـی می‌شـود و نسـبت بـه مشـکل پیش‌آمـده بـه گفتگـو می‌پردازنـد. ایـن بررسـی و گفتگـو بایـد بـا سـرعت بـه انجـام برسـد. سـپس سـرگروه‌ها می‌بایسـت تشـکیل جلسـه دهنـد و نظـرات افـراد گروهشـان را بـه اشـتراک گذارنـد و عملیـات نهایـی طراحـی شـود. گروه‌هـای می‌بایسـت پـس از طراحـی عملیـات، طبـق وظیفـه محولـه حرکـت کـرده و تـلاش نماینـد تـا موقعیـت مهاجمیـن را پیـدا نماینـد. اصـل سـکوت، دقـت و سـرعت، در فعالیـت شـبانه بایـد توسـط همـه‌ی افـراد رعایـت شـود. گروه‌هـا بایـد مواظـب باشـند تـا در مسـیر یافتـن موقعیـت مهاجمیـن، خـود دوبـاره دچـار حادثـه و یـا خطـر نشـوند. اولیـن گروهـی کـه موقعیـت مهاجمیـن را پیـدا می‌کنـد می‌بایسـت بـه دیگـر گروه‌هـا اطـلاع دهـد و بـا همـکاری و برنامه‌ریـزی، افـراد بـه اسـارت گرفته‌شـده را آزاد و وسـایل خـود را پـس بگیرنـد.

قدم نهم، بازی و مسابقه

بازی‌ها بخش رقابتی اردو هستند. هرروز بعد از صبحانه تا قبل از ظهر زمان بازی است.

بازی‌ها باید به شکلی طراحی و اجرا بشوند که همه اعضای گروه در آن مشارکت کنند. از طرف دیگر بازی‌ها باید رویکرد تربیتی هم داشته باشند.

باید دقت کرد که تا جایی که ممکن است برای بازی‌ها از تجهیزات مدرن و امکانات شهری استفاده نشود.

بازی‌های پیشنهادی:

- **والیبال نشسته.**

والیبال نشسته بازی ساده‌ای است که غالباً در همه شرایط محیطی می‌توان اجرایش کرد و تجهیزات زیادی هم لازم ندارد. یک توپ والیبال و یک طناب برای شروع بازی کافی است.

در والیبال نشسته میزان کار تیمی، کنترل خشم و مدیریت افراد را به‌راحتی می‌توان سنجید.

- **ساختمان‌سازی.**

این بازی هم در همه شرایط اقلیمی قابل اجراست. برای این بازی از گروه‌ها خواسته می‌شود تا با امکانات طبیعی اطرافشان و بدون استفاده از وسایلی که در سرپناه دارند، یک ساختمان بسازند. در پایان این ساختمان‌ها بر اساس چند فاکتور ارزیابی می‌شوند: استحکام بنا، منطق سازه، زیبایی در طراحی، مصالح ساختمانی.

در این بازی میزان خلاقیت، منطق مهندسی، روحیه هنری، کار تیمی و دقت به محیط را می‌توان سنجید.

- **انتقال آب.**

هر گروه باید با ابزارهای طبیعی و امکانات محیطی، یک مسیر به طول سه متر را طراحی کند که به یک لیوان آب خالی ختم می‌شود. مسیر باید به شکلی باشد که اگر یک لیوان آب در ابتدایش ریختیم، حداقل نصف این میزان آب را به مخزن پایانی برساند.

در این بازی مهارت‌های مهندسی، خلاقیت، تعامل با محیط سنجیده می‌شود.

- **استتار.**

برای هر گروه یک منطقه انتخاب می‌شود. همه گروه باید تلاش کنند تا یکی از اعضایشان را در این منطقه مخفی کنند. برای این کار باید از روش استتار استفاده کنند. در پایان سرگروه گروه دیگر باید در منطقه حاضر شود و فرد مخفی‌شده را پیدا کند.

قدم دهم، جُنگ عصرانه

در ابتدای هرروز گروه‌ها موضوعی را با مشورت مربی‌ها انتخاب می‌کنند تا در عصر همان روز، در قالبی نمایشی آن موضوع را ارائه دهند.

گروه‌ها می‌توانند از همه امکانات موجود در اردو برای صحنه‌پردازی، گریم و طراحی صحنه استفاده کنند.

بعد از اجرای هر نمایش، اعضای گروه‌های تماشاچی با هم مشورت کرده و هر گروه امتیازی طبق جدول ارزیابی به اجرای گروه روی صحنه می‌دهد. امتیازها مخفی است و فقط مسئول ثبت امتیازات از آن مطلع می‌شود.

موضوعاتی که برای این نمایش‌ها انتخاب می‌شود، موضوعاتی مرتبط با مساله سبک زندگی است. موضوعاتی مانند: مساله آموزش، مدل‌های تفریح، رسانه، بحران‌های خانواده، تغذیه و اشتغال.

قدم یازدهم، نماز جماعت

نماز جماعت، آن هم زیر سقف آسمان یکی از برنامه‌های مهم اردوست. نماز جماعت باید محل تذکر و یادآوری هر روزه ما باشد و باید جان اردو را به معنویت و اخلاق گره بزند. مشارکت حداکثری همه متربی‌ها و صحبت‌های کوتاه و دقیق امام جماعت این پیوند مهم را برقرار خواهد کرد.

قدم دوازدهم، پیاده‌روی شبانه

آشنایی و انس با شب، همیشه روح آدم را جلا می‌دهد. پیاده‌روی شبانه یک راه برای ارتباط با شب و استفاده و بهره‌مندی از آن است.

پیاده‌روی شبانه هر شب و به مدت ۲ ساعت انجام می‌شود. آشنایی با آسمان، غرق شدن در عظمت بی‌کران هستی و غلبه بر ترس و نگرانی از هدف‌های این برنامه هستند.

مربی باید از قبل مسیر حرکت را شناسایی کرده و محلی را برای سکونت کوتاه‌مدت گروه‌ها در نظر گرفته باشد.

قدم سیزدهم،
جمع‌آوری و پاک‌سازی

زندگی حتی اگر با حداقل امکانات هم باشد، آلودگی‌ها و خرابی‌هایی را برای محیط‌زیست به همراه دارد. در روز آخر اردو همه گروه‌ها باید تلاش کنند تا محیط اطرافشان را پاک کنند و زباله‌ای را در محیط باقی نگذارند.

بعد از پاک‌سازی محیط همه گروه‌ها باید تجهیزات و لوازمشان را جمع کنند، اگر سرپناهی را با چادر ساخته‌اند آن را جمع کنند و محیط اردو را به حالت طبیعی‌اش برگردانند. جمع‌آوری سرویس‌های بهداشتی نیز باید با دقت انجام شود تا منطقه خالی از هرگونه آلودگی باشد.

قدم چهاردهم،
ماجرا ازاین‌قرار است

آخرین برنامه اردو، جلسه جمع‌بندی اردوست. در این جلسه مدیر اردو هدف‌گذاری‌های خرد و کلان اردو، دلیل طراحی آیتم‌های مختلف و نسبت این اردو با مسئله سبک زندگی را به متربیان توضیح خواهد داد. مدیر اردو رفتارها و برخوردهای متربیان را در مواجه با مشکلات تحلیل می‌کند و نقاط ضعف و قوت ایشان را بیان می‌کند. جلسه جمع‌بندی با نگاهی جامع نسبت به اردو و اتفاقات آن همراه است و تلاش می‌کند غفلت‌ها، خطاها، کارهای خوب و پسندیده و ظرفیت‌های متربیان در طول مدت اردو را به ایشان یادآور شود.

نیروهای موردنیاز

برای این اردو تیمی متشکل از این نیروها لازم است:

- این اردو تقریباً به ازای هر بیست نفر یک مربی لازم دارد.

مربی‌ها ارتباط نزدیک با گروه‌ها دارند و سراغ چادرهایشان می‌روند و مشورت می‌دهند و بحث‌ها را به مسیر دغدغه‌های موردتوجه اردو جهت می‌دهند.

- یک نفر باید مدیریت اردو را بر عهده داشته باشد.

مدیر اردو هماهنگ‌کننده برنامه‌هاست. باید همیشه شرایط اردو را رصد کند و اجازه ندهد عوامل پیش‌بینی‌نشده مسیر اردو را تغییر دهند. هماهنگی با گروه تدارکات هم بر عهده مدیر است. در جلسه پایانی و جمع‌بندی اردو، مدیر به شرح و تبیین اتفاقات و آیتم‌ها و برنامه‌ها می‌پردازد و هدف از اردو را توضیح می‌دهد.

- دو نفر هم نیروی اجرایی و تدارکاتی لازم دارد.

نیروهای تدارکاتی، پشتیبانی اردو را برعهده دارند. تهیه مواد اولیه و نیازمندی‌های اردو بر عهده ایشان است.

- حضور یک نفر آشنا به امدادگری و کمک‌های اولیه به همراه وسایل در این اردو الزامی است.

این فرد می‌تواند یکی از مربیان و یا مسئولین مجموعه باشد یا می‌تواند یک امدادگر همراه باشد.

بستر برگزاری

این اردو را می‌توان در مناطق مختلفی برگزار کرد. باید توجه داشت که سن، جنسیت و تجربه زیستی شرکت‌کننده‌ها عوامل مهمی در انتخاب موقعیت برگزاری

اردو هستند. از سوی دیگر محل برگزاری اردو باید متفاوت از اقلیمی باشد که محل زندگی شرکت‌کننده‌ها است.

بعضی از بسترهای برگزاری این اردو این‌ها هستند:

- مناطق کویری ایران مانند بیابان‌های حاشیه قم و کاشان و کرمان.
- مناطق کوهپایه‌ای مانند حاشیه البرز و زاگرس.
- مناطق کوهستانی مانند دامنه‌های البرز و زاگرس.
- مناطق جنگلی مانند جنگل‌های شمال ایران.
- مناطق برفی مانند ارتفاعات غرب و شمال غرب کشور.
- مناطق گرم و شرجی مانند جزایر خلیج‌فارس.

امکانات موردنیاز

این اردو با توجه به ماهیتش امکانات خیلی زیادی لازم ندارد. لیست امکانات موردنیاز برای برگزاری اردوی زندگی در شرایط سخت موارد زیر است:

چادر، طناب، کیسه‌خواب، پتو، گازوییل، خودرو، ساج، آفتابه، بیل، کلنگ، کمک‌های اولیه، خمیر نانوایی و آرد، لباس قابل‌استفاده در طبیعت، پلاستیک زباله، چوب، کبریت، قمقمه، تشت برای خمیر و...

بسته به موقعیت اردو و شرایط متربیان وسایل دیگری نیز به موارد فوق افزوده می‌شود.

تهدیدها

بعضی اتفاقات ممکن است همه اهداف اردو را تحت تأثیر قرار بدهند. باید از ابتدای اردو مراقب این رخدادها بود.

بعضی از تهدیدات اردو ازاین‌قرار هستند:

- لو رفتن ماجرا و هدف‌های خرد و کلان اردو.
- مصدومیت‌های شدید یا آسیب‌های بدنی زیاد برای شرکت‌کننده‌ها.
- عدم ارتباط‌گیری خوب از سمت مربی‌ها.
- ضعف مربی‌ها برای زندگی در شرایط سخت.
- حضور حیوانات موجود در طبیعت یا گله‌ی گوسفندان.
- از بین رفتن خمیر و نبود نان برای مصرف غذایی.
- عدم همراهی یکی از شرکت‌کنندگان به جهت عدم تحمل شرایطی که در آن واقع‌شده است و بی‌تابی‌ها و گله‌های مستمر او.

طرح‌نامه اردوی مدیریت اجتماعی

محمدرضا جوان آراسته، حامد نقدیری

معرفی اجمالی اردو

اردوی مدیریت اجتماعی اردویی است که شرکت‌کننده‌ها را با نقش‌هایی در بستر تعاملات اجتماعی‌شان آشنا می‌کند. بعضی از مسئولیت‌ها یا بعضی از فرایندهای مدیریت اجتماعی تابه‌حال تنها یک اسم برایشان بوده اما حالا باید به این نقش‌ها نزدیک‌تر بشوند و خودشان آن‌ها را به عهده بگیرند.

در این اردو نقش‌های مدیریت اجتماعی مثل ریاست جمهوری و وزرا و مدیریت‌های خرد امور اجتماعی بین شرکت‌کننده‌ها تقسیم‌شده و هر یک در تعامل با دیگران تلاش می‌کنند خوب و درست نقش‌آفرینی کنند.

در اردوی مدیریت اجتماعی قدرت از بالاترین سطح یعنی مدیریت اردو در قالب ریاست جمهوری تا کوچک‌ترین سطح یعنی کارهای خدماتی بر عهده شرکت‌کننده‌هاست. نحوه توزیع قدرت و مدیریت کارها نیز بر عهده ایشان است.

اهداف اردو:

این اردو با توجه به بستر ظهور فعالیت‌های اجتماعی برای شرکت‌کننده‌ها این اهداف را دنبال می‌کند:

- درک هویت جمعی، انسجام گروهی و ضرورت حفظ آن.
- احساس مسئولیت و توجه نسبت به خود، گروه و جامعه.
- افزایش دقت به مسائل پیرامونی.
- خودباوری و افزایش اعتمادبه‌نفس
- مسئولیت‌پذیری و پاسخگو بودن نسبت به آن.
- تقسیم‌کار در مسیر هدف واحد، قدرت تحلیل و بررسی شرایط و مدیریت بحران.

توضیح اهداف

بعضی از مسئولیت‌ها از دور ساده به نظر می‌آیند اما واقعیت این است که سخت و جدی هستند. نزدیک شدن به این مسئولیت‌ها کمک می‌کند تا شرکت‌کننده‌ها درک درست‌تری از این مسئولیت‌ها پیدا کنند و متوجه حاشیه‌ها و دشواری‌های اجرایی بعضی از کارها بشوند.

بعدازایـن اردو شـرکت‌کننده‌ها هـم در تعامـل باهـم در کارهـای گروهـی و هـم در نقش‌پذیری‌هـای اجتماعـی کمـی پخته‌تـر عمـل خواهنـد کـرد.

متربیـان می‌آموزنـد کـه بایـد در جامعـه مسـئولیت‌هایی را بپذیرنـد و نسـبت بـه آن پاسـخگو باشـند. یـاد می‌گیرنـد کـه مدیریـت و مسـئولیت فـراز و نشـیب‌هایی دارد، سـختی‌ها و ناملایماتـی دارد کـه بایـد آن‌هـا را بـا صبـر و دقـت و فکـر حـل کـرد و در مسـیر رشـد و اصـلاح جامعـه گام برداشـت. متربیـان در ایـن اردو بـا شـئون مختلـف اجتمـاع آشـنا می‌شـوند و تـلاش می‌کننـد بـا همفکـری و همـکاری یکدیگـر یـک اجتمـاع کوچـک انسـانی را تدبیـر کـرده و پیـش ببرنـد.

جایگاه این اردو، در منظومه اردوهای تربیتی

اردوی مدیریـت اجتماعـی، اولیـن اردو از مجمـوع اردوهـای فعالیـت اجتماعـی و شـناخت جوامـع اسـت. ایـن اردو شـرکت‌کننده‌ها را بـرای حضـور در اردوهـای پیچیده‌تـر اجتماعـی کـه نقش‌هـای عمیق‌تـری در آن دارنـد و مفاهیـم پیچیده‌تـری در آن‌هـا دنبـال می‌شـود، آمـاده می‌کنـد. در ایـن اردو متربـی بـا مفاهیـم اجتمـاع، جامعـه و نحـوه‌ی ارتبـاط مـا بـا آن، آشـنا می‌شـود و تـلاش می‌کنـد نقـش خـود در آن را پیـدا نمایـد.

شرح ماجرا

قدم اول، جلسه توجیهی

در اولیـن قـدم بایـد شـرکت‌کننده‌ها نسـبت بـه جریـان کلـی ایـن اردو توجیـه بشـوند. در ایـن اردو نقش‌هایـی کـه قـرار اسـت واگـذار بشـوند معرفی‌شـده و بعـدازآن فراینـد رأی‌گیـری و انتخـاب و توزیـع قـدرت انجـام می‌شـود. تـا انتخـاب رئیس‌جمهـور و توجیـه او و وزرایـش، فرآینـد اردو توسـط مدیـر اردو و مربیـان پیگیـری می‌شـود. بایـد دقـت نمـود هـر چـه مراحـل اردو بـا جدیـت بیشـتری دنبـال شـود، متربیـان بهتـر و بیشـتر در نقش‌هـا قـرار می‌گیرنـد. ایـن جدیـت را در اجـرا و شـکل ظاهـری می‌بایسـت رعایـت نمـود.

قدم دوم، کاندیدا

پـس از تبییـن اردو بـرای متربیـان، از داوطلبیـن نقـش ریاسـت‌جمهور ثبت‌نـام بـه عمـل می‌آیـد. ثبت‌نـام بـا حضـور خـود فـرد و مکتـوب کـردن درخواسـت داوطلبـی صـورت می‌پذیـرد. می‌تـوان بـه ایـن ثبت‌نـام شـکل ظاهـری بخشـید تـا شـرکت‌کنندگان احسـاس رسـمیت بیشـتری داشـته باشـند.

قدم سوم، شورای نگهبان

پـس از اتمـام ثبت‌نـام داوطلبیـن ریاسـت جمهـوری، شـورای نگهبـان اردو، بـرای بررسـی صلاحیـت داوطلبیـن و حفـظ و صیانـت از رأی‌هـای شـرکت‌کننده‌ها تشـکیل می‌شـود. ایـن شـورا متشـکل از سـه نفـر از متربیانـی اسـت کـه داوطلـب ریاسـت جمهـوری نشـده‌اند و افـراد تحلیـل گـری هسـتند و سـه نفـر از مربی‌هـا تشـکیل می‌شـود.

ایـن شـورا وظیفـه احـراز صلاحیـت کاندیداهـای ریاسـت جمهـوری و نظـارت بـر فراینـد رأی‌گیـری را دارد. در جلسـه بررسـی صلاحیـت افـراد هـر یـک از اعضـای شـورای نگهبـان بـا توجـه بـه شـناختی کـه از داوطلـب دارد نظـر خـود را به‌صـورت مثبـت، منفـی یـا بـدون نظـر اعـلام می‌کنـد. در صـورت تسـاوی آرای مثبـت و منفـی، نظـر دبیـر شـورای نگهبـان کـه یکـی از مربیـان اسـت برتـری پیـدا می‌کنـد. بایـد دقـت نمـود کـه تمـام نظـرات در جلسـه محرمانـه باقـی بمانـد و به‌هیچ‌وجـه بـه بیـرون از جلسـه درز نکنـد. چنانچـه احتمـال درز نظـر اعضـای شـورای نگهبـان بـه بیـرون وجـود داشـته باشـد، اعضـا می‌بایسـت نظـر خـود را در کاغـذ بی‌نـام نوشـته و بـه دبیـر تحویـل نماینـد و دبیـر جمع‌بنـدی را به‌صـورت علنـی بـه انجـام رسـاند.

قدم چهارم،
تبلیغات ریاست جمهوری

بالاتریـن قـدرت اردو از آن رییس‌جمهـور اسـت. داوطلبیـن ایـن پسـت بعـد از تأییـد شـورای نگهبـان در دو مرحلـه فرصـت تبلیغـات پیـدا می کننـد:

۱. مرحلـه اول: در مرحلـه اول هـر یـک از کاندیـدا مـدت ۵ دقـت زمـان دارد تـا شـعار، برنامه‌هـا و کابینـه پیشـنهادی خـود را اعـلام نمایـد. هـر کاندیـدا می‌توانـد مسـیر و رویکـرد دولـت خـود و افـرادی کـه در کابینـه بـا او همـراه می‌شـوند را در ایـن مـدت تبییـن نمایـد. وقـت به‌دقـت محاسـبه می‌شـود و نوبـت کاندیـدا بـرای صحبـت در ابتـدا بـا قرعه‌کشـی

مشخص می‌شود. بعد از اتمام صحبت همه‌ی داوطلبین هرکدام طبق نوبت ۵ دقیقه‌ی دیگر وقت خواهند داشت که برنامه‌های داوطلبین دیگر را نقد نمایند یا اشکالات و شبهات آن‌ها را پاسخ گویند. چنانچه تعداد داوطلبین کم باشد می‌توان این مورد را به شکل مناظره برگزار کرد. در صورت بالا بودن داوطلبین تنها به سخنرانی افراد بسنده می‌شود.

۲. مرحله دوم: بعد از اتمام سخنرانی داوطلبین و دفاع از برنامه و کابینه پیشنهادی خود، مدیر اردو نیم ساعت وقت تنفس اعلام می‌کند. در این مدت هرکدام از کاندیدا در گوشه‌ای از سالن به تبلیغات میدانی می‌پردازد و تلاش می‌کند عده را برای رأی دادن به خود توجیه نماید. در این مدت اعضای شورای نگهبان با همکاری مدیر اردو تلاش می‌کنند فضا را برای برگزاری انتخابات آماده نمایند.

آنچه باید در تبلیغات داوطلبین به آن دقت نمایند این است که تبلیغات باید صادقانه و در شرایط اردو ممکن باشد و از دادن وعده‌های عجیب و غیرممکن و دروغین خودداری نمایند. همچنین مسئولین اردو تلاش می‌نمایند فرصت تبلیغات برای همه داوطلبین به‌صورت یکسان وجود داشته باشد. می‌توان در مرحله دوم مقداری کاغذ و مقوا و ماژیک در اختیار طرفداران داوطلبین قرار داد تا با سلیقه‌ی خود ستادی را ایجاد کرده و تبلیغات مختلف تولید کنند. همچنین می‌توان فرصت تنفس را بیش از نیم ساعت اختصاص داد تا ستادها فرصت کافی برای تولید و ارائه تبلیغات خود داشته باشند.

قدم پنجم، انتخابات

بعد از تبلیغات، شرکت‌کننده‌ها به کاندیدای منتخب خودشان رأی می‌دهند و این رأی‌گیری تحت نظارت شورای نگهبان برگزار می‌شود.

شورای نگهبان می‌بایست تعرفه‌های رأی‌گیری را از مسئول اردو تحویل بگیرد و منظم تقسیم نماید. تعرفه‌های رأی‌گیری به تعداد افراد و دارای شماره است تا از ورود آراء تقلبی جلوگیری شود. همچنین صندوق اخذ آراء می‌بایست به شکل منظم و بسته‌بندی‌شده در مقابل اعضای شورای نگهبان قرار گیرد و شرکت‌کننده‌ها در صف و به ترتیب تعرفه‌های خود را دریافت کرده و آراء خود را در صندوق بیندازند.

پس از اتمام رأی‌گیری، دبیر شورای نگهبان صندوق رأی را در مقابل اعضای شورای نگهبان باز نموده و با کمک ایشان شمارش آراء انجام می‌شود و درنهایت با امضای همه‌ی اعضای شورای نگهبان رئیس‌جمهور منتخب مشخص شده و دبیر شورای نگهبان در سخنرانی کوتاه تعداد آراء و کاندیدای منتخب را معرفی می‌نماید.

می‌توان در مدت رأی‌گیری رادیو انتخابات را فعال نمود که مرتب به تشویق برای حضور در انتخابات و مصاحبه با شرکت‌کنندگان می‌پردازد. همچنین می‌تواند دبیر شورای نگهبان پس از معرفی رئیس‌جمهور منتخب، حکم تنفیذ را به او تقدیم کند.

قدم ششم، رئیس‌جمهور

برنده این رقابت به‌عنوان رییس جمهوری منتخب، از طرف دبیر شورای نگهبان اردو حکم تنفیذ می‌گیرد و بعدازآن موظف می‌شود تا خیلی زود کابینه خود را جهت مدیریت برنامه‌های اردو معرفی کند.

وظایف رییس‌جمهور:

- رییس‌جمهور همه مبلغ بودجه اردو را تحویل می‌گیرد.
- در صورت کسر بودجه با تعریف خدمات و فعالیت‌هایی، از برگزارکننده‌های اردو بودجه خود را ترمیم می‌کند.
- تقسیم درست و عادلانه مسئولیت‌ها و فعالیت‌ها و نظارت بر فعالیت وزرا.
- اداره صحیح و عادلانه اردو و ارائه خدمات مناسب به افراد جامعه با کمک کابینه از وظایف رئیس‌جمهور است.

رئیس‌جمهور توسط مدیر اردو به‌خوبی توجیه می‌شود که از هم‌اکنون وظیفه‌ی سنگینی به دوش دارد و نمی‌تواند به شوخی با آن برخورد کند. برای انجام این وظایف نمی‌توان به‌تنهایی حرکت کرد. درنتیجه او می‌بایست وزرایی را انتخاب نماید که بیشترین کمک را در تحقق برنامه‌های دولت به او نمایند و از رفیق گزینی به‌جای شایسته گزینی دوری نماید.

قدم هفتم، تشکیل کابینه

رییس‌جمهور پس از توجیه توسط مدیر اردو می‌بایست در اسرع وقت کابینه خود را تشکیل دهد. کابینه با تقسیم‌کار بین شرکت‌کننده‌های اردو و مدیریت منابع و امکانات، باید دو هدف را تأمین کند:

اول پیشبرد اهداف اردو و برنامه‌هایی که جزو اصول اردو هستند.

دوم توجه به شرکت‌کننده‌ها و نیازهایشان به جهت تأمین رضایت مخاطبین.

وزارتخانه‌ها می‌توانند بر اساس نظر مدیران اردو تعریف شود. می‌توان تعداد وزارتخانه‌ها را کم کرد و می‌توان در صورت کثرت تعداد متربیان تعداد وزارتخانه را افزایش داد. گاهی هم دولت برای کاهش هزینه‌های خود دو وزارتخانه را در هم ادغام می‌کند تا هزینه‌های خود را کاهش دهد. ادغام این وزارتخانه‌ها ازنظر مدیریت اردو منعی ندارد لکن وزیر باید بتواند همه‌ی مسئولیت‌ها را به انجام رساند و عملکرد خوبی از خود به نمایش گذارد.

وزارتخانه‌های پیشنهادی:

- وزارت پشتیبانی و تدارکات.
- خرید و توزیع وعده‌های غذایی، خرید و توزیع پذیرایی، تأمین آب شرب، تأمین وسایل موردنیاز اردو اعم از بلندگو همراه / پتو / ظروف / کلمن و...، تأمین نیاز دانش آموزان اعم از حمام / آب گرم / دستشویی / مایع دستشویی و...
- جمع‌آوری و مراقبت از وسایل اردو بعد از استفاده در بخش‌های مختلف اردو
- تهیه وسایل موردنیاز بخش‌های مختلف دولت

وزارت طرح و برنامه:

- طراحی برنامه‌های تفریحی و مسابقات به جهت بالا بردن سطح نشاط شرکت‌کننده‌ها.
- شناسایی هنر و توانمندی شرکت‌کننده‌ها و استفاده از آن‌ها برای برگزاری برنامه‌های کوتاه آموزشی.
- اجرای مراسم‌ها و نماز جماعت.
- برگزاری کلاس‌های آموزشی و کارگاه‌های کوچک
- گزارش‌نویسی از اردو

وزارت بهداشت و درمان:

- پیگیری بیماری‌ها و آسیب‌های احتمالی به شر کت کنند ه ها
- طراحی برنامه‌ای برای تمیز نگه‌داشتن خوابگاه‌ها و محیط عمومی اردو اعم از سرویس‌های بهداشتی و حمام
- نصب نوشته‌های تبلیغی جهت جلوگیری از بیماری
- تلاش در مسیر بهداشت عمومی و نظافت محیط
- تلاش در مسیر جمع‌آوری و تفکیک اصولی زباله‌ها
- رسیدگی منظم و پرستاری از بیماران اردو

وزارت رسانه:

- عکس‌برداری از فعالیت‌های مختلف دولت و اردو
- زیباسازی و فضاسازی محیط اردو
- مصاحبه با شرکت‌کننده‌ها.
- تولید و پخش فیلم و کلیپ برای شرکت‌کننده‌ها
- اجرای برنامه‌های جنگ‌های شبانه

معاون مالی:

- آماده‌سازی قراردادها و دریافت هزینه‌های آن از بانک مرکز
- هماهنگی‌های مالی با وزرا و رئیس‌جمهور جهت فعالیت‌های و هزینه کرد ها
- مدیریت خزانه دولت
- قیمت‌گذاری خدمات

قدم هشتم، بانک مرکزی

بانک مرکزی در اختیار مدیریت اردوست. بانک مرکزی مرکز مالی اردو است که با دولت قراردادهای مختلفی می‌بندد تا به جامعه جهت رفع نیازهایش پول تزریق نماید. مدیر اردو یک نفر را به‌عنوان رئیس بانک مرکزی به دولت معرفی می‌کند. بانک مرکزی تنها با دولت قرارداد می‌بندد و هیچ ارتباطی با افراد جامعه ندارد و پول را فقط به دولت تحویل می‌دهد. رئیس‌جمهور و معاون مالی او در ابتدا به ازای هر نفر که در اردو هستند مبلغ ۱۵۰۰۰ تومان پول رایج اردو حمایت می‌گیرند که در ابتدا بتوانند دولت خود را راه‌اندازی نمایند. درواقع اعطای این حمایت بلاعوض و هدیه‌ای نیست بلکه بانک مرکزی در مقابل این مقدار پول، وظایف محوله وزرا را طلب می‌نماید. دولت برای رفع نیازهای بعدی جامعه می‌بایست خدمات مختلفی را در قراردادهایی با بانک مرکزی به تصویب برساند. مدیریت اردو هیچ‌چیز را رایگان در اختیار دولت قرار نمی‌دهد و بانک مرکزی به‌عنوان نماینده مدیر اردو در قبال غذا، پذیرایی و... از دولت هزینه‌ی آن را دریافت می‌کند. دولت

نیـز ایـن هزینـه را می‌بایسـت از جامعـه دریافـت نمـوده و حـق خـودش را برداشـته و هزینـه بانـک مرکـزی را پرداخـت نمایـد.

دولـت نمی‌توانـد بیـش از ده درصـد از نـرخ بانـک مرکـزی از افـراد جامعـه دریافـت نمایـد. به‌عنوان‌مثـال چنانچـه بانـک مرکـزی صبحانـه را بـا مبلـغ ۵۰۰۰ تومـان بـه دولـت می‌فروشـد، دولـت بیـش از ۵۵۰۰ نمی‌توانـد آن را بـه فـروش برسـاند.

مسـئول بانـک مرکـزی در ابتـدا نسـبت بـه قراردادهـا آسـان می‌گیـرد تـا پـول بـه جامعـه تزریـق شـده و بـه گـردش بیفتـد. نبـض جامعـه در اختیـار بانـک مرکـزی اسـت. هـر جـا کـه پـول بیـش از مقـدار مطلـوب در اختیـار جامعـه قـرار گرفـت بانـک مرکـزی از ارائـه‌ی آن می‌کاهـد و چنانچـه دولـت پول‌هـا را نگـه داشـت و بـه جامعـه تزریـق نکـرد، مسـئول بانـک مرکـزی می‌توانـد مخفیانـه بـا تزریـق پـول بـه جامعـه، دولـت در سـایه تشـکیل داده و مانـع آسیب‌رسـانی دولـت بـه جامعـه شـود. (البتـه دولـت چنانچـه از ایـن اتفـاق مطلـع شـود می‌توانـد از ایـن خـلاف قانـون در دادگاه شـکایت نمایـد و حـق خـود را بگیـرد.)

قدم نهم، قراردادها

قراردادهـا مابیـن معـاون مالـی بـه نمایندگـی از دولـت و رئیـس بانـک مرکـزی بـه نمایندگـی از مدیـر اردو منعقـد می‌شـود. **قراردادهـا به‌صـورت زیـر اسـت:** در صـورت اول رئیـس بانـک مرکـزی خریـدار خدمـات پیشـنهادی دولـت اسـت و در بخـش دوم دولـت خریـدار خدمـات بانـک مرکـزی و مدیـر اردوسـت.

- **بخش اول، بانک مرکزی کارفرما، دولت مجری**

در این بخش رئیس بانک مرکزی در قبال فعالیت‌های جامعه و دولت هزینه‌ای را پرداخت می‌کند. این خدمات به دو شکل است: **۱- فعالیت‌هایی که بانک مرکزی به دولت پیشنهاد می‌دهد که در صورت تحقق هزینه‌ی مشخصی را پرداخت می‌کند. ۲- فعالیت‌های پیشنهادی که دولت از طریق وزرا و جامعه به رئیس بانک مرکزی ارائه می‌دهد.**

در شکل اول بانک مرکزی برنامه‌های زیر را پیشنهاد می‌کند:

۱. کلاس آموزشی: بانک مرکزی به دولت پیشنهاد می‌دهد هر یک از افراد جامعه می‌تواند یک کلاس آموزشی با شرایط زیر برگزار نماید. کلاس‌ها در مدت ۲۰ دقیقه و با حداقل دو شاگرد (استاد به همراه دو شاگرد درمجموع سه نفر) برگزار می‌شود. موضوع کلاس از طرف افراد به وزیر طرح و برنامه ارائه می‌شود و وزیر طرح و برنامه لیست موضوع کلاس‌ها را از طریق معاون مالی به تصویب بانک مرکزی می‌رساند و سپس به انجام می‌رساند. دولت در مقابل یک کلاس مبلغ ده هزار تومان پرداخت می‌کند و به ازای هر شاگرد افزایش (بیش از دو نفر) مبلغ دو هزار تومان به هزینه کلاس می‌افزاید.

• بانک مرکزی علاوه بر قرارداد کلاس‌های آموزشی، قرارداد نظارت بر این کلاس‌ها را با دولت می‌بندد. طبق این قرارداد دولت نماینده‌ای در کلاس‌ها می‌فرستد تا ارزیابی نسبت به شروع کلاس، مدت‌زمان برگزاری و محتوای کلاس داشته باشد. ناظر نیازی نیست تمام مدت در کلاس حاضر باشد. بلکه می‌تواند با سر زدن در ابتدا و انتهای کلاس و حضور چنددقیقه‌ای در کلاس، فرم ارزیابی شامل نام استاد، موضوع، سرفصل‌های آموزشی، زمان شروع و خاتمه کلاس و نام شاگردان را پر نماید. بانک مرکزی برای ارزیابی هر کلاس مبلغ ۳۰۰۰ تومان به دولت پرداخت می‌کند. انتخاب ارزیاب‌ها با دولت است و می‌تواند ارزیابی‌ها را به وزرا یا افراد جامعه با همان قیمت یا کمتر واگذار نماید.

• بانک مرکزی در ابتدا چنانچه موضوع کلاس نامناسب نباشد، همه‌ی کلاس‌ها را به تصویب می‌رساند تا جامعه حرکت کند و هر چه استعداد و توانمندی دارد به صحنه آورد. موضوع کلاس‌ها می‌تواند درسی یا مهارتی یا اخلاقی و دینی و ورزشی باشد. در این موقعیت متربیان هر هنری دارند را عرضه می‌کنند تا بتوانند درآمدی داشته باشند.

• استاد یک کلاس می‌تواند در بیست دقیقه اول استاد موضوع خود باشد و در بیست دقیقه دوم شاگرد کلاس دیگر. معمولاً در چنین شرایطی اساتید برای راضی نمودن افراد برای شرکت در کلاس آن‌ها، با آن‌ها مذاکره می‌کنند که در کلاس ایشان حاضر شوند یا با پرداخت مبلغی آن‌ها را راضی می‌کنند. در این بخش دولت می‌بایست تمام هزینه دریافتی کلاس آموزشی را به استاد کلاس تحویل دهد و حق ندارد از آن مالیات دریافت نماید.

۲. مراسم: بانک مرکزی برگزاری حداقل یک مراسم ۳۰ دقیقه‌ای را به دولت پیشنهاد می‌کند. هزینه‌ی پرداختی مراسم بستگی به کیفیت آن دارد. چنانچه مراسم با نمایش، طنز و کلیپ همراه باشد هزینه‌ی بیشتری پرداخت می‌شود؛ و چنانچه صرفاً یک مراسم ساده باشد به ازای هر دقیقه هزار تومان بانک مرکزی پرداخت می‌نماید. مراسم مشروط به جذب حداقل ده نفر شرکت‌کننده (بیننده) است. چنانچه افراد فعال در اجرای مراسم (مانند نمایش) زیاد باشند، هزینه‌ی پرداختی می‌تواند افزایش یابد.

۳. خدمات و نظافت: بانک مرکزی تعدادی برنامه خدماتی مانند شستن سرویس‌های بهداشتی، حمام‌ها، غذاخوری، نظافت محیط و... به دولت با هزینه‌ای مشخص به دولت پیشنهاد می‌شود.

٤. مغازه: مدیر اردو می‌بایست در ابتدای اردو خوراکی‌های همراه متربیان را تحویل بگیرد تا همه‌ی افراد در شرایط یکسان قرار گیرند. مدیر اردو کالاهای خوراکی و موردنیاز متربیان را تهیه کرده و طبق فاکتور به دولت واگذار می‌کند. دولت می‌بایست با ده درصد سود کالاها را به فروش برساند. بانک مرکزی در صورت کاهش کالای خاص می‌تواند با دریافت هزینه‌ی آن از دولت، نسبت به تهیه‌ی آن اقدام نماید. دولت می‌بایست در پایان اردو تمام هزینه کالاها را طبق فاکتور پرداخت نمایند.

۵. برنامه‌های اردویی: بسته به محیط اردو، جنسیت و شرایط متربیان بانک مرکزی می‌تواند برنامه‌هایی را به دولت پیشنهاد دهد. به‌عنوان‌مثال رنگ‌آمیزی محیط اردوگاه، تمیز کردن محیط اردوگاه، لایه روبی

و نظافت جوی‌های آب، تعمیر شیرهای آب، شستن فرش‌ها و... در اردوهای پسرانه و بافت شال و کلاه، پخت غذا و... در اردوهای دخترانه می‌تواند از نمونه برنامه‌های پیشنهادی باشد.

در شکل دوم دولت برنامه‌هایی را به بانک مرکزی پیشنهاد می‌دهد. هرکدام از وزرا می‌بایست خلاقیت خود را به‌کارگیرند و برنامه‌های بیشتری را پیشنهاد نمایند. وزرا در این راستا از افراد جامعه کمک می‌گیرند تا برنامه‌های بهتری را ارائه نمایند. دولت باید توجه کند هر چه فعالیت‌های افراد جامعه بیشتر شود برای او بهتر است. چراکه او مالیات خود را برمی‌دارد و پول بیشتری هم به افراد جامعه تزریق می‌شود، درنتیجه علاوه بر رشد اقتصادی منابع دولت، رفاه عمومی نیز در جامعه جریان پیدا می‌کند. هرکدام از وزرا طبق موضوع وزارت خانه خود برنامه‌هایی را پیشنهاد می‌دهند. به‌عنوان‌مثال وزارت رسانه تولید برنامه‌های رسانه‌ای مانند نمایش خیابانی، سرود، اخبار کوتاه بین دو نماز، تولید کلیپ، راه‌اندازی رادیو اردو و... را می‌تواند پیشنهاد دهد. هرچه برنامه‌های وزارتخانه‌ها بیشتر باشد در پایان اردو که گزارش عملکرد خود را ارائه می‌دهند امتیاز بیشتر کسب می‌نمایند.

مدیر اردو و رئیس بانک مرکزی باید تلاش کنند تعاملات مالی فقط مابین بانک مرکزی و دولت صورت نگیرد بلکه خود افراد جامعه نیز فعالیت‌هایی را ایجاد نمایند و از یکدیگر کسب درآمد نمایند. جامعه برای حرکت بهتر و پویا نیازمند تعاملات بین افراد جامعه است. در این راستا بانک مرکزی برنامه‌هایی را به دولت پیشنهاد می‌کند، اما از آن حمایت نمی‌کند. یا دولت خود برنامه‌ای را تدبیر کرده و برگزار می‌کند. به‌عنوان‌مثال می‌توان مسابقه‌ی ورزشی برگزار نمود که هر تیم برای حضور در مسابقه هزینه‌ای را به‌عنوان حق ثبت‌نام پرداخت نماید و در

پایان دولت به تیم‌های برتر جوایز نقدی هدیه نماید. وزارت رسانه می‌تواند نمایش طنزی را آماده کرده و بلیت شرکت در آن را به فروش رساند. لازم به ذکر است وزارتخانه‌ها و دولت هر چه برنامه‌های بدون حمایت بیشتری برگزار نمایند در زمان ارزیابی عملکرد امتیاز بیشتری کسب می‌نمایند.

دولت هزینه‌هایی را به‌عنوان مالیات یا نظارت دریافت می‌کند. این هزینه صرف پرداخت حقوق وزرا و سرمایه‌گذاری برای راه‌اندازی و اجرای برنامه‌هایی می‌شود که بانک مرکزی حمایت نمی‌کند. دولت باید تلاش کند علاوه بر مدیریت جامعه، رفاه و رضایت عمومی را بالا ببرد. درنتیجه گاهی مجبور است خدمتی را رایگان در اختیار افراد جامعه قرار دهد. به‌عنوان‌مثال پذیرایی رایگان داشته باشد و یا فیلم سینمایی پخش کند یا مسابقه‌ای را بدون هزینه ثبت‌نام برگزار کند. هر چه جامعه فعال‌تر باشد برای دولت بهتر است. دولتی که بیشتر به دنبال پر کردن خزانه خود باشد و از تزریق پول به جامعه هراس داشته باشد در پایان به شکست و نارضایتی عمومی می‌رسد. مدیر اردو می‌تواند با برگزاری جلسات ارشادی رئیس‌جمهور و معاون مالی او را در مسیر خدمت به جامعه هدایت نماید. این جلسات تنها به‌صورت ارشادی و محدود است و نباید دولت احساس نماید که مدیر اردو اختیار و انتخاب را از ایشان سلب نموده است.

بخش دوم، دولت درخواست‌کننده خدمت، بانک مرکزی ارائه‌دهنده خدمت

در این بخش بانک مرکزی بر اساس مطالبه دولت خدماتی را ارائه می‌دهد. این خدمات در دو بخش است:

۱. بخش اول، خدمات و نیازهای ثابت روزانه دولت: صبحانه، ناهار، شام، پذیرایی‌ها از نیازهای روزانه دولت و جامعه است که طبق قرارداد و سفارش دولت، توسط بانک مرکزی تهیه و فروخته می‌شود. بانک مرکزی خدماتی مثل استفاده از سرویس بهداشتی، حمام و محل خواب را نیز می‌تواند مشمول دریافت هزینه کند اما در روزهای اول به‌عنوان هدیه به دولت واگذار کند و در صورت پر شدن خزانه و عدم حرکت و تعامل دولت با بانک مرکزی به‌عنوان ابزار فشار از آن استفاده کرده و هزینه دریافت نماید.

۲. بخش دوم، خدمات و نیازهای سفارشی دولت: دولت برای برگزاری بعضی برنامه‌های خود نیازمند وسایلی است که باید خریداری شود. بانک مرکزی سفارش دولت را تهیه کرده و تمام هزینه آن را دریافت می‌کند. به‌عنوان‌مثال نیازمند لوازم‌التحریر برای فضاسازی محیط و یا نیازمند رنگ و قلم‌مو برای رنگ‌کاری است. بانک مرکزی این وسایل را تهیه‌کرده و هزینه آن را از دولت دریافت می‌نماید.

قدم دهم،
توزیع مسئولیت‌ها و مناقصه

در این مرحله هیئت‌وزیران فرصت‌های شغلی را همراه با قیمت پیشنهادی‌اش به شرکت‌کننده‌ها اعلام می‌کند.

اگر مسئولیتی تنها یک متقاضی داشته باشد به او تعلق می‌گیرد اما اگر چند متقاضی داشته باشد دولت باید مناقصه برگزار کند و مسئولیت را به کم‌ترین قیمت واگذار کند.

در مورد تقسیم مسئولیت‌ها باید به چند نکته توجه کرد:

تا آنجا که ممکن است مسئولیتی به یک نفر واگذار نشود، بلکه گروه‌ها هرچند دونفره باشند. همیشه اولویت‌ها با گروه‌ها است.

قیمت‌گذاری مسئولیت‌ها باید متناسب با زمان و زحمتی باشد که هر کار دارد اما درعین‌حال باید توجه کرد که این قیمت‌گذاری باید با قیمت‌گذاری غذا تناسب داشته باشد یعنی اگر کسی فقط یک کار را قبول کرد باید در حد تهیه یک غذای ساده درآمد داشته باشد نه کم‌تر.

باید کارها و مسئولیت‌های متعدد و متنوعی را به شرکت‌کننده‌ها پیشنهاد داد. دولت می‌تواند مناقصه برگزار نکند و کارها را بدون اعلام عمومی به گروهی واگذار کند اما دیگر گروه‌ها می‌توانند به جهت این بی‌عدالتی و خلاف قانون دولت به دادگاه شکایت کنند و حق خود را طلب نمایند.

قدم یازدهم، نظارت

دولت هزینه خدمات و فعالیت‌ها را پرداخت می‌کند، بنابراین حق نظارت و ارزشیابی را دارد. دولت باید حواسش جمع باشد که کسی کم‌کاری نکند و کارها باکیفیت پیش بروند. دولت برای نظارت و ارزیابی در بعضی پروژه‌ها از بانک مرکزی هزینه دریافت می‌کند. به‌عنوان‌مثال در کلاس‌های آموزشی برای نظارت هر کلاس ۳۰۰۰ تومان دریافت می‌کند. در پروژه‌های دیگری که از بانک مرکزی هزینه‌ی نظارت دریافت نمی‌کند می‌بایست نظارت کافی داشته باشد و هزینه‌ی نظارت را از درآمدهای مالیاتی پرداخت نماید.

قدم دوازدهم، شکایت‌ها

جامعه‌ای چه کوچک و چه بزرگ ممکن است اختلاف‌ها و تضادهایی شکل بگیرد، مرجع حل اختلافات در این اردو دادگاه عدلی است که بر اساس مستندات تلاش می‌کند حق را به حق‌دار برساند. قاضی این دادگاه فرد موجهی است که سمت که مدیر اردو معرفی کرده است. قاضی فرقی بین دولت، وزرا، بانک مرکزی و افراد جامعه قائل نیست و شکایات نسبت به همه افراد را بررسی می‌کند.

شکایات می‌بایست قبل از شروع دادگاه به‌صورت مکتوب به قاضی تحویل شود. قاضی شکایات یکسان را با هم مطرح و بررسی می‌کند. گاهی به جهت آشنا نبودن متربیان با دادگاه شکایتی را ارائه نمی‌دهند. در این هنگام بانک مرکزی می‌تواند شکایتی را نسبت به افراد یا دولت آماده و ارائه نماید که جریان دادگاه شروع شود. بعد از اولین شکایت و رسیدگی عادلانه آن شکایات مختلف به قاضی ارائه می‌شود.

قاضی در دادگاه شکایت را قرائت می‌کند و چنانچه نیازمند شاهد یا مستندات باشد، آن را از شاکی طلب می‌نماید. فردی که علیه او شکایت شده است می‌تواند خود یا وکیلش جهت دفاع در جایگاه حاضر شود و پاسخ را بیان نماید.

قاضی بعد از شنیدن حرف طرفین و مشخص شدن موضوع به شکایت بعدی رسیدگی می‌کند. در پایان شکایات روز قاضی ۱۰ دقیقه زمان استراحت اعلام می‌کند تا فرصت پیدا کند نسبت به شکایات حکم صادر نماید.

قاضی می‌تواند از کلمات رسمی و مخصوص دادگاه برای جدی شدن دادگاه استفاده نماید. به‌عنوان‌مثال اگر افراد را می‌شناسد بازهم درخواست کند خود را معرفی کرده و مسئولیتشان را بیان نمایند. می‌تواند اعلام کند که نظم دادگاه را رعایت کنید و کسانی که تخطی می‌کنند را از دادگاه اخراج نماید. قاضی چنانچه نیازمند افرادی برای نظم و حفاظت از دادگاه باشد می‌تواند قبل از شروع دادگاه طبق قراردادی از دولت گروهی را برای این کار به خدمت بگیرد. هزینه‌ی این قرارداد توسط بانک مرکزی تأمین می‌شد.

تلاش می‌شود دادگاه در پایان هرروز با حضور همه اعضای دولت و شهروندان تشکیل مشود و در این جلسه شکایت افراد نسبت به هم شنیده شده و درنهایت حکم صادر شود. روز اول چنانچه هنوز دولت شکل نگرفته باشد و روز آخر که جلسه دفاع از عملکرد وزراست می‌توان دادگاه را تشکیل نداد.

احکام دادگاه لازم الاجراء است و قاضی می‌تواند حکم به جریمه نقدی، عذرخواهی، ارائه رایگان خدمت، سلب مسئولیت از افراد و ... دهد.

قدم سیزدهم،
دفاع دولت از عملکرد خود

در روز آخر هرکدام از وزرا و رئیس‌جمهور و معاون مالی می‌بایست به دفاع از عملکرد خود بپردازند. ایشان باید برنامه‌ی اولیه خود را اعلام کرده و با ارائه گزارش میزان تحقق آن برنامه بیان نمایند. این بخش می‌تواند در مدت ۵ تا ۱۰ دقیقه صورت پذیرد. بعد از اتمام گزارش هیئت دولت سؤالات جامعه نسبت به هرکدام

از وزرا جمع‌آوری‌شده و به ایشان تحویل داده می‌شود. هرکدام از اعضای هیئت دولت بار دیگر در مدت ۵ تا ۱۰ دقیقه می‌توانند به سؤالات پاسخ دهد. پاسخ به سؤالات می‌تواند شامل همه‌ی سؤالات یا تعداد محدودی از سؤالات باشد. انتخاب سؤال با خود اعضای هیئت دولت است. بعد از اتمام گزارش هیئت دولت، افراد جامعه می‌بایست نسبت به عملکرد هرکدام از وزرا و درمجموع هیئت دولت نظر دهد. این نظر به‌صورت فرم ارزیابی و نمره از ۱ تا ۵ تحویل داده می‌شود. در فرم ارزیابی، مسئولیت‌پذیری، عدالت در تعامل با افراد جامعه، فعال و پرکار بودن، تواضع و دغدغه مندی نسبت به حل مشکل افراد جامعه، بهره‌مندی حداقلی از مسئولیت، انجام صحیح و خلاقانه مسئولیت، تولید کار و فعالیت بیشتر، روی خوش و مهربانی در تعامل با دیگران، هماهنگی و همراهی با هیئت دولت و موارد دیگر می‌توانند مورد ارزیابی و نظرسنجی قرار گیرد.

قدم چهاردهم، پول باقی‌مانده

بعد از ارائه گزارش عملکرد، هیئت دولت به کار خود پایان می‌دهد و اداره‌ی اردو به مدیر اردو واگذار می‌شود. در این هنگام سؤالی که متربیان می‌پرسند این است که با پول‌هایی که هنوز در دستشان است چه کنند؟ مدیر اردو اعلام می‌کند پول‌ها دیگر اعتباری ندارد و وقت هیئت دولت تمام‌شده است و باید پول‌ها را برگردانند و دیگر خدمات اردو هزینه‌ای ندارد. اعتراض افرادی که پول زیادی را ذخیره کرده‌اند بلند می‌شود چراکه برای به دست آوردن این پول‌ها بسیار تلاش کرده‌اند و کم هزینه کرده‌اند. باید دقت نمود که از ابتدای اردو، متربیان متوجه نشوند که بعد از جلسه ارائه

عملکـرد هیئـت دولـت، پول‌هـا اعتبـار نـدارد در غیـر ایـن صـورت روال اردو بهـم می‌ریـزد و بـرای خـرج پول‌هـا همـه کاری می‌کننـد.

قدم پانزدهم،
ماجرا ازاین‌قرار است

آخریـن برنامـه اردو، جلسـه جمع‌بنـدی اردوسـت. در ایـن جلسـه مدیـر اردو هدف‌گذاری‌هـای خـرد و کلان اردو، دلیـل طراحـی آیتم‌هـای مختلـف و نسـبت ایـن اردو بـا مسـئله سـبک زندگـی بـه متربیـان توضیـح خواهـد داد. مدیـر اردو تبییـن می‌کنـد عـده‌ای هسـتند کـه تمـام عمـر فقـط بـه فکـر جمع‌کـردن پـول هسـتند کـه ناگهـان مـرگ بـه سراغشـان می‌آیـد و بایـد هـر چـه داشـته‌اند را بگذارنـد و برونـد. در اینجـا هـم عـده‌ای پـول جمـع کرده‌انـد امـا ناگهـان پـول بی‌اعتبـار شـد. مدیـر تبییـن می‌کنـد کـه انسـان‌ها بایـد بـرای زندگـی و نیازهـای خـود برنامـه داشـته باشـند.

مدیـر از افـرادی کـه پـول مانـع کمکشـان بـه دوستشـان نشـده تشـکر می‌کنـد و توضیـح می‌دهـد کـه پـول همه‌چیـز نیسـت. گاهـی بایـد خالصانـه و دغدغـه مندانـه گام برداشـت. مدیـر توضیـح می‌دهـد پول‌دوسـتی‌ها را کم‌رنـگ می‌کنـد و انسـان‌ها را به‌غفلـت می‌انـدازد. بایـد تـلاش کـرد پـول بـرای رفـع نیـاز اسـتفاده شـود و انسـانیت مـا را از بیـن نبـرد.

همچنیـن مدیـر اردو از هیئـت دولـت بـه خاطـر زحمتـی کـه متقبـل شـدند و بـرای آن بسـیار تـلاش کردنـد، تشـکر می‌کنـد. مدیـر توضیـح می‌دهـد جامعـه بـرای رشـد و کمـال خـود نیازمنـد تـلاش همگانـی اسـت. عـده‌ای بایـد مسـئولیت بپذیرنـد و بـا همفکـری، تدبیـر و همـکاری دیگـران جامعـه را به‌سـوی اهـداف خـود پیـش ببرنـد.

مدیر اردو می‌تواند مباحث دیگر را نیز بر اساس اتفاقات پیش‌آمده تبیین کند.

نیروهای موردنیاز

برای این اردو تیمی متشکل از این نیروها لازم است:

- **مدیر اردو:**

مدیر اردو، مسئول اردو و هماهنگ‌کننده برنامه‌هاست. باید همیشه شرایط اردو را رصد کند و اجازه ندهد عوامل پیش‌بینی‌نشده مسیر اردو را تغییر دهند. هماهنگی با گروه تدارکات هم بر عهده مدیر است. در جلسه پایانی و جمع‌بندی اردو، مدیر به شرح و تبیین اتفاقات و آیتم‌ها و برنامه‌ها می‌پردازد و هدف از اردو را توضیح می‌دهد.

- **رئیس بانک مرکزی:**

یکی از مربیان مسئولیت بانک مرکزی را می‌پذیرد و در مسیر اردو فعالیت می‌کند.

- **قاضی دادگاه:**

یکی از مربیان نیز مسئولیت قضاوت در دادگاه را می‌پذیرد.

- **مربیان:**

مربیان می‌توانند با پذیرش مسئولیت قضاوت، بانک مرکزی، اداره و پشتیبانی علاوه حضور در ماجرا، نظارت و اداره‌ی اردو را نیز به انجام برسانند. چنانچه تعداد مربیان زیاد باشد می‌توان تعداد مربیان را جهت نظارت بیشتر افزود.

بستر برگزاری

این اردو، اردویی با حال و هوای شهروندی است بنابراین برای برگزاری بهتر است در محیط شهری مانند اردوگاه‌ها باشد نه در محیط طبیعی مثل جنگل و بیابان.

امکانات موردنیاز

این اردو علاوه بر نیازمندی‌های عمومی همه‌ی اردوها، وسایل زیر را نیاز دارد:

۱. تولید و انتشار پول رایج اردو

۲. صندوق رأی، برگه تعرفه رأی

۳. اقلام و کالاهای مختلف جهت فروش در مغازه‌ی اردو

تهدیدها

بعضی اتفاقات ممکن است همه اهداف اردو را تحت تأثیر قرار بدهند. باید از ابتدای اردو مراقب این رخدادها بود. بعضی از تهدیدات اردو ازاین‌قرار هستند:

لو رفتن سناریو و هدف‌های خرد و کلان اردو.

مصدومیت‌های شدید یا آسیب‌های بدنی زیاد برای شرکت‌کننده‌ها در بعضی برنامه‌هایی حرکتی که پیشنهاد می‌دهند.

عدم ارتباط‌گیری خوب متربیان با ماجرای اردو به جهت ضعف در تبیین اردو و جدی برخورد نکردن مسئولین اردو.

طرح‌نامه اردوی
نقد حکومت دولت‌محور

محمدامین نخعی، علیرضا نخعی، حامد تقدیری

معرفی اجمالی اردو

بشر در طول تاریخ خود مدل‌های مختلف حاکمیتی را تجربه کرده که هرکدام محاسن و معایب خاص خود را داشته است و اصولاً مدل‌های بعدی به علت ناکارآمدی مدل قبلی و به‌منظور جبران نقایص و پر کردن خلأهای مدل قبلی روی کار آمده است اگر بخواهیم تمام این مدل‌های حاکمیتی را خلاصه کنیم به دو مدل عمده و کلان خواهیم رسید. **مدل اول مدلی است که در رأس حاکمیت، یک فرد یا یک گروه عهده‌دار اداره جامعه است.** این مدل هم شامل حکومت‌های پادشاهی و احیاناً دیکتاتوری و هم شامل حکومت‌هایی که دولت در رأس کار است می‌شود. در مدل دوم یک تفاوت اساسی با مدل اول وجود دارد و آن‌هم این است که دیگر یک فرد یا دولت در رأس کار نیست بلکه دولت صرفاً وظیفه نظارتی دارد. در این مدل آنچه تعیین‌کننده است گروه‌های پشت پرده، کارتل ها، بنگاه‌ها و شرکت‌های

چندملیتی هستند. در یک‌کلام آنچه تعیین‌کننده است منافع مالی و اقتصادی است و همه‌چیز از فرهنگ و سیاست گرفته تا ورزش و حتی دولت حول همین مفهوم هویت پیدا می‌کند. نمونه این مدل، لیبرال سرمایه‌داری در غرب مدرن است. مدلی که متفکران غربی آن را متکامل‌ترین مدل اداره جامعه و بلکه بهترین آن معرفی می‌کنند و همه‌ی جوامع را به تبعیت و اجرا کردن این مدل فرامی‌خوانند.

طرح اردوی پیش رو مرحله اول از یک سه گانه است. در مرحله اول آنچه هدف کلی و کلان است نشان دادن ناکارآمدی مدل اول اداره جامعه و حاکمیت است.

اثر تربیتی تربیت درصحنه بسیار عمیق‌تر و ماندگارتر از آموزش تئوری است لذا می‌بایست برای نشان دادن این ناکارآمدی صحنه عملی به وجود آید تا متربی در بطن ماجرا قرار گیرد و در صحنه عمل به این امر واقف شود.

اهداف اردو:

هدف اصلی و کلان اردوی پیش رو ایجاد این خودآگاهی نسبت به ناتوانی بشر در یکی از ساحات اداره جامعه است.

و همچنین اهدافی چون آشنایی با مفاهیم حاکمیتی و اجتماعی و قرار گرفتن در بخش‌های مختلف یک جامعه، چگونگی تحلیل و تدبیر متربیان در مواجهه با مشکلات، شناخت ضعف و قوت خود و ارزیابی خود در رویدادهای مختلف اردو، فهم تعامل گروهی و همراهی با دیگران در رشد جامعه، رشد صبر و تحمل در تعاملات اجتماعی، حق‌طلبی و حق‌گرایی و شناخت و تفکیک حق از باطل، تدبیر امور اقتصادی و ... ازجمله اهداف این اردوست.

توضیح اهداف

همان‌طور که بیان‌شده طرح اردوی پیش رو مرحله اول از یک سه گانه است. در **مرحله اول** آنچه هدف کلی و کلان است نشان دادن ناکارآمدی مدل اول اداره جامعه و حاکمیت با عنوان دولت‌محوری است که در پایان اردو به آن می‌رسیم. **گام دوم** مدل حکومت لیبرال سرمایه‌داری است که آن‌هم در اردوی دیگر به انجام می‌رسد و با چالش و شکست مواجه می‌شود. **گام سوم** شناخت حکومت دینی و مهدوی است. این مدل همان چیزی است که باید برای رسیدن به آن تلاش نمود و ابعاد آن را تبیین کرد. حکومت دینی بخش‌های مختلف زیادی دارد. یکی از آن بخش‌ها نحوه تعامل مردم جامعه با یکدیگر است. در این جامعه همه مردم دلسوز و همراه یکدیگرند و برای محبت و دوستی یکدیگر از هیچ کاری کوتاهی نمی‌کنند. نمونه این جامعه را می‌بایست در اردوی پیاده‌روی اربعین به متربیان نشان داد تا به درک واقعی از اجتماع مهدوی و دینی برسند. **اردوی اربعین یکی از مهم‌ترین بخش‌های اردوی حکومت دینی و مهدوی است.**

در اردوی نقد حکومت دولت‌محور متربیان با مشکلات زیادی ازجمله تبانی، بی‌نظمی و بی‌قانونی، بی‌عدالتی، اختلاف طبقاتی و اشرافی گری مواجه می‌شوند. مشکلاتی که شاید تاکنون درک کاملی نسبت به آن نداشته‌اند و اکنون باید آن را به‌خوبی شناخته و تحلیل کنند و مسیر درست در مواجهه با آن را برگزینند. در این میان می‌بایست با صبر و فکر گام بردارند و خود را در مواجهه با مشکلات بیازمایند. امور اقتصادی خود و گروهشان را

تدبیر کنند و با شناخت حق در آن مسیر گام بردارند. در این اردو همراهی و همکاری گروهی اصل مهمی است که همه‌ی افراد جامعه می‌بایست به آن پایبند باشند و در آن مسیر گام بردارند.

جایگاه این اردو، در منظومه اردوهای تربیتی

اردوی نقد حکومت دولت‌محور، یکی از اردوهای فعالیت اجتماعی و شناخت جوامع است. این اردو شرکت‌کنندگان را با مدل‌های مختلف حکومت و ضعف‌ها و آسیب‌های آن آشنا می‌کند تا فهم بهتری نسبت به حکومت دینی و مهدوی پیدا نمایند و ایشان را برای حرکت در مسیر تمدن سازی دینی آماده می‌کند.

شرح ماجرا

قدم اول؛ تحویل وسایل

در ابتدای اردو قبل از هر توجیه و توضیحی مسئولین دولت از بچه‌ها می‌خواهند که همه‌ی وسایلشان را به انبار دولت تحویل دهند. تحویل وسایل شامل همه‌ی وسایل اعم از کیف‌دستی، لباس‌ها، تلفن همراه، خوراکی‌ها و هر چیزی که همراه متربیان است می‌شود. انباردار دولت در عوض تحویل گرفتن وسایل شماره‌ای را به متربیان تحویل می‌دهد و ایشان را به محل جلسه‌ی توجیهی راهنمایی می‌کنند.

قدم دوم؛ جلسه توجیهی

اردو بـا برگـزاری جلسـه توجیهـی آغـاز می‌شـود. در ایـن جلسـه چنـد نکتـه بـه متربیـان توضیـح داده می‌شـود.

۱. در ایـن اردو و تـا پایـان زمـان آن‌همـه خدمـات در قبـال پرداخـت پـول ارائـه می‌شـود. همـه خدمـات شـامل غـذا، آب، سـرویس بهداشـتی، جـای خـواب، بـازی و سـرگرمی، بوفـه، نظافـت، انتظامـات و...

توضیحات:

- از قبـل پول‌هـای درون اردویـی بایـد تهیـه شـود تـا ایـن سـیر به‌خوبـی پیـش بـرود.
- هرچـه خدمـات قابل‌تعریـف در اردوگاه تعـدد بیشـتر و متناسـب‌تری داشـته باشـد بـرای طـرح اردو مناسـب‌تر اسـت.

۲. اداره امـور اردوگاه بـه عهـده دولتـی اسـت کـه توسـط مربیـان تشـکیل شـده اسـت. در اینجـا مـراد از مربیـان بزرگسـالان همـراه اردو هسـتند و ایـن مربیـان غیـر از مربیـان گروه‌هـا هسـتند. مربیـان گروه‌هـا نیـز می‌تواننـد در ایـن اردو ماننـد دیگـر افـراد جامعـه در کنـار متربیـان خـود حضـور داشـته باشـند. مربیانـی کـه بـا متربیـان و گروه‌هـای خـود همـراه هسـتند عضـوی از دولـت نیسـتند و نحـوه تعامـل بـا ایشـان هماننـد دیگـر افـراد جامعـه اسـت.

۳. بـه همـه افـراد روزانـه مبلغـی به‌عنـوان سـرانه روزانـه یـا یارانـه تعلـق می‌گیـرد.

توضیحـات: بـه متربیـان توضیـح داده می‌شـود ایـن مبلـغ سـرانه در عـوض وسـایل شماسـت کـه بـه امانـت در اختیـار انبـار دولـت قرارگرفتـه اسـت. مبلـغ ایـن سـرانه بایـد

به‌اندازه‌ای باشد که کفاف نیازهای حداقلی فرد را جز با سختی و مشقت ندهد. علت این امر این است که فرد را تشویق و تحریک کند که وارد جریان مناقصات (که در ادامه خواهد آمد) شود.

٤. تمام وسایل متربیان در انبار دولت نگهداری می‌شود. متربیان تنها می‌توانند به مقدار تقریبی یک کیلو از لباس‌های خود را بردارند؛ و بعد از کثیف شدن لباس‌ها می‌توانند آن یک کیلو را تحویل داده و یک کیلوی دیگر لباس تحویل گیرند. دریافت مقدار بیشتر از لباس‌ها طبق جدول مخارج اردویی، هزینه در بردارد. دریافت خوراکی‌ها، دوربین عکاسی و تلفن همراه ممنوع بوده یا هزینه‌ی بالایی برای دریافت آن اخذ می‌شود.

٥. کلیه خدماتی که توسط دولت به مردم ارائه می‌شود به‌واسطه مناقصات است به این معنی که دولت به‌عنوان متولی اداره جامعه اردویی هر خدمتی را به‌وسیله مناقصه در اختیار گروه‌های مردمی قرار می‌دهد و گروه‌ها به‌عنوان پیمانکار آن خدمت را در قبال مبلغی که در مناقصه برنده‌شده‌اند انجام می‌دهند.

٦. دولت تمامی خدمات را صرفاً به گروه‌های مردمی ارائه خواهد داد و تنها گروه‌ها هستند که مجاز به شرکت در مناقصات هستند و اشخاص به‌صورت انفرادی نمی‌توانند در مناقصات شرکت کنند.

توضیحات: علت این امر تشویق و تحریک به عضویت در گروه و گروهی شدن است.

٧. به‌منظور حل دعاوی و شکایات مردمی از دولت و رسیدگی به شکایات مردم از یکدیگر، دادگاهی وجود خواهد داشت که مستقل از دولت عمل خواهد کرد. لذا

اگـر شـکایت و یـا نزاعـی صـورت گیـرد صرفـاً بایـد از ایـن طریـق پیگیـری شـود.

توضیحات:

- اسـتقلال ایـن دادگاه در ادامـه بایـد اثبات‌شـده و موردقبـول عمـوم مـردم باشـد کـه راه‌هـای ایـن امـر در ادامـه بیـان خواهـد شـد.
- وجـود ایـن دادگاه به‌عنـوان سـوپاپ اطمینـان در جهـت از هـم نپاشـیدن سـریع جامعـه ضـروری اسـت.

قدم سوم؛
مختصات و ملزومات دادگاه

دادگاه موردنظـر بایـد حداقـل یـک قاضـی و یـک دادسـتان داشـته باشـد. دادسـتان وظیفـه شـنیدن شـکایات و دعـاوی و همچنیـن بررسـی آن‌هـا و در صـورت وارد بـودن؛ تقاضـای برگـزاری جلسـه دادگاه بـرای ایـن منظـور را دارد.

جلسـات دادگاه بایـد به‌صـورت کامـلاً رسـمی اداره شـود و از هرگونـه مـزاح و شـوخی بـه دور باشـد. ایـن امـر باعـث واقعی‌تـر شـدن دادگاه و باورپذیـری بیشـتر آن می‌شـود.

دو طرف دعوا می‌توانند برای خود وکیل نیز اختیار کنند.

قاضـی وظیفـه اداره جلسـه و شـنیدن سـخنان، اسـتدلالات و شـواهد و مـدارک دو طـرف و درنهایـت دادن حکـم را دارد.

شـکایات و اسـتدلال‌های هـر طـرف بایـد مسـتدل، منطقـی و همـراه بـا شـواهد و مـدارک باشـد در غیـر ایـن صـورت بـه آن‌هـا ترتیـب اثـر داده نخواهـد شـد.

قوانین دادگاه نیز باید از قبل اعلام شود.

قدم چهارم؛ گروه شدن

اولین حرکت اجتماعی، حرکت به‌سوی گروه شدن است. در این گام به علت مقدماتی که از قبل آماده‌شده و قوانینی که در جلسه توجیهی تبیین شده است، عموم افراد به سمت گروه شدن سوق پیدا می‌کنند و گروه‌ها تشکیل می‌شوند.

در این بخش مربی‌ها می‌توانند با رصد شکل‌گیری گروه‌ها از خصوصیات و ویژگی‌های متربیان نیز آگاهی کامل‌تر و دقیق‌تری پیدا کنند. این‌که چه کسانی قدرت رهبری و مدیریت بالاتری دارند و جرأت اقدامشان بالاتر است و این‌که چه کسانی تابع جو و صرفاً پیرو هستند و اینکه چه افرادی شخصیتی منزوی و جمع‌ناپذیر دارند همه و همه از ویژگی‌هایی است که مربیان می‌توانند در این گام به آن پی ببرند تا از این راه بتوانند در مراحل بعدی در کار تربیتی خود از آن بهره‌مند گردند.

قدم پنجم؛

اعلام عمومی مبالغ سرانه و قیمت خدمات ضروری مثل غذا، جای خواب، تفریحات و...

این اعلام عمومی این آگاهی را به عموم افراد می‌دهد که با صرف داشتن مبلغ سرانه نه‌تنها نمی‌توان یک زندگی مرفه داشت که حتی زندگی معمولی نیز با این مبلغ کم دچار اخلال می‌شود. این امر دو پیامد در پی خواهد داشت. نخست این‌که افراد به این نتیجه

می‌رسند که یا باید برای گذران این اردو یک زندگی ریاضت کشانه را تحمل کنند و یا با عضویت در گروه‌ها و با شرکت در مناقصات و پیروز شدن در آن با پولی که بدست می‌آورند به زندگی خود سامان ببخشند.

در صورت انتخاب زندگی ریاضتی این فرصت برای مربیان بوجود می‌آید که بفهمند آیا علت انتخاب این سبک زندگی از سوی متربی سخت‌کوشی و ایستادگی است و یا جمع‌ناپذیری و همچنین در صورت انتخاب زندگی گروهی آیا این حکایت از برنامه و سیاست فرد برای نیل به اهداف برتر دارد و یا ناشی از ضعف و ناتوانی در تحمل شرایط سخت است.

نمونه مخارج اردویی:

	عنوان خدمات	قیمت	مدت‌زمان استفاده	توضیحات
۱	دستشویی		چهار دقیقه	
۲	حمام		ده دقیقه	
۳	صبحانه		نیم ساعت	
۴	ناهار		نیم ساعت	حتی‌المقدور بیش از یک نوع غذا

۵	شام		نیم ساعت	حتی‌المقدور بیش از یک نوع غذا
۶	خوابیدن در چادر		پنج ساعت	
۷	خوابیدن در خوابگاه		پنج ساعت	
۸	قایق‌سواری		ده دقیقه	در اردوهای ساحلی
۹	خرید خوراکی و تنقلات			طبق نرخ بوفه‌ی اردو
۱۰	خرید میوه			طبق نرخ بوفه اردو
۱۱	سینما		یک فیلم	
۱۲	زمین ورزش والیبال			
۱۳	پینگ‌پنگ			
۱۴	خدمات اجتماعی			مانند بیمه حوادث، سلامت، اولویت در دریافت غذا و ...
۱۵	جرائم اردویی			طبق حکم دادگاه
۱۶	گرفتن وسایل خود از انبار دولت			هر کیلو لباس، دوربین، موبایل، خوراکی
۱۷	تماس تلفنی (دقیقه‌ای)			
۱۸	دریافت تماس (بیش از هفت دقیقه)			تا هفت دقیقه رایگان است. بیشتر می‌بایست هزینه پرداخت نماید.
۱۹	فوتبال دستی			و بازی‌های مشابه موجود در اردو

قدم ششم؛ مناقصه مزایده

پس از تشکیل گروه‌ها و همچنین اعلام قیمت‌ها مناقصه و مزایده اول برگزار می‌شود. به این صورت که از هر گروه یک نفر به‌عنوان صحبت کنند و دو نفر به‌عنوان مشاور بافاصله از سایر بچه‌ها می‌نشینند و برای هرکدام از خدمات قیمتی به‌عنوان قیمت اولیه از طرف وزارت مناقصات (یکی از وزارتخانه‌های دولت) به‌عنوان پیشنهاد ارائه می‌شود.

نماینده هر گروه که در مناقصه شرکت دارد موظف است در مناقصه خدماتی که مدنظر گروه است شرکت کرده و با مدیریت و تیزهوشی آن خدمت را برای گروهش به دست آورد. برنده شدن در هر مناقصه به این صورت است که نماینده هر گروه می‌بایست پیشنهاد پایین‌تری نسبت به قیمت اول پیشنهادی دولت ارائه کند. این پایین آمدن پیشنهاد قیمت تا جایی ادامه دارد که دیگر نماینده‌ای پیشنهاد پایین‌تری ارائه نکند. بنابراین گروهی برنده مناقصه است که پایین‌ترین پیشنهاد قیمتی نسبت به سایرین را داده است. چون هر گروه برنده شدن در مناقصه و پذیرش حداقل یکی دو مسئولیت را برای خودش ضروری می‌داند و اساساً شکل‌گیری و هویت گروهش را به سبب آورده مالی که از مناقصه می‌برد است لذا سعی می‌کنند به هر ترتیبی در مناقصه برنده شود.

درنهایت پس از اتمام مناقصه خواهید دید هر خدمت با مبلغی بسیار ناچیز در اختیار گروه قرارگرفته و تازه پس از اتمام مناقصه است که گروه‌ها درمی‌یابند که نه‌تنها از قِبَل مناقصه‌ها آورده مالی نصیبشان نشده بلکه کار و مسئولیتی را نیز به گروه خود تحمیل کرده‌اند.

همچنین بعضی خدمات را دولت به مزایده می‌گذارد. به این صورت که هرکدام از گروه‌ها که قیمت بالاتری پیشنهاد نمایند آن خدمت را از آن خود می‌کنند. در بخش مزایده گروه‌های می‌توانند با توافق دولت هزینه‌ای را به‌عنوان سود خود از خدمات به دست آوردند. به‌عنوان‌مثال می‌توانند فیلم خوبی را از دولت در مزایده دریافت نمایند و با فروش بلیت‌های آن علاوه بر پرداخت هزینه مزایده، سود خود را نیز ببرند.

همچنین گروه‌ها و افراد جامعه می‌توانند برنامه‌ها و خدماتی را به وزارت مناقصات پیشنهاد دهند و برای انجام آن مجوز دریافت کنند. به‌عنوان‌مثال یکی از گروه‌ها می‌تواند پیشنهاد فعالیت ماساژ دهد و با اخذ مجوز از دیگر افراد جامعه هزینه گرفته و به فعالیت بپردازد. باید دقت نمود همه‌ی خدماتی که در جامعه ارائه می‌شود می‌بایست با مجوز رسمی از دولت صورت پذیرد.

۱. نمونه برنامه‌های مناقصه:

	عنوان خدمات	قیمت	تعداد	نوع کار	توضیحات
۱	نظافت محیط		تمام گروه	پرکار	جمع‌آوری زباله‌ها، نظافت خوابگاه، جارو کردن، پاک کردن شیشه‌ها
۲	برگزاری نماز جماعت صبح		نیم گروه	کم‌کار	تلاش برای حضور حداکثری بچه‌ها، دعوت از امام جماعت، برگزاری مناسب برنامه، مراسمات جانبی

۳	برگزاری نماز جماعت ظهر		نیم گروه	کم‌کار	تلاش برای حضور حداکثری بچه‌ها، دعوت از امام جماعت، برگزاری مناسب برنامه، مراسمات جانبی
۴	برگزاری نماز جماعت عشاء		نیم گروه	کم‌کار	تلاش برای حضور حداکثری بچه‌ها، دعوت از امام جماعت، برگزاری مناسب برنامه، مراسمات جانبی
۵	دستشویی‌ها		تمام گروه	پرکار	نظافت دستشویی‌ها، دریافت هزینه‌های استفاده، خدمات جانبی
۶	حمام‌ها		نیم گروه	نیم کار	نظافت حمام‌ها، دریافت هزینه‌ها
۷	پخش و جمع‌آوری غذا		تمام گروه	پرکار	پخش غذا، جمع‌آوری زباله‌ها، نظافت کامل غذاخوری
۸	پیروزی در مسابقات		تمام گروه	پرکار	حضور فعال در مسابقات اردو و پیروزی در آن
۹	جُنگ شبانه		تمام گروه	پرکار	تلاش برای امتیاز بیشتر در مراسم
۱۰	نگهداری جوجه		نیم گروه	نیم کار	نگهداری صحیح از جوجه‌ها
۱۱	کتابخانه				پخش و نگهداری از کتاب‌ها و تلاش جهت استفاده بیشتر از کتابخانه، حداقل ده کتاب در روز پخش شود و از هر کتاب بیست صفحه خوانده شود.
۱۲	تأمین آب خوردن و چای		نیم گروه	کم‌کار	آماده‌سازی و فراهم آوردن وسایل آب و چای

۲ . نمونه برنامه‌های مزایده:

۱	فروشگاه خوراکی و تنقلات
۲	میوه‌فروشی
۳	سینما
۴	زمین ورزش والیبال
۵	پینگ‌پنگ

۳. نمونه فعالیت‌های تولیدی و درآمدزا که گروه‌های می‌توانند پیشنهاد دهند و از آن کسب درآمد کنند:

۱. ماساژ دادن
۲. شستن لباس‌های دیگران
۳. برگزاری تور تفریحی
۴. بازیافت زباله‌ها و تفکیک
۵. عکاسی
۶. دوخت لباس
۷. مطالعه کتاب
۸. شرکت در ورزش صبحگاهی

تبیین بخشی از برنامه‌های مناقصه

۱. نماز جماعت صبح:

موارد زیر به‌عنوان برنامه نماز جماعت صبح می‌بایست انجام پذیرد.

- تشویق دانش آموزان به حضور حداکثری (استفاده از تبلیغات میدانی، تشویق‌های خوراکی و...)
- آماده کردن نمازخانه برای برگزاری نماز جماعت
- دعوت از امام جماعت و همراهی ایشان تا برگزاری
- تشویق به مرتب کردن کفش‌های مأمومین
- مرتب نمودن صفوف و تکمیل صف‌های اول
- قرائت دعای الهی عظم البلاء بعد از نماز
- قرائت دعای عهد

۲. نماز جماعت ظهر و عصر:

موارد زیر به‌عنوان برنامه نماز جماعت ظهر و عصر می‌بایست انجام پذیرد.

- تشویق دانش آموزان به حضور حداکثری (استفاده از تبلیغات میدانی، تشویق‌های خوراکی و...)
- آماده کردن نمازخانه برای برگزاری نماز جماعت
- دعوت از امام جماعت و همراهی ایشان تا برگزاری
- تشویق به مرتب کردن کفش‌های مأمومین
- مرتب نمودن صفوف و تکمیل صف‌های اول
- سخنرانی کوتاه امام جماعت بعد از نماز ظهر
- خواندن دعای الهی عظم البلاء بعد از نماز عصر

۳. نماز جماعت مغرب و عشاء:

موارد زیر به‌عنوان برنامه نماز جماعت مغرب و عشاء می‌بایست انجام پذیرد.

- تشویق دانش آموزان به حضور حداکثری (استفاده از تبلیغات میدانی، تشویق‌های خوراکی و...)
- آماده کردن نمازخانه برای برگزاری نماز جماعت
- دعوت از امام جماعت و همراهی ایشان تا برگزاری
- تشویق به مرتب کردن کفش‌های مأمومین
- مرتب نمودن صفوف و تکمیل صف‌های اول
- سخنرانی کوتاه امام جماعت بعد از نماز مغرب
- خواندن دعای الهی عظم البلاء بعد از نماز عشاء

٤. نظافت محیط

موارد زیر به‌عنوان برنامه نظافت محیط خوابگاه می‌بایست انجام پذیرد.

- جمع‌آوری زباله‌های خوابگاه و انتقال آن به محل زباله‌ها
- نظافت کامل خوابگاه
- جارو کردن فضای خوابگاه
- پاک کردن شیشه‌ها

۵. دستشویی‌ها و حمام‌ها:

موارد زیر به‌عنوان برنامه دستشویی‌ها و حمام‌ها می‌بایست انجام پذیرد.

- نظافت کامل دستشویی‌ها

- وجود مایع دستشویی
- دریافت هزینه‌ها
- نصب تذکرات بهداشتی و مناسب (فضاسازی محیطی)
- دقت در اسراف نشدن آب در حمام‌ها
- دریافت هزینه استفاده از دستشویی‌ها و حمام‌ها و تحویل آن به دولت (می‌توان برنامه دستشویی را در بخش مزایده‌ها ارائه داد و درآمد حاصل از آن برای گروه باشد. لکن باید توجه داشت گروه هزینه‌ها را به‌گونه‌ای بالا نبرد که افراد نتوانند استفاده کنند. در بخش مناقصه چون درآمد از آن دولت است گروه‌ها فشار زیادی روی افراد جامعه نمی‌آورند.)

٦. پخش و جمع‌آوری غذا:

موارد زیر به‌عنوان برنامه پخش و جمع‌آوری غذا می‌بایست انجام پذیرد.

- دریافت غذا از مسئولین دولت
- پخش منظم غذا
- دریافت هزینه‌ها از گروه‌ها و افراد
- جمع‌آوری و تفکیک زباله‌ها
- نظافت کامل غذاخوری
- فضاسازی محیطی

٧. نگهداری جوجه‌ها:

می‌توان در اردو برنامه‌های حاشیه‌ای نیز تعریف نمود. به‌عنوان‌مثال دولت می‌تواند چند مرغ و خروس همراه داشته باشد و مسئولیت نگهداری از آن‌ها را در مناقصه‌ای به گروه‌ها واگذار نماید. موارد زیر به‌عنوان برنامه نگهداری جوجه‌ها می‌بایست انجام پذیرد.

- نگهداری از جوجه‌ها در جای مناسب
- رسیدگی به خوراک و آب جوجه‌ها
- گردش روزانه حداقل چهار مرتبه جوجه‌ها
- رها نکردن و مواظبت مستمر از جوجه‌ها
- نظافت مستمر مکان جوجه‌ها

۸. کتابخانه

در بخش کتابخانه گروه باید تلاش نماید افراد بیشتری مطالعه کنند. راضی نمودن افراد برای مطالعه می‌توانند با برگزاری مسابقه، مناظره یا پرداخت هزینه توسط گروه باشد. دولت با واگذاری برنامه کتابخانه مسئولیت‌هایی را بر دوش گروه می‌گذارد. این مسئولیت‌ها عبارت‌اند از:

- نگهداری مناسب از کتاب‌ها
- پخش و جمع‌آوری کتاب‌ها
- ترغیب افراد جامعه به مطالعه بیشتر

همچنین گروه می‌بایست در روز حداقل ده کتاب را پخش نماید و از هر کتاب حداقل ۲۰ صفحه خوانده شود. چنانچه نتوانند افرادی را برای مطالعه کتاب‌ها با خود همراه کنند، خود افراد گروه باید دست‌به‌کار شده و این بخش را به انجام رسانند. دولت در قبال مطالعه بیشتر افراد جامعه از مقدار حداقلی، می‌توانند هزینه‌ای بیشتر از مقدار توافق مناقصه را به شکل صفحه‌ای، کتابی یا ساعتی به گروه پرداخت نماید تا گروه انگیزه‌ای برای گسترش فرهنگ کتاب‌خوانی داشته باشد. همچنین میزان مطالعه هر فرد با ارائه خلاصه آن به نمایندگان دولت به شکل شفاهی یا کتبی ارزیابی می‌شود.

قدم هفتم؛
اشرافی گری، مانور تجمل و پروژه بی‌عدالتی سیستمی

همان‌طور که گفته شد به علت مبلغ پایین سرانه‌ها و همچنین وقایعی که در مناقصات رخ می‌دهد عملاً نقدینگی بالایی در دست مردم وجود ندارد پس بنابراین سطح زندگی افراد عادی جامعه سطح پایین و نازلی است تا جایی که عده زیادی از مردم به زندگی ریاضتی روی آورده‌اند و روزی یک یا نهایت دو وعده غذا می‌خورند. در پایین‌ترین محل‌های اسکان و خواب سکنی دارند؛ و دیگر پولی برای تفریح و استفاده از امکانات تفریحی اردوگاه و خوردن تنقلات و اقلامی که در بوفه وجود دارد ندارند؛ اما به‌یک‌باره مشاهده می‌کنند که دولتی‌ها به‌راحتی بهترین غذاها را می‌خورند، در بهترین مکان اقامت دارند. به تفریح و سرگرمی می‌پردازند و نکته مهم‌تر اینکه این رفتار را در منظر افراد عادی جامعه انجام می‌دهند. یکی از نقاطی که هماهنگی قبلی مربیان بسیار حائز اهمیت است این نقطه است چون مربی می‌بایست این حرکت را به‌صورت جدی و شاید کمی بی‌رحمانه انجام دهد و نباید با دلسوزی بی‌جا طرح اردو را به مخاطره بیندازد.

دولت رو به یک مانور تجمل می‌آورد و این امر فطرت‌های پاک را آزار خواهد داد. علاوه بر این، دولت به علت پول بیشتری که در اختیار دارد[۱]، بعضی از خدمات را در اختیار کامل خود گرفته و یک بی‌عدالتی را به نمایش

۵. دولت اعلام می‌کند چون وظایف و فعالیت‌های دولت سخت است و مسئولیت سنگینی در جامعه به عهده دارد از سرانه‌ای بیش از شش برابر دیگر افراد جامعه بهره می‌برد

می‌گذارد. علاوه بر همه این‌ها دولت می‌بایست برخی بی‌عدالتی‌ها و ظلم‌های غیر سیستماتیکی که بتوان علیه آن‌ها در دادگاه حکم گرفت را انجام دهد. فایده این کار این است که قاضی و دادگاه با دادن رأی علیه دولت بتواند بی‌طرف بودن و همچنین عادل و مستقل بودن خود را اثبات کند و از این راه مقبولیتی که در ابتدا به آن اشاره شد را به دست آورد.

در مقابل این مانور تجمل و بی‌عدالتی سیستمی واکنش‌های متفاوتی اتفاق خواهد افتاد که در بخش بعد به توضیح آن می‌پردازیم اما قبل از آن یک نکته حائز اهمیت است و آن اینکه پس از مانور تجمل یک سؤال ذهن آحاد جامعه را به خود مشغول می‌کند و آن این است که چرا دولتی‌ها می‌توانند به‌راحتی خرج کرده و ریخت‌وپاش کنند؟ اینجا خود دولتی‌ها باید این نکته را متذکر شوند که چون کار دولت کار سنگینی است و اصولاً کارهای مدیریتی کارهای سنگین و مهمی است پس حق‌الزحمه بیشتری هم دارند و لذا حقوق ما دولتی‌ها مبلغ بیشتری از مردم عادی است.

در این بخش متربی علاوه بر فهم قبح تجمل و زندگی اشرافی با مفهومی به نام حقوق نجومی از نزدیک مواجه می‌شوند و همه وجود خود بدی و بی‌عدالتی آن را درک می‌کند. این فهم بی‌عدالتی خود اولین قدم برای تغییر و مبارزه است.

قدم هشتم؛
واکنش‌ها در مقابل مانور تجمل و بی‌عدالتی سیستمی و همچنین اتفاقات مناقصه

• واکنش در برابر وقایع مناقصه

شایع‌ترین و عمومی‌ترین واکنش در برابر وقایع مناقصه این است که گروه‌ها به این فکر می‌افتند که راهی جز هماهنگی بین گروه‌ها برای پیروزی واقعی در مناقصات وجود ندارد. لذا ایده هماهنگی به‌صورت تبانی ابتدایی‌ترین کاری است که فکرشان می‌رسد به این صورت که خدمات را از قبل بین خودشان تقسیم کنند و در هنگام مناقصه دیگر قیمت‌ها را پایین نیاورند. درنتیجه هر خدمت با قیمت پیشنهادی اولیه که توسط دولت ارائه‌شده به گروهی که از قبل هماهنگ شده می‌رسد. **البته دولت نیز می‌بایست برای مقابله با این استراتژی با تغییر قیمت‌های روز نخستین به مقابله با این استراتژی بپردازد.**

• واکنش دولت

واکنش بعدی که می‌بایست از طرف بخشی از بدنه دولت و در راستای طرح کلان اردو اتخاذ شود این است که افرادی از دولت باید با اعلام این‌که این رفتار تبعیض‌آمیز و ناعادلانه دولت را قبول ندارند، از آن ابراز برائت کنند. این رفتار و حرکت باید به‌صورت علنی و باحالتی تبلیغاتی انجام شود تا برای مردم باورپذیر باشد. اگر این حرکت درست و به‌جا انجام شود موردقبول جمع واقع‌شده و جامعه این افراد را خواهد پذیرفت. هدف از این حرکت این است که اولاً قبح حرکت ناعادلانه دولت به‌صورت مؤکد نشان داده شود چون این تقبیح از طرف بخشی از خود دولت است که از کم و کیف

اقدامات دولت آگاه است و ثانیاً با ورود این افراد از دولت به جامعه هم می‌توانند خبرها و تصمیمات مهم سران جامعه را به گوش دولت برساند تا در صورت اقدامی خاص دولت نیز عمل متناسب با آن را انجام دهد تا سیر کلی طرح اردو از بین نرود و ثالثاً در بزنگاه‌هایی که جامعه نیاز به کمک دارد این افراد به‌صورت غیرمستقیم جامعه را در ریل اصلی طرح اردو قرار دهد.

ویژگی این افراد این است که به جمع مردم می‌پیوندند و از حقوق نجومی استفاده نکرده و در کنار آن‌ها می‌خوابند. این افراد مانند دیگر افراد جامعه فعالیت می‌کنند و غذایشان مانند افراد جامعه است و تلاش می‌کنند مسیر حق را دنبال کنند و از تکبر و تبختر به دور هستند.

● واکنش در برابر بی‌عدالتی‌ها و ظلم سیستمی

این بخش که شاید مهم‌ترین واکنش در برابر دولت باشد خود بر سه قسم است که به‌اختصار به توضیح آن می‌پردازیم.

الف) ظلم‌پذیری: اولین واکنش که از طرف بخش عمده‌ای از جامعه رخ می‌دهد ظلم‌پذیری است. این طیف عمده از جامعه به این دلیل که دولت را صاحب قدرت می‌داند و آن‌ها را مربی و بزرگسال، امکان تغییر و اصلاح را ناممکن یا خیلی سخت می‌داند و ازآنجایی‌که شخصیت‌های ضعیفی دارند می‌گویند: درست است که کار دولت و مربی‌ها بد و مذموم است ولی چه می‌شود کرد؟ آن‌ها مربی و بزرگ‌ترند. مجبوریم که تحمل‌کنیم و این چند روز اردو را با هر سختی که هست پشت سر بگذاریم. این همان برخوردی است که در جامعه و جهان واقع و در طول تاریخ نیز به‌کرات شاهد آن بوده و هستیم.

مربی‌هـا بـا شناسـایی ایـن افـراد می‌تواننـد در ادامـه سـیر تربیتـی خـود در مجموعـه فرهنگـی موردنظـر ایـن خصوصیـت اخلاقـی و شـخصیتی را بـا طرح‌هـای تربیتـی مختلـف درمـان کـرده و آن‌هـا را از بیـن ببرنـد کـه شـناخت اولیـن قـدم در مسـیر درمـان اسـت.

ب) عکس‌العمـل و واکنـش متقـارن: در ایـن نـوع واکنـش برخـی افـراد جامعـه بـا ایـن نگـرش کـه چـون دولـت دارد ظلـم می‌کنـد و ایـن امـری قبیـح اسـت مـا نیـز در مقابـل، بـا انجـام اعمالـی قبیـح بـا آن مقابلـه می‌کنیـم. ایـن نـوع واکنـش ممکـن اسـت در قالب‌هایـی ماننـد دزدی و اعمـال خـلاف قانـون در اردوگاه شـکل بگیـرد. اینجـا جایـی اسـت کـه مورددعـوا و شـکایت بـرای دادگاه بـه وجـود خواهـد آمـد.

مربـی بـا رصـد ایـن افـراد و در ادامـه سـیر تربیتـی بایـد ایـن مفهـوم را بـه ایـن افـراد منتقـل کنـد کـه بـدی دیگـران مجـوز برخـورد بـد و نادرسـت بـا آن‌هـا نیسـت و ایـن شـیوه برخـورد نه‌تنهـا افـراد مقابـل را بـه دسـت کشـیدن از ظلـم وادار نمی‌کنـد بلکـه آن‌هـا را در اعمـال ظلـم بیشـتر و مداوم‌تـر کمـک کـرده و دسـت آن‌هـا را در آزار و اذیـت مـردم بازتـر می‌کنـد.

ج) قیـام علیـه بی‌عدالتـی و انقـلاب: ایـن واکنـش کـه یکـی از نقـاط عطـف طـرح اردو اسـت یـا خودبه‌خـود اتفـاق می‌افتـد و یـا مربیانـی کـه بـه میـان مـردم رفته‌انـد می‌بایسـت به‌صـورت غیرمسـتقیم و نامحسـوس موجبـات آن را فراهـم کننـد.

توضیح اینکه بخشی از نخبگان جامعه به این نتیجه می‌رسند که نه واکنش اول و نه شیوه دوم برخورد هیچ‌کدام درست و راهگشا نیست و آنچه باید اتفاق بیفتد هدف قرار دادن اصل و ریشه این بی‌عدالتی است که همان دولت باشد. باید این دولت را ساقط کرد.

نکته‌ای که فوق‌العاده حائز اهمیت است این است که درصورتی‌که این حرکت بخواهد خیلی زودتر از وقت خودش اتفاق بیفتد می‌بایست با کنترل آن و دعوت به آرامش از طرف دادگاه و القاء این نکته که همه‌چیز باید از مسیر قانون باشد به تأخیر بیفتد اما لاجرم به علت تداوم تبعیض‌ها و بی‌عدالتی‌ها این واکنش اتفاق خواهد افتاد.

اما برخورد دولت چه باید باشد؟

اعضای دولت باید قبل از وقوع هرگونه حرکت عملی مردم (به هر شکلی، کودتا یا شورش و...) وارد عمل شده و در چند اقدام از طرفداران این حرکت بکاهند. اقداماتی که می‌توان در این زمینه از آن‌ها کمک گرفت ابتدا پول و مسائل مادی است. همان‌گونه که گفته شد زندگی عموم مردم، یک زندگی ریاضتی است پس درنتیجه تزریق پول به افراد ضعیف جامعه می‌تواند اثرگذار باشد. دولتی‌ها باید به‌انحاءمختلف به این افراد پول تزریق کنند مثلاً در راستای همان مانور تجمل، با گرفتن خدمتکار و یا گماشته و دادن حقوق به آن‌ها هم مانور تجمل خود را انجام دهند و هم با دادن حقوق به این افراد از نارضایتی آن‌ها بکاهند. یا اینکه در

هنـگام غـذا و یـا خـواب بـا برخـی از ایـن افـراد کـه از قبـل رفاقتـی داشـته‌اند هم‌سـفره شـوند تـا میـزان نارضایتـی در آن‌هـا کاهـش یابـد. دومیـن اقدامـی کـه می‌توانـد مؤثـر باشـد صحبـت و اقنـاع اسـتدلالی مـردم اسـت. اعضـاء دولـت بایـد بـا صحبـت بـا ایـن افـراد و آوردن اسـتدلال آن‌هـا را مجـاب کنـد کـه اکثـر حـرکات و خدمـات دولـت بی‌عدالتـی نیسـت بلکـه بی‌تدبیـری خـود مـردم اسـت؛ مثـلاً در مناقصه‌هـا اگـر خـود گروه‌هـا تدبیـر داشـتند قیمت‌هـا آن‌قـدر پاییـن نمی‌آمـد و یـا اگـر گروه‌هـا می‌توانسـتند بـا ابتـکار خـود بعضـی از خدمـات جدیـد را تعریـف کننـد و بـا گرفتـن مجـوز از دولـت انحصـار آن را بـه دسـت می‌آورنـد درآمـد گـروه بـالا می‌رفـت و دیگـر ایـن مشـکلات پیـش نمی‌آمـد و یـا اینکـه شـما باتحمـل ایـن سـختی‌ها بـرای زندگـی آینـده آمـاده می‌شـوید و...

به‌طـور خلاصـه دولـت بایـد قبـل از هـر اقـدام عملـی بتوانـد بـرای خـود طرفـدار جمـع کنـد و از طرفـداران جبهـه مقابـل بکاهـد.

ناگفتـه نمانـد کـه دولتی‌هایـی کـه در مرحلـه قبـل و بـا اظهـار برائـت از رفتـار دولـت وارد جامعـه شـده‌اند نیـز می‌بایسـت در ایـن مرحلـه بـا مشـورت دادن بـه مـردم و راهنمایـی آن‌هـا از فروکـش کـردن ایـن نارضایتی‌هـا جلوگیـری کننـد. آن‌هـا بایـد علـت ایـن نارضایتـی و اقـدام علیـه دولـت را بـه مـردم توضیـح دهنـد اینکـه علـت عمـل جامعـه مخالفـت بـا خـوی اشـرافی گـری دولـت و رفتـار ناعادلانـه و تبعیض‌آمیـز دولـت اسـت نـه چیـز دیگـر نکتـه بعـد ایـن اسـت کـه آن‌هـا می‌بایسـت از ایجـاد درگیـری فیزیکـی جلوگیـری کنـد چـون اردو ظرفیـت آن را نـدارد.

قدم نهم؛
اعتراض‌های سراسری و انقلاب و یا شکست حرکت مردم

حرکت دولت در جذب طرفدار و کاستن از نفرات جبهه مقابل نباید آن‌قدر باشد که قیام و انقلاب مردمی به شکست بیانجامد. افرادی هم که از دولت به جهت ناعدالتی خارج‌شده‌اند می‌بایست بر طبل این قیام بکوبند تا شعله‌ی حق‌طلبی مردم نخوابد. در این میان اتفاقی که رخ خواهد داد این است که جمعیت ناراضی و طرفدار جبهه مقابل دولت، اکثریت را تشکیل خواهند داد. این اکثریت با حرکت به سمت مقر دولت و انجام یک مانور جمعیتی و سپس شکایت از دولت به دادگاه تقاضای یک جلسه اضطراری دادگاه می‌کنند و دادگاه هم باید به این تقاضا پاسخ مثبت دهد. پس از ایراد سخنان دو طرف در دادگاه آنچه باید رأی دادگاه باشد در یک کلمه این است: چون دولت مزبور مقبولیت اجتماعی ندارد پس مشروعیت نیز نخواهد داشت و لذا حاکمیتش غیرقانونی است و باید کنار رود. دولتی‌ها هم باید این را بپذیرند و این یعنی موفقیت مردم در فاز اول اقدام. فاز دوم اقدام مردم، اداره امور به‌وسیله خود آن‌ها است.

قدم دهم؛ حکومت مردمی

آنچه اتفاق می‌افتد این است که حاکمیت به دست متربیان و مردم می‌افتد و حال این آن‌ها هستند که می‌بایست حکومت را به‌گونه‌ای اداره کنند که خود می‌خواهند. مربیان یا همان دولت قبل، قبل از اینکه حکومت را واگذار کنند یک نکته بسیار مهم را گفته‌اند و آن اینکه: همه‌ی اقلام اردویی که در اردوگاه وجود دارد

متعلق به آن‌هاست و با خود همه‌ی وسایل را می‌برند و اگر دولت می‌خواهد از آن‌ها استفاده کند باید در قبال آن پول بپردازد. در این قسمت مربیان می‌بایست اکثر اقلام اردویی اعم از مواد غذایی، سرگرمی و ... را همراه خود ببرند و فقط مکان‌ها و برخی امکانات محدود را در اختیار متربیان قرار دهند. نقدینگی و مقدار پولی که باید به متربیان تحویل داده شود نیز نباید مقدار زیادی باشد چون قرار است این دولت نیز به‌زودی فرومی‌ریزد.

در این قسمت دو حالت محتمل است. اول اینکه برخی نخبگان جامعه بدون انتخابات و یا اقدامی شبیه به آن حاکمیت را در دست بگیرند و دوم اینکه با انجام انتخابات حاکمیت به آن‌ها می‌رسد. هر دو احتمال جزئیات و حالات فراوانی دارد که به‌منظور جلوگیری از طولانی شدن از پرداختن به آن پرهیز می‌کنیم.

پس از استقرار دولت جدید حالات متعدد و احتمالات زیادی در باب نحوه اجرای آن وجود خواهد داشت که ما به یکی از آن‌ها به‌عنوان نمونه می‌پردازیم.

قدم یازدهم؛ جامعه بی‌طبقه

چون هدف عمده متربیان از آمدن به اردو تفریح است و تابه‌حال خیلی به آن‌ها سخت گذشته است دولت جدید اولین اقدام خود در جهت مقبولیت را در این راستا انجام می‌دهد و با این وعده که «بچه‌ها بیایید همه پول‌هایی که دارید را به دولت تحویل دهید و در برابر آن از امروز همه‌چیز رایگان و برای همه است. دیگر

می‌توانید از همه غذاها، سرگرمی‌ها، مکان‌های استراحت و ... استفاده کنید.» وعده، وعده بزرگ و جذابی است لذا عموم مردم به آن رو می‌آورند.

یکی از احتمالات این است که ممکن است این حرکت (جمع‌آوری پول‌های متربیان) به‌صورت زور و با استفاده از قوه قهریه اتفاق بیفتد. اینک نقدینگی قابل‌ملاحظه‌ای در دست دولت جدید وجود دارد اما پس از جریان یافتن زندگی در دولت جدید، دولت خود را مقابل تقاضای متعدد مردم برای استفاده از امکانات اردو که در دست مربیان است می‌بینند و آن‌ها نیز گفته‌اند همه‌چیز در برابر پول تحویل دولت می‌شود؛ بنابراین دولت جدید مجبور است برای انجام وعده‌هایش به مربیان پول بدهد و امکانات را خریداری کند. از طرفی پول زیادی در اختیار ندارد که همه امکانات را در اختیار بگیرد **و از طرف دیگر چون همه‌ی خدمات رایگان ارائه می‌شود با هجوم افراد جامعه مواجه می‌شود و این اولین عامل نارضایتی مردمی خواهد شد.**

قدم دوازدهم؛
چالش‌های فراروی دولت جدید

هرکدام از مردم مبالغ متفاوتی از حکومت قبل در اختیار داشته‌اند. یکی تمام پولش را ذخیره کرده و یک زندگی فوق ریاضتی داشته و دیگری همه پولش را خرج کرده است؛ بنابراین مقدار پولی که در اختیار آحاد جامعه بوده متفاوت است. اما پس از تجمیع آن توسط دولت جدید، شخصی که مثلاً ۵۰ هزار تومان به دولت جدید داده

می‌بینـد همـان غذایـی را می‌خـورد کـه شـخص دیگـری کـه ۲۰ هـزار تومـان بـه دولت داده اسـت و ایـن نارضایتـی را در دل او ایجـاد می‌کنـد. همچنیـن کسـی کـه پـول بیشـتر پرداخـت کـرده اسـت خـود را محـق نیـز می‌دانـد و درصـدد گرفتـن امتیـازات بیشـتر از بـه دولـت فشـار مـی‌آورد.

مشـکل همـان ناراضیانـی هسـتند کـه پـول بیشـتری بـه دولت داده‌انـد. دولـت مجبـور اسـت یـا بـه اعتراضـات آن‌هـا بی‌تفاوت باشـد کـه ایـن خـود باعـث نارضایتـی بیشـتر و فراگیـر شـدن آن می‌شـود و می‌توانـد در دادگاه هـم بـه ضـرر دولـت تمـام شـود، یـا بـا دادن خدمـات بیشـتر بـه ایـن افـراد آن‌هـا را راضـی نگـه دارد کـه در ایـن صـورت نیـز بـا مشـاهده ایـن افـراد توسـط دیگـر اعضـای جامعـه ایـن دیگـر اعضـای جامعـه هسـتند کـه ناراضـی می‌شـوند و خواهنـد گفـت کـه مگـر شـما نگفتیـد همـه برابرنـد و تسـاوی اجتماعـی برقـرار اسـت؟

دولـت کم‌کـم می‌فهمـد کـه اداره جامعـه آن‌چنان‌کـه فکـر می‌کـرد هـم آسـان نیسـت.

مربیـان بایـد تفـاوت تسـاوی و عدالـت و اینکـه عدالـت لزومـاً تسـاوی نیسـت و هـر تسـاوی مطلـوب و عادلانـه نیسـت را دریابنـد. **ایـن مهـم می‌توانـد در جلسـه پایانـی توسـط مدیـر اردو به‌خوبـی تبییـن شـود.**

قدم سیزدهم؛
دولت مردمی دنبال کننده دولت قبل

احتمـال دارد دولـت مردمـی کـه به‌تازگـی شـکل‌گرفته اسـت پول‌هـا را جمـع‌آوری نکنـد و همـان مسـیر دولـت قبـل را ادامـه دهـد. در ایـن دولـت هـم همـه سـرانه دارنـد و خدمـات بـا دریافـت هزینـه ارائـه می‌شـود. تنهـا افـراد ایـن دولـت از

فخرفروشی و مانور تجمل و اشرافی گری خودداری کنند. در این میان افرادی که به جهت عدالت‌طلبی از دولت قبلی خارج‌شده بودند باید ابهاماتی را در ذهن‌ها ایجاد کنند که این همان مسیر دولت قبل است و تغییر چندانی اتفاق نیفتاده و تنها متصدیان آن عوض‌شده‌اند. از طرفی چون دولت جدید امکانات را در اختیار ندارد و نقدینگی او نسبت به دولت قبل محدود است، مجبور می‌شود جهت اداره جامعه فشارهای بیشتری اعمال نماید یا خدمات را حذف کند که در هر دو صورت نارضایتی به دنبال خواهد داشت.

در این میان دولت جدید نیز با موج اعتراضات و شکایات مردمی در دادگاه مواجه می‌شود و این فشارها او را خسته می‌کند. در این میان دولت جدید نیز به‌خوبی درمی‌یابد که اداره‌ی جامعه آن‌چنان‌که فکر می‌کردند، کار آسانی نیست.

دولت قبل بیکار ننشسته و به طرفدارانش پول فراوانی تزریق می‌کند. آن‌ها نیز شروع به ولخرجی در سطح جامعه می‌کنند آن‌هم به‌گونه‌ای که همه بدانند این پول به علت طرفداری از دولت قبل به‌دست‌آمده است. این اقدام عملاً باعث کاهش اقتدار دولت جدید می‌شود. چون این دولت جدید نیست که می‌گوید چه کسی بیشتر از امکانات بهره‌مند باشد و چه کسی نه، بلکه همچنان این دولت قبل است که تأثیرگذار است.

علاوه بر آن اعضاء دولت قبل با استفاده از فرصت پیش‌آمده و نارضایتی افراد، این افراد را به سمت خود جذب می‌کنند. حال چه با پول و چه با ارائه خدمات و امکانات.

قدم چهاردهم؛
اتمام فعالیت دولت‌ها

مربیان موجود در جامعه تلاش می‌کنند افراد ناراضی را به سمت دادگاه سوق دهند تا از این طریق هم نارضایتی‌ها علنی شود و هم احیاناً حکمی علیه دولت گرفته شود.

با ادامه این حرکات و اقدامات از تعداد طرفداران دولت جدید کاسته و به ناراضیان افزوده می‌شود تا جایی که موجی از نارضایتی عمومی نسبت به دولت جدید که به خواست خود افراد جامعه شکل‌گرفته بود و مسیر را اشتباه رفته شکل می‌گیرد.

اینک نوبت آن رسیده تا دادگاه شکایات را اعلام نموده و با بررسی سریع آن ضعف دولت جدید را نشان دهد. سپس دادگاه پایان قدرت دولت جدید را اعلام می‌نماید و قاضی که مصلح و خیرخواه اردو است به تبیین اردو می‌پردازد.

قدم پانزدهم؛
جلسه پایانی تبیین اردو

پس از برگزاری دادگاه پایانی، پایان طرح اردو از طرف متولیان و مربیان اعلام می‌شود و از همه متربیان درخواست می‌شود در جلسه پایانی اردو شرکت کنند. این جلسه که بهتر است توسط مدیر مجموعه اداره و اجرا شود به‌منظور توضیح اردو و اهداف و فواید آن به متربیان برگزار می‌شود. در این جلسه مدیر جلسه می‌بایست به بررسی نکات اردو بپردازد و آن‌ها را توضیح دهد.

در اینجا یک مدل توضیح ارائه می‌شود:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

همه ما دوست داریم از یاران و سربازان واقعی حضرت بقیه‌الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف باشیم. اما واقعاً امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف به چه یارانی نیاز دارند که بعد از گذشت ۱۲۰۰ سال هنوز جمع نشده‌اند؟ یاران امام زمان چه ویژگی‌هایی دارند؟ آیا آن‌ها افرادی هستند که اهل تبعیض و بی‌عدالتی‌اند؟ آیا یاران ایشان اهل اشرافیت و تجمل‌گرایی هستند؟ آیا یاران ایشان اهل ظلم به زیردستان هستند؟ آیا یاوران امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف با بزرگتر های خود با بی‌احترامی رفتار می‌کنند و یا افرادی‌اند که اهل پذیرش ظلم‌اند؟ آیا اهل اصلاح جامعه هستند و اگر هستند به چه روشی؟ آیا اولین اقدامشان اقدامات تند و خشن است و یا ابتدا انتقاد و امربه‌معروف و نهی از منکر می‌کنند؟ آیا اهل خلف وعده هستند و یا سعی می‌کنند که وعده‌هایی بدهند که توانایی اجرای آن را داشته باشند؟ امام خمینی رحمت‌الله علیه که یک اصلاح‌گر بزرگ و یک شخص در تراز یاران امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف بود، چگونه عمل کرد؟ آیا بدون فکر و برنامه به میدان عمل وارد شد؟ آیا قبل از ورود به عمل شروع به کادر سازی و تمرین و شناخت آن‌ها نکرد؟

اینجاست که تفاوت یک یار واقعی با دیگران مشخص می‌شود.

در ادامه مدیر جلسه باید به نقاط ضعف و قوت هر دو دولت اشاره کند و این نکته را خاطرنشان کند که تا یک فرد معصوم بر جامعه حاکمیت نداشته باشد همه این نقص‌ها وجود دارد چون همه این روش‌های حکومت‌ها زاییده ذهن ناقص بشر است که هیچ‌گاه مصون از اشتباه نبوده و نیست؛ و در صورت نبود معصوم می‌بایست یک مجتهد جامع‌الشرایطی که نظر و نگاه معصوم را بشناسد و به آیات و روایات تسلط کامل داشته باشد و موقعیت‌های زمان را به‌خوبی درک کند اداره‌ی جامعه را بر عهده گیرد.

در ادامه می‌توان به نکات و برخی فواید اردو نیز در لابه‌لای صحبت‌ها اشاره کرد. اینکه در جامعه الهی نباید پول این‌قدر ارزش و اهمیت پیدا کند تا جایی که ما ضعیفان جامعه را فراموش کنیم. اینکه باید سعی کنیم در زندگی همیشه مستند و مستدل سخن بگوییم و بدون سند دیگران را متهم نکنیم. برای اصلاح جامعه مراحلی وجود دارد و آخرین مرحله آن اقدام انقلابی است. شروعش امربه‌معروف است و نهی از منکر است و نهایتاً به انقلاب ختم می‌شود. مسیری که امام خمینی رحمت‌الله علیه در پیش گرفت و درنهایت به پیروزی رسید.

اینکه یک فرد مؤمن نباید بدون فکر و با جو زدگی عمل کند بلکه باید با فکر و تحلیل و مرحله‌به‌مرحله اقدام نماید. اینکه نباید به خاطر منافع فردی، منافع جمع را نادیده بگیرد و برخلاف آن‌ها عمل کند و ده‌ها مطالب دیگر را می‌توان در این جلسه و در حد فهم متربیان مطرح کرد.

نیروهای موردنیاز

۱. رئیس دولت: شخصی جدی و قاطع که به دنبال بهره‌وری بیشتر دولت و مدیریت سخت‌گیرانه و گاهی با تسامح جامعه است. رئیس دولت تلاش می‌کند با سیاسی بازی و برنامه‌ریزی جامعه را حفظ کند. البته در سیستم مدیریت خود بهره‌وری و منافع خود را رها نمی‌کند و به رشد خود بیش از جامعه توجه دارد.

رئیس دولت می‌بایست بر اجرای صحیح فعالیت‌های دولت نظارت نماید. در این راستا برگزاری جلسات با هیئت دولت بسیار ضروری و مهم است. تخصیص میزان هزینه برای فعالیت‌ها و مخارج و تخصیص سرانه بر عهده رئیس دولت است.

۱. وزیر مناقصات: وزیر مناقصات یکی از اعضای دولت است. او می‌بایست با دقت فعالیت‌ها را به مناقصه و مزایده بگذارد و نسبت به پرداخت درست هزینه‌ها و دریافت درآمدها اهتمام داشته باشد. همچنین وزیر مناقصات مشاغل پیشنهادی گروه‌ها را بررسی می‌کند و چنانچه مورد تأیید بود، رسمیت آن را به‌صورت کتبی اعلام می‌کند. همچنین می‌تواند امتیاز انحصاری آن کار را نیز در صورت صلاحدید یا در قبال هزینه‌ی بیشتر به گروه واگذار کند. پرداخت تمام هزینه‌ها و ثبت آن با وزیر مناقصات است. به جهت اینکه همه‌ی فعالیت‌ها بر دوش افراد جامعه است دولت وزیری به‌جز وزیر مناقصات ندارد.

۲. شـورای نظـارت: هیئـت نظـارت وابسـته بـه دولـت هسـتند کـه بـر حسـن اجـرای فعالیت‌هـا نظـارت می‌کننـد و نسـبت بـه اجـرای دقیـق برنامه‌هـا و قوانیـن اقـدام می‌کننـد. ایشـان سـخت‌گیری خاصـی در اجـرای قوانیـن دارنـد.

۳. مربیـان: مربیـان می‌بایسـت بـا هماهنگـی اتـاق فکـر اردو جریان‌هـای فکـری را در جامعـه وارد کننـد. عـده‌ای بـا ایجـاد روحیـه مطالبـه گـری بچه‌هـا را هدایـت کننـد و عـده‌ای جامعـه را بـه آرامـش فرابخواننـد تـا بتوان جریـان عـادی اردو را پیـش بـرد. مربیـان می‌بایسـت ماننـد دانـش آمـوزان در تمـام فعالیت‌هـا و برنامه‌هـا شـرکت نماینـد و نبایـد گـروه را تـرک کـرده و یـا از برنامه‌هـا خـارج شـوند.

٤. قاضـی و مصلـح اجتماعـی: فـردی عـادل کـه در جلسـات به‌دقـت بـه شـکایات می‌پـردازد و نسـبت بـه اتفاقـات عادلانـه برخـورد می‌کنـد. او از حـوادث میدانـی خبـری نـدارد و بـر اسـاس شـواهد و ادلـه، عادلانـه حکـم می‌کنـد.

۵. دادسـتان: دادسـتان فـردی اسـت کـه در برگـزاری دادگاه، قاضـی را یـاری می‌کنـد. وظیفـه او شـنیدن شـکایات و دعـاوی و همچنیـن بررسـی آن‌هـا و در صـورت وارد بـودن، تقاضـای برگـزاری جلسـه دادگاه بـرای ایـن منظـور اسـت.

٦. انبـاردار دولـت: فـردی کـه وسـایل را تحویـل گرفتـه و در ادامـه‌ی اردو بـا دریافـت پـول وسـایلی را تحویـل می‌دهـد.

بستر برگزاری

ایـن اردو، اردویـی بـا حـال و هـوای شـهروندی اسـت بنابرایـن بـرای برگـزاری بهتـر اسـت در محیـط شـهری ماننـد اردوگاه‌ها باشـد نـه در محیـط طبیعـی مثـل جنـگل و بیابـان.

امکانات موردنیاز

این اردو علاوه بر نیازمندی‌های عمومی همه‌ی اردوها، وسایل زیر را نیاز دارد:

۴. تولید و انتشار پول رایج اردو

۵. قلام و کالاهای مختلف جهت فروش در مغازه‌ی اردو

۶. مرغ، خروس یا جوجه جهت نگهداری

۷. وسایل و امکانات بازی جهت استفاده در بخش مخارج اردویی

۸. تابلو نوشته‌های دادگاه اردو، انبار دولت، جلسه مناقصه و مزایده دولت و ...

۹. وسایل نظافت جهت استفاده در برنامه‌های سرویس‌های بهداشتی و حمام‌ها و محیط

۱۰. اقلام اختصاصی برنامه‌ها و خدمات که باید به‌تناسب بررسی و تهیه شود.

تهدیدها

فشار اجتماعی بیش‌ازحد بر روی متربیان می‌تواند آسیب‌زا باشد. مربیان می‌بایست این فشارها را تحلیل نموده و با تدبیر از این فشار کم نمایند؛ و نسبت به افراد که تحمل بعضی سختی‌ها را ندارند، مساعدت انجام دهند.

برخوردهای تند و پرخاشگری‌های هیجانی گروه‌های موافق و مخالف دولت می‌تواند آسیب داشته باشد که مربیان می‌بایست از بروز آن جلوگیری نموده و اختلافات را به دادگاه ارجاع دهند.

ریاضت گزینی ها افراطی از سوی متربیان نیز می‌تواند آسیب ایجاد نماید که مربیان می‌بایست با صحبت او را به‌سوی زندگی عادی و تلاش در این مسیر برگردانند.

طرح‌نامه اردوی اربعین امام حسین علیه‌السلام

حامد تقدیری

معرفی اجمالی اردو

یکی از حوادث عظیم جهان پیاده‌روی اربعین امام حسین علیه‌السلام است. حادثه‌ی بزرگی که با حضور میلیون‌ها عاشق امام حسین علیه‌السلام از سراسر جهان از شیعه، اهل سنت و دیگر ادیان در عراق به وقوع می‌پیوندد. پیاده‌روی اربعین حسینی باوجود سختی‌هایی که به دنبال دارد عزم محبان حسینی را در ادامه‌ی راه امام حسین (ع) بیشتر نشان می‌دهد و همه می‌دانند که با هر قدمی که برمی‌دارند یک حسنه برای ایشان ثبت می‌شود و یک سیئه از او زدوده می‌شود «وَ رَفَعَ لَهُ درجَةً» و درجه‌ای بر شخصیت معنوی ایشان افزون می‌گردد؛ زیرا وارد عالَمی شده که عشق حسین (ع) برای او ایجاد کرده است.

این پیاده‌روی موجب شده فرهنگ و معارف عاشورا هرسال زنده‌تر از سال قبل بجوشد و دام‌ها و حیله‌های یزدیان جهان را از بین ببرد. چشمه‌ی جوشان محبت امام حسین علیه‌السلام همه را دور هم جمع می‌کند. مردم عراق را لباس خادمی به تن می‌کنند و از همه‌چیز خود برای احیاء این مراسم عظیم می‌گذرند و زوار بسیاری از سراسر جهان سختی هجرت و سفر به جان می‌خرند تا در کنار عاشقان امام حسین علیه‌السلام، لبیکی گویند و نوحه‌ای سر دهند.

بخش سوم از مجموعه اردوهای شناخت حکومت‌ها، تبیین شرایط و وضعیت حکومت مهدوی و دینی است. به‌یقین در بیان شرایط اجتماعی و مردم در حکومت مهدوی می‌بایست ایام پیاده‌روی اربعین را به متربیان نشان داد. متربیان تنها در این ایام می‌بینند که چگونه میلیون‌ها نفر بدون دغدغه اسکان و خوراک به‌سوی هدفی الهی گام برمی‌دارند و همه‌ی مردم با هر چه دارند قدم بر مسیر می‌گذارند تا خادمی این راه، در صفحه اعمالشان ثبت شود. به‌یقین مهربانی و دوستی و محبتی که در ایام اربعین دیده می‌شود و قانون‌های بی‌نظیر الهی که بر آن حاکم است را در هیچ کجای جهان نمی‌توان یافت. اربعین نقطه شروع شناخت حکومت مهدوی و دینی است که باید در آن گام برداشت.

این اردو تلاش می‌کند اربعین را به‌عنوان یکی از نیازهای ضروری زندگی انسان‌ها تعریف نماید که همه باید برای حضور سالانه در آن برنامه‌ریزی کنند. این طرح علاوه بر

متربیان برای خانواده‌ها نیز تعریف شده است تا همه‌ی نسل‌ها با این حادثه عظیم آشنا شده و بزرگ شوند و آن را از برنامه‌های ضروری زندگی خود تعریف کنند و برای انجام آن برنامه‌ریزی داشته باشند. این اردو با به فکر انداختن متربیان، مانع ورود بدون برنامه ایشان می‌شود و به ایشان می‌آموزد که چگونه باید برای رویدادهای زندگی خود برنامه داشت.

اهداف اردو:

این اردو در ابتدا تلاش می‌کند تعریفی از حکومت مهدوی و دینی به متربیان در میدان عمل نشان دهد و این حضور در این پیاده‌روی را به‌عنوان نقطه شروع حکومت عدل جهانی به‌عنوان برنامه‌ی اصلی همه‌ی انسانی قرار دهد.

همچنین این اردو تلاش می‌کند انس با اهل‌بیت علیهم‌السلام را تقویت نموده و هویت دینی متربیان را رشد دهد.

این اردو تلاش می‌کند استقامت متربیان را بالا برده و ایشان را در جهت فعالیت جهادی و خدماتی مخلصانه هدایت کند.

همچنین تلاش می‌کند با ایجاد تشکیلاتی منظم و سازمان‌یافته نوعی از حضور هماهنگ و منظم در عرصه بین‌الملل را محقق نماید و موجب تأثیر بر سبک زندگی فردی و اجتماعی متربیان در مسیر دینی و اسلامی گردد.

همچنین درک عمیق‌تر از واقعه جهانی و پرشکوه اربعین از دیگر اهداف این ماجرا است که تلاش می‌شود مخاطبین به آن دست پیدا کنند.

توضیح اهداف

رویداد بزرگ و عظیم اربعین چنان اثرگذار است که نمی‌توان همه‌ی آثار آن را شرح داد. به هر بخش آن‌که می‌نگریم درس‌های بسیاری می‌آموزیم. درس‌هایی که همه را شیفته‌ی خود کرده و پاها را به‌سوی خود می‌کشاند. در تبیین حکومت‌های مختلف برای متربیان که یک بخش آن با عنوان حکومت دولت‌محور بیان گردید، تبیین حکومت مهدوی و دینی بسیار سخت و مشکل است. چراکه حکومت مهدوی را کسی از نزدیک درک نکرده و تنها منبع ما آیات و روایات است. **اگر بخواهیم بر اساس آیات و روایات حکومت حضرت بقیةالله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف را برای متربیان به تصویر میدانی بکشیم نمی‌توان آن را در یک اردو به انجام رساند؛ و هر چه هم تلاش کنیم نمی‌توانیم جز بخش اندکی از آن حکومت جهان‌گستر، عادل، ظلم‌ستیز و مهربان را به انجام برسانیم که اگر توان انسان‌ها بود این‌همه ظلم و خطا را شاهد نبودیم.** لکن می‌توان بخش‌هایی از آن را به متربیان نشان داد. اربعین یکی از مهم‌ترین و اصلی‌ترین بخش معرفی حکومت مهدوی است. در تبیین جامعه در زمان حکومت حضرت ولی‌عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف می‌توان به اربعین استناد کرد. اربعینی که همه‌ی مردم با جان و دل برای تحقق هدفی الهی و پاک که احیاء زیارت اربعین امام معصوم باشد به میدان می‌آیند. حال اگر این هدف تحقق حکومت امام معصوم باشد این مردم چه

می‌کنند؟ مردمی که در اربعین هیچ‌چیز دنیایی برایشان مهم نیست. از پول و مال و خانه و ماشین خود هزینه می‌کنند و با خانواده و فرزندان خود به میدان می‌آیند تا از این قافله عقب نمانند. در کجای جهان می‌توان یافت که کسی پای انسانی را بمالد و لباس‌های او را به‌زور بشوید و برای اطعام و آرامش او التماس کند و به همه‌ی این خدمات افتخار کند؟! در کجای جهان می‌توان یافت که در حکومتی فرقی بین وزیر و وکیل و مردم عادی نباشد و همه برای رسیدن به هدف پا، برهنه کنند و در زمین سخت گام بردارند؟! به‌یقین رویداد اربعین تنها اردویی است که می‌توان در آن بخشی از حکومت مهدوی و دینی را به متربیان نشان داد.

حال که این رویداد این‌قدر مهم و اثرگذار است باید همه برای حضور در آن برنامه داشته باشند. این رویداد تنها زمان اربعین امام حسین علیه‌السلام را شامل نمی‌شود، بلکه در تمام طول سال باید به آن مشغول بود و برای آن برنامه‌ریزی کرد. این رویداد که به جهت سفر بودنش شباهتی به اردو دارد برای همه‌ی سنین است و هرکسی بهره‌ی خود را می‌برد. ازاین‌رو این ماجرا تلاش می‌کند خانواده‌ها را نیز با خود همراه کند تا نسل‌های کوچک و خانم‌ها نیز بتوانند به‌راحتی در آن حضور یابند.

همچنین متربیان باید بیاموزند که در مسیر رشد و کمال الگوهای معصومی دارند که ایشان را تنها نگذاشته و با معارفی که به‌جا گذاشته‌اند و توجهی که به ایشان دارند، نه‌تنها از ایشان مراقبت کرده بلکه در مسیر تعالی و کمال انسانی راهنمایی می‌کنند. اهل‌بیت علیهم‌السلام

الگوهـای پـاک و دلسـوزی هسـتند کـه انـس بـا ایشـان، انسـان را در مسـیر الهـی و کمـال رشـد می‌دهـد. ایـن انـس را می‌تـوان بـا حضـور در مجالـس اهل‌بیـت علیهم‌السـلام و پیـاده‌روی اربعیـن بـه دسـت آورد. انسـی کـه هویـت دینـی انسـان را شـکل داده و او را از دام‌هـای شـیطان می‌رهانـد.

در ایـن اردو متربیـان می‌تواننـد بـا برنامـه‌ای دقیـق، تشـکیلات و سـازمانی منظـم شـکل دهنـد و در مسـیر خدمـت خالصانـه و جهـادی بـرای محبـان امـام حسـین علیه‌السـلام گام بردارنـد. برنامه‌هایـی کـه بـا همراهـی و مسـئولیت‌پذیری متربیـان تحقـق پیـدا می‌کنـد.

ایـن اردو فرصتـی تـا متربیـان بـا دیگـر محبـان امـام حسـین علیه‌السـلام از کشـورهای دیگـر ارتبـاط برقـرار کننـد و بـا شـناخت فرهنـگ و ظرفیـت ایشـان در جهـت تقویـت معـارف حسـینی در سراسـر جهـان گام بردارنـد.

سـختی‌های سـکونت و پیـاده‌روی و تعامـل فـردی و گروهـی بـا دیگـر زوّار موجـب می‌شـود متربیـان رفاه‌طلبـی را کنـار گذاشـته و در رفتـار خـود بازنگـری داشـته باشـند و تـلاش کننـد بـا ایثـار و صبـر، بـا دیگـران همـراه شـوند.

همچنیـن فهـم مخاطبیـن از رویـداد بـزرگ اربعیـن متفـاوت اسـت. عـده‌ای تنهـا به‌عنـوان پیـاده‌روی بـه آن می‌نگرنـد وعـده‌ی دیگـر معـارف و زیبایی‌هـای بسـیاری را بـه دسـت می‌آورنـد. ایـن ماجـرا تـلاش می‌کنـد مخاطبیـن درک عمیق‌تـری از حادثـه بـزرگ و جهانـی اربعیـن کـه میلیون‌هـا عاشـق اهل‌بیـت علیهم‌السـلام از شـیعه و سـنی و دیگـر ادیـان را دورهـم جمـع می‌کنـد، بـه دسـت آورنـد.

جایگاه این اردو، در منظومه اردوهای تربیتی

اردوی پیاده‌روی اربعین یکی از اردوهای بسیار مؤثر تربیتی است. چراکه اهداف و موضوعات زیادی در این اردو تحقق پیدا می‌کند. **این اردو هویت دینی متربیان را تقویت کرده و در رشد استقامت ایشان مؤثر است. فعالیت جهادی و خدماتی، زیارت ائمه معصومین علیهم‌السلام و تغییر در سبک زندگی فردی ازجمله اهداف این اردوست.** همچنین فعالیت تشکیلاتی و سازمانی و ارتباطات بین‌الملل از دیگر اهدافی است که می‌توان در این اردو به آن دست‌یافت. وجود این‌همه اهداف تربیتی موجب شده است که بتوان از اردوهای اربعین به‌عنوان مهم‌ترین اردوهای تربیتی نام برد.

مخاطبین

افراد و گروه‌های بسیاری با اهداف مختلف در رویداد عظیم اربعین حضور پیدا می‌کنند و بهره‌ی خود را می‌برند. بعضی افراد تلاش می‌کنند در شلوغی جمعیت گم شوند و با امام حسین علیه‌السلام خلوت کنند و چند روزی را در تنهایی و سکوت بگذرانند. بعضی دیگر تلاش می‌کنند در این رویداد نقش فعالی داشته باشند و خدمتی را به زائرین این مسیر نمایند. ماجرای این نوشتار برای گروهی است که می‌خواهند خادمی این مسیر را تجربه کنند و حضوری فعال داشته و نقشی را ایفا کنند. فرقی هم نمی‌کند این گروه زائر اولی باشند یا در گذشته تجربه این رویداد را داشته باشند. لکن برای زائر اولی‌ها

می‌بایست از برنامه‌های انس و آشنایی با اماکن مقدس غافل نشد و ماجرای محبتی و معرفتی طراحی کرده و ضمیمه این ماجرا نمود.

شرح ماجرا

قدم اول، ستاد

ستاد برگزارکننده نقش مؤثری در کیفیت انجام این اردو دارد. ستاد موظف است با انجام منظم و دقیق فعالیت‌های اجرایی اعم از برگزاری جلسات توجیهی، اخذ ویزا، هماهنگی تدارکات و پشتیبانی، هماهنگی حمل‌ونقل و هماهنگی فعالیت‌ها و مسئولین صف، گام برنامه‌ریزی را محکم بردارد. همچنین ستاد با دریافت و بررسی پیشنهادها فعالیت‌های خدماتی و فرهنگی و تبیین آن برای شرکت‌کنندگان نقش راهبری ایفا می‌کند. ستاد می‌بایست متشکل از عوامل اجرایی باتجربه و شورای اندیشه‌ورز و فکری باشد و جلسات متعددی را جهت بررسی ابعاد مختلف اردو برگزار نماید.

قدم دوم، گروه‌بندی

در این اردو نیز باید مانند بسیاری از اردوها می‌بایست گروه‌بندی و تقسیم‌کار و مسئولیت داشت. چنانچه حضور متربیان در پیاده‌روی حضور خدماتی و فرهنگی ثابت باشد (فعالیت در موکب) گروه‌بندی‌ها بر اساس مسئولیت‌ها خواهد بود و چنانچه حضور متربیان به شکل پیاده‌روی و طی نمودن مسیر باشد گروه‌بندی بر اساس تعداد نفرات است. گروه‌ها می‌توانند از سه تا پنج نفر شکل بگیرد و هر چند گروه مسئولی جهت هماهنگی داشته

باشـد. در هـر گـروه یـک نفـر مسـئولیت گـروه را می‌پذیـرد و اعضـای گـروه می‌بایسـت همـه‌ی فعالیتشـان را بـا او هماهنـگ نماینـد. گروه‌هـا جهـت هماهنگـی در مسـیر و سـهولت در یافتـن اعضـای خـود از نمادهـای متحدالشـکل بهـره می‌برنـد. ایـن نمادهـا می‌تواننـد بـه شـکل شـال‌گردن، کلاه، پرچـم یـا نشـان باشـد. همچنیـن می‌تـوان کارت هویتـی شـامل اطلاعـات موردنیـاز شـرکت‌کنندگان را صـادر نمـوده و در اختیـار ایشـان قـرار داد تـا در مواقـع ضـروری بتواننـد از آن بهـره ببرنـد. انتخـاب نمادهـا بـا خـود گروه‌هاسـت و ایشـان می‌بایسـت نشـان خـود را بـه سـتاد معرفـی نماینـد.

ایـن اردو می‌توانـد بـرای چنـد گـروه مخاطـب بـه انجام برسـد. در ایـن اردو تـلاش می‌شـود گروه‌هـا خـود نیازهایشـان را بـه انجـام برسـانند و بـرای دسـت‌یابی بـه ضرورت‌هـای سـفر می‌بایسـت مطالعـه و بررسـی کـرده و از تجربیـات دیگـران بهـره ببرنـد.

قدم سوم بخش خانوادگی

در بخـش حضـور خانوادگـی، خانوادگـی گروه‌هـا از خانواده‌هـا شـکل می‌گیـرد و هـر گـروه شـامل یـک خانـواده اسـت. خانواده‌هـا می‌بایسـت نـام گـروه، نمـاد گـروه و تعـداد اعضـای خـود را بـه سـتاد اعـلام نماینـد. سـتاد پـس از ثبـت گـروه برنامـه‌ی توجیهـی خانـواده را برگـزار می‌کنـد. جلسـه توجیهـی می‌بایسـت حداقـل یـک مـاه قبـل از سـفر انجـام شـود.

تبییـن برنامـه خانواده‌هـا: سـتاد از خانواده‌هـا می‌خواهـد در مـدت یـک مـاه بـرای سـفر برنامه‌ریـزی کننـد. ایـن برنامـه شـامل مـوارد زیـر اسـت:

۱. برنامه حضور: خانواده موظف است در مدت ده روز با مشورت همه‌ی اعضای خانواده، برنامه‌ای را جهت حضور در اربعین پیشنهاد دهد. این پیشنهاد می‌تواند در ابتدا به‌صورت یک برنامه‌ی نیم روزه با حضور مشاورین طراح برنامه و بوم طراحی برنامه، آغاز شود و سپس اعضای خانواده در جلسات خانوادگی آن را تکمیل نموده و به ستاد تحویل دهند.

برنامه حضور شامل نوع خدمت و نوع فعالیتی است که می‌خواهند در برنامه پیاده‌روی اربعین انجام دهند. این برنامه شامل: نوع فعالیت، هدف فعالیت، وسایل موردنیاز، نقش اعضای خانواده، آسیب‌های احتمالی، سین برنامه و هزینه‌ها است. برنامه می‌بایست با همفکری همه‌ی اعضای خانواده کامل شود و کودکان نیز در تنظیم آن دخیل باشند. خانواده می‌بایست هر شب درباره‌ی برنامه‌ی سفر در ساعت مشخصی گفتگو نماید و ساعت و مدت جلسات می‌بایست در برنامه نهایی ذکر شود.

۲. هزینه‌ی اجرای برنامه: ستاد به هر خانواده مبلغ اندکی را به‌عنوان مساعدت کمک می‌کند. خانواده در مدت یک ماه قبل از سفر وقت دارد هزینه‌ی سفر خود را با فعالیت‌هایی که همه‌ی اعضای خانواده انجام می‌دهند به دست آورند. این مساعدت می‌تواند بلاعوض باشد و نیز می‌تواند به‌صورت قرض‌الحسنه باشد و پس از اتمام سفر از خانواده‌ها دریافت شود. چنانچه مساعدت به‌صورت قرض‌الحسنه باشد خانواده‌ها می‌بایست برنامه‌ریزی دقیقی جهت بازگرداندن آن انجام

دهنـد؛ و چنانچـه مسـاعدت بلاعـوض باشـد می‌بایسـت آن را سـرمایه کـرده و بـرای سـوددهی آن در مسـیر درآمدزایـی تمـام تـلاش خـود را به‌کارگیرنـد. پیشـنهاد می‌شـود مسـاعدت به‌صـورت قرض‌الحسـنه باشـد تـا معـارف قـرض نیـز در آن اجـرا شـود. خانـواده بـا هزینـه‌ای کـه بـه دسـت آورده می‌بایسـت سـرمایه‌گذاری کنـد. هـر یـک از اعضـای خانـواده بایـد جهـت تأمیـن هزینه‌هـای سـفر تـلاش نمایـد. خانـواده می‌بایسـت یـک حسـاب بـه نـام حسـاب اختصاصـی سـفر پیـاده‌روی اربعیـن بـاز نمایـد و درآمدهـای حاصـل را در آن واریـز نمایـد. در مـدت یـک مـاه همـه‌ی اعضـای خانـواده می‌بایسـت برنامه‌هـای مالـی خـود را بـا هماهنگـی پـدر خانـواده بـه اجـرا درآورنـد. ایـن درآمدهـا می‌توانـد شـامل تولیـد محصـول و فـروش آن از طریـق سـایت «باسـلام» و تبلیـغ در فضـای مجـازی بـرای فـروش آن باشـد، یـا می‌توانـد از صرفه‌جویـی کـودکان خانـواده و کـم کـردن هزینه‌هـای جـاری خانـه صـورت پذیـرد. ایـن طـرح پیشـنهاد می‌کنـد مجریـان ایـن اردو بـرای نوجوانـان و کـودکان کتاب‌هایـی را نیـز معرفـی نمایـد و نوجوانـان و کـودکان بـا خوانـدن آن کتاب‌هـا و ارائـه خلاصه‌نویسـی، بـه ازای هـر صفحـه از مجریـان اردو هزینـه‌ای را دریافـت نماینـد و در درآمدزایـی خانـواده شـریک شـوند. **(بایـد دقـت نمـود درآمدزایـی در طـول مسـیر پیـاده‌روی صـورت نگیـرد و از زمـان شـروع ماجـرا همـه وقـف خدمت‌رسـانی و همراهـی بـا کاروان عظیـم حسـینی شـوند.)**

۳. شریک فعالیت (همراه خانواده فرهنگی):
هر خانواده می‌بایست برای اجرای برنامه‌ی خود خانواده‌ای دیگر را با عنوان همراه خانواده توجیه نموده و در نوع حضور با خود هماهنگ نماید. این هماهنگی در مدت نیم روز پس از اتمام طرح هرکدام از خانواده‌ها صورت می‌گیرد و دو خانواده می‌بایست طرح خود را با همفکری به یک طرح واحد تبدیل نمایند. این طرح واحد می‌تواند طرح اولیه یکی از خانواده‌ها باشد که خانواده دیگر با آن موافقت کرده یا می‌تواند مشترکی از دو طرح باشد که با همفکری، نظام واحد پیدا کرده است. در شریک فعالیت باید دقت شود جنسیت فرزندان و محدوده سنی نزدیک به هم باشد که بتوانند بهتر فعالیت نمایند.

قدم چهارم بخش افراد

در بخش افراد، افراد یک جنسیت و محدوده سنی نزدیک به هم (نوجوان ۱۲-۱۸، جوان ۱۸-۲۴، بزرگسال ۲۵ به بعد) در برنامه حضور پیدا می‌کنند. افراد می‌بایست طبق طرح به گروه‌های سه تا پنج‌نفره تقسیم شوند. هر گروه می‌بایست نام گروه، نماد گروه و تعداد اعضای خود را به ستاد اعلام نمایند. ستاد پس از ثبت گروه برنامه‌ی توجیهی گروه‌ها را برگزار می‌کند. جلسه توجیهی می‌بایست حداقل یک ماه قبل از سفر انجام شود.

تبیین برنامه گروه‌ها: ستاد از گروه‌ها می‌خواهد در مدت یک ماه برای سفر برنامه‌ریزی نمایند. این برنامه شامل موارد زیر است:

۱. برنامه حضور: برنامه‌ی حضور همان فعالیتی است که گروه می‌خواهد در ایام اربعین به انجام برساند. این برنامه ابتدا با جلسه‌ی نیم روزه یا یک‌روزه طراحی برنامه، شروع می‌شود. جلسه طراحی برنامه از مشاورین طراح برنامه و بوم طراحی فعالیت با موارد چون: نوع فعالیت، هدف فعالیت، وسایل موردنیاز، نقش اعضای گروه، آسیب‌های احتمالی، سین برنامه و هزینه‌ها، تشکیل می‌شود. پس از ارائه اولیه طرح فعالیت و برنامه گروه، گروه به مدت یک هفته وقت دارد نسبت به ابعاد مختلف طرح خود بررسی و بازبینی داشته باشد. در این مدت اعضای گروه برنامه‌های مختلف را بررسی می‌کنند، در اهداف خود بازنگری می‌کنند، **وسایل موردنیاز را دقیق‌تر ثبت می‌کنند و مشکلات و آسیب‌ها و نقش افراد را مشخص می‌نمایند.** سپس جلسه دوم طراحی برنامه به مدت نیم روز با حضور مشاورین شکل می‌گیرد. در این جلسه مشاورین تلاش می‌کنند با نقدهای سازنده گروه را به طرح نهایی نزدیک نمایند. پس از آماده شدن طرح نهایی، **هر گروه می‌بایست به مدت ۱۰ دقیقه طرح خود را به داوران و شرکت‌کنندگان ارائه دهد.**

۲. هزینه‌ی اجرای برنامه: پس از ارائه نهایی گروه، ستاد اجرایی بسته به نظر داوران و درجه‌ای که به طرح داده‌اند (از ۱-۵ نمره

داده می‌شود)، هزینه‌ای را در اختیار گروه قرار می‌دهد. هر چه درجه و نمره گروه بیشتر باشد، مساعدت از گروه نیز بیشتر است. درنتیجه گروه‌ها می‌بایست جهت ارائه طرح خود حداکثر تلاش خود را داشته باشند تا مساعدت بیشتری را در ابتدا جذب نمایند.

پس از جذب اولیه مساعدت، گروه می‌بایست با برنامه‌ریزی دقیق هزینه‌های اجرای طرح و سفر را تأمین نماید. این هزینه‌ها با تولید و محصول و فروش آن در سایت «باسلام» و تبلیغ آن در فضای مجازی و یا با جذب از خیرین می‌تواند تأمین شود. همچنین اعضای گروه می‌توانند در مدت باقی‌مانده با توجه به مهارت‌هایی که دارند در جامعه کاری را بر عهده گیرند و هزینه آن را برای برنامه اختصاص دهند. هر گروه می‌بایست حساب بانکی واحدی برای برنامه اربعین داشته باشد و ورود و خروج آن را به‌دقت ثبت نماید.

قدم پنجم، توجیه افراد

برای شرکت در اردوی اربعین تمام شرکت‌کنندگان با توجه به نوع حضور و مسئولیتی که می‌پذیرند، می‌بایست توجیه شوند. این توجیه در بخش خانواده توسط پدر خانواده و در بخش افراد توسط سرگروه صورت می‌پذیرد.

توجیه‌ها می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

توجیه در آمادگی قبل از سفر: شرکت‌کنندگان باید خود را برای چنین سفر معنوی آماده کنند. توبه، حضور در

ختـم صلـوات و نوشـتن وصیت‌نامـه می‌توانـد از آمادگی‌هـای معنـوی قبـل از سـفر باشـد. همچنیـن انتخـاب توشـه سـفر اعـم از کفـش راحـت جهـت پیـاده‌روی، کوله‌پشـتی سـبک، لبـاس اضافـی یـک دسـت، شـارژر تلفـن همـراه، چسـب زخـم و... . بایـد شـرکت‌کنندگان به‌خوبـی توجیـه شـوند کـه هرچـه وسـایل سـفر سـبک‌تر باشـد حضورشـان راحت‌تـر اسـت و تنهـا از وسـایل ضـروری سـفر اسـتفاده کننـد. همچنیـن شـرکت‌کنندگان می‌بایسـت نسـبت بـه زمـان حرکـت، نـوع وسـیله و شـرایط عبـور از مـرز و زمـان بازگشـت و شـرایط اسـکان به‌خوبـی توجیـه شـوند تـا آمادگـی بهتـری نسـبت بـه سـفر داشـته باشـند.

توجیه نسـبت بـه فعالیت‌هـای سـفر: شـرکت‌کنندگان بسـته بـه نـوع حضـوری کـه در پیـاده‌روی انتخـاب می‌کننـد می‌بایسـت نسـبت بـه برنامه‌هـای آن توجیـه شـوند. بعضـی از شـرکت‌کنندگان بـه شـکل فعالیـت خدماتـی و فرهنگـی ثابـت بـا حضـور در موکب‌هـا حاضـر می‌شـوند. ایشـان بایـد نسـبت بـه نـوع فعالیتـی کـه می‌پذیرنـد به‌خوبـی توجیـه شـوند. ایـن توجیـه بایـد شـامل مـوارد زیـر باشـد: نـوع فعالیـت، چگونگـی اجـرا و انجـام، ارتبـاط آن بـا دیگـر بخش‌هـا، شـرایط اسـکان و تـدارکات، وسـایل موردنیـاز، مهارت‌هـای موردنیـاز، تعـداد همـکاران در ایـن نـوع فعالیـت، نـوع برخـورد و تعامـل بـا زائریـن، چگونگـی ارتبـاط و تعامـل بـا عراقی‌هـا، آسـیب‌ها، تهدیدهـا و فرصت‌هـای فعالیـت، چگونگـی ثبـت گزارش‌هـا و تجربیـات و خاطـرات.

بعضـی دیگـر از شـرکت‌کنندگان بـه شـکل فعالیـت پیـاده‌روی و طـی نمـودن مسـیر حاضـر می‌شـوند. ایشـان نیـز بایـد نسـبت بـه مـوارد زیـر به‌خوبـی توجیـه شـوند: چگونگـی

حضـور در پیـاده‌روی اعـم از زمـان شـروع، زمـان اسـتراحت، زمـان اسـتقرار شـبانه، چگونگـی هماهنگـی بـا اعضـای گـروه، آسـیب‌های احتمالـی حیـن پیـاده‌روی، چگونگـی فعالیت‌هـای خدماتـی و فرهنگـی در مسـیر پیـاده‌روی، چگونگـی تعامـل و ارتبـاط بـا موکب‌هـا و خادمیـن و مـردم عـراق و دیگـر زوار در مسـیر، قرارهـا و محل‌هـای اسـتقرار در نجـف و مسـیر و کربـلا یـا مسـیرهای دیگـر، چگونگـی حضـور در اماکـن متبرکـه، چگونگـی تـردد در کشـور عـراق، چگونگـی همراهـی بـا دیگـر گروه‌هـای فعـال در مسـیر، ثبـت خاطـرات و تجربیـات و گزارش‌هـا.

توجیـه نسـبت بـه فعالیت‌هـای بعـد از سـفر: شـرکت‌کنندگان بایـد توجیـه شـوند وظایفشـان بـا بازگشـت بـه کشـور تمـام نمی‌شـود و می‌بایسـت نسـبت بـه تکمیـل پـروژه و وظایـف محولـه سـتاد اجرایـی اردو اقـدام نماینـد.

قدم ششم،
پروژه و محصول گروه‌ها

سـتاد اجرایـی اردو هـر گـروه را موظـف می‌نمایـد کـه مـوارد زیـر را پـس از پایـان سـفر ارائـه نماینـد.

۱. سـفرنامه: هـر گـروه می‌بایسـت سـفرنامه خـود را ثبـت نمایـد. ثبـت سـفرنامه بـا کمـک همـه‌ی اعضـای گـروه و نـگارش یـک نفـر بـه انجـام می‌رسـد. گـروه می‌توانـد سـفرنامه خـود را صوتـی جمع‌آوری نمـوده و در پایـان سـفر پیـاده نمایـد. لکـن سـتاد از گروه‌هـا سـفرنامه تایپ‌شـده و مکتـوب دریافـت می‌نمایـد. گـروه می‌بایسـت یـک نسـخه پرینـت شـده و فایـل word آن را بـه سـتاد تحویـل دهـد.

۲. عکس: هر گروه می‌بایست در دو بخش عکس تهیه‌کرده و در لوح فشرده به ستاد تحویل دهد.

- **بخش اول:** هر گروه می‌بایست نسبت به فعالیتی که در طرح خود ارائه داده است عکس و فیلم تهیه نموده و گزارش مصوری را آماده نماید. عکس‌ها می‌بایست به‌صورت منظم و با توضیح تحویل شود.
- **بخش دوم:** هر گروه می‌بایست نسبت به حوادث، رویدادها و صحنه‌های خوبی که در اربعین می‌بینند، عکس تهیه نماید و آن را در فایل جداگانه تحویل ستاد دهد.

۳. یادگاری: هر گروه می‌بایست یک یادگاری یا یک سوغات همراه خود بیاورد. این یادگاری می‌تواند خاک مسیر یا سوغات بازاری باشد. لکن هر گروه تنها یک یادگاری می‌تواند ارائه دهد درنتیجه در انتخاب آن می‌بایست حداکثر تلاش خود را انجام دهد.

٤. گزارش سفر: گزارش سفر می‌بایست توسط هر گروه پس از پایان سفر ارائه شود. گزارش سفر شامل موارد زیر است:

- **چگونگی فعالیت‌های:** تبیین چگونگی انجام طرح و برنامه‌ای که تدوین کرده بودند.
- **میزان موفقیت:** تبیین میزان موفقیت گروه در انجام برنامه
- **آسیب‌ها:** تبیین آسیب‌هایی که طرح با آن مواجه شد و راه‌حل آن.
- **فرصت:** تبیین فرصت‌هایی که در سفر داشتند و از قبل نسبت به آن فکر نکرده بودند؛ و ارائه پیشنهاد چگونگی استفاده از آن فرصت.

- **امـور مالـی:** ارائـه گـزارش درآمدهـا و هزینـه کـرد هـا از ابتـدا تـا انتهـای سـفر.
- **دوســتان ســفر:** هــر گــروه می‌بایســت بــه تعــداد نفـرات گـروه، دوسـت غیـر ایرانـی پیـدا نمـوده و گزارشـی از ویژگی‌هـای او اعـم از جنسـیت، سـن، چگونگـی و محـل دوسـتی، پـل ارتباطـی و حرفـه‌هـای تبـادل شـده را ارائـه نمایـد. به‌عنوان‌مثـال یـک گـروه چهارنفـره می‌بایسـت نـام چهـار دوسـت را در پایـان گـزارش بـا اطلاعـات ارائـه نمایـد.
- **فضـای مجـازی:** هـر گـروه موظـف اسـت یـک صفحـه مجـازی بـا ویژگی‌هـای زیـر درسـت نمایـد:

– **قالــب:** صفحــه مجــازی می‌بایســت دریکــی از دو برنامــه‌ی زیــر تشــکیل شــود:

۱. شبکه اجتماعی اینستاگرام با نام اربعین + نام گروه

۲. برنامه پیام‌رسان داخلی با نام اربعین + نام گروه

– **مخاطبیــن:** هــر صفحــه می‌بایســت حداقــل ۲۰۰ دنبـال کننـده داشـته باشـد. در ایـن تعـداد تفاوتـی بیـن برنامــه اینســتاگرام و پیام‌رســان‌ها نیســت.

– **فعالیــت:** صفحـه مجـازی می‌توانـد بازتـاب فعالیت‌هـا، عکس‌هـا، سـفرنامه، مشـکلات و... باشـد. چنانچـه گـروه در عـراق بـا مشـکل اینترنـت مواجـه شـد می‌توانـد بـا دسـته‌بندی و آماده‌سـازی مطالـب، در اولیـن فرصـت آن‌هـا بارگـذاری نمایـد.

– **داوری:** داوران پـروژه و محصـول گروه‌هـا یـک شـماره تلفـن جهـت عضویـت در پیام‌رسـان‌ها و یـک نـام در اینسـتاگرام معرفـی می‌کننـد کـه گـروه موظـف بـه عضـو کـردن آن و معرفـی صفحـه خـود بـه آن هسـتند تـا داوران بخـش مجـازی بتواننـد از ابتـدا صفحـات و نـوع فعالیـت ایشـان را رصـد نماینـد.

قدم هفتم، فعالیت

گروه‌ها را باید به این سمت هدایت کرد که فعالیت جدیدی را در اربعین به انجام برسانند. خلاقیت در ایده‌های گروه با همراهی مشاورین حاصل می‌شود. در غیر این صورت گروه‌ها به سمت فعالیت‌های رایج مانند موکب زدن یا پیاده‌روی بدون برنامه، روی می‌آورند. گروه‌ها می‌توانند به‌طورمعمول به دو صورت حاضر می‌شوند: گروهی، فعالیت در مکانی ثابت و به شکل حضور در موکب را انتخاب می‌کند و گروهی فعالیت متحرک به‌صورت پیاده‌روی و فعالیت در مسیر را برمی‌گزینند. در بخش اول باید تلاش شود گروه‌ها به سمت فعالیت فرهنگی در موکب‌ها روی‌آورند و به‌جای موکب زدن و صرف هزینه‌های ساختاری، موکبی را برای فعالیت خود همراه کنند و آن را یاری رسانند. **همراه کردن موکب‌ها می‌توانند با آشنایی با مسئولین آن موکب حاصل شود و نیز می‌توانند با ارائه طرح و برنامه‌ی گروه به مسئول موکب و راضی نمودن ایشان حاصل شود.** در پیاده‌روی نیز برنامه می‌توانند در مسیر حرکت به انجام برسد و نیز می‌توانند با توقف‌های مختلف و طولانی نمودن مسیر پیاده‌روی حاصل شود. آنچه مهم است این است که گروه‌ها با ارائه طرح‌های خلاقانه و نو، گامی مؤثر در این مسیر بردارند.

قدم هشتم،
تبیین انواع حضور (۱- موکب)

یکی از انواع حضور در اردوی تربیتی اربعین، **حضور خدماتی و فرهنگی ثابت (فعالیت در موکب) است.** این نوع حضور با تأسیس یک موکب شروع می‌شود و با ارائه خدمت پیش می‌رود. موکب‌ها در مدت حضور زوار فعال هستند و در روزهای نزدیک به‌روز اربعین با کم شدن زائرین به کار خود پایان می‌دهند. موکب‌ها می‌توانند به شکل خدماتی باشند. موکب‌های خدماتی تلاش می‌کنند با ارائه خدمتی به زائرین، نیازی از ایشان را برطرف کرده یا از دشواری سفرشان بکاهند. این خدمات شامل موارد زیر می‌شود: پخت و پخش وعده‌های غذایی، پخش انواع خوراکی‌ها، پخش آب و خرما و چای، اسکان زائرین، ساخت سرویس بهداشتی و حمام، دوخت لباس، ماساژ، درمان بیماران و پخش داروی موردنیاز، تعمیر عصا و کالسکه، شارژ تلفن همراه و...

از دیگر انواع موکب‌ها، موکب‌های فرهنگی است. موکب‌های فرهنگی تلاش می‌کنند تا در مسیر پیاده‌روی محصول، محتوا یا قالبی فرهنگی و معرفتی را ارائه نمایند. فعالیت این موکب‌ها می‌تواند شامل موارد زیر باشد: ایجاد نمایشگاه‌های موضوعی، پخش فیلم‌های معرفتی، برگزاری جلسات سخنرانی و روضه، پخش صوت‌های سخنرانی و مداحی جهت استفاده زائرین در طول مسیر، پخش جزوات و بروشورهای فرهنگی، برپایی موکب‌های فعالیتی خردسالان و نوجوانان، برگزاری نمایش‌های مذهبی، پخش محصولات فرهنگی اعم از پرچم و سربند و...، ایجاد میزهای پاسخگویی به سؤالات و شبهات به زبان‌های مختلف با حضور متخصصین، برگزار نمازهای جماعت و پاسخ به سؤالات شرعی و...

قدم نهم، موکب داری

در تبیین فعالیت‌های موکب باید به نکات زیادی دقت نمود. نکاتی که شمار آن آن‌قدر زیاد است که خود نوشتاری مجزا می‌طلبد.

لکن می‌توان چند مورد را به‌اختصار بیان نمود:

- خدمات موکب باید با همه‌ی احترام و ادب نسبت به همه نوع از زائرین صورت پذیرد. دیده‌شده بعضی موکب‌ها دقت می‌کنند خدمت ارائه‌شده یک‌بار بیشتر به افراد داده نشود و نسبت به حضور مجدد زائر برخورد تندی می‌کنند. همچنین دیده‌شده بعضی موکب‌ها قشر خاصی از زائرین را می‌پذیرند و از مانع حضور دیگر زوار می‌شوند؛ مثلاً زائرین یک شهرستان یا یک ملیت را می‌پذیرند و نسبت به دیگر زوار خدمتی انجام نمی‌دهند.

- باید تلاش نمود خدمات موکب‌ها موجب اذیت دیگر زائرین نشود. به‌عنوان‌مثال برنامه‌های طولانی سخنرانی یا عزاداری موکب‌ها در وقت نامناسب می‌تواند موجب اذیت دیگر زائرین شود. رعایت زمان و شئون حال زائرین بسیار مهم است.

- باید تلاش نمود خدمت موردنظر باری را از دوش زائرین بردارد یا رشدی را برای او ایجاد نماید و خدمات بی‌فایده نباشد یا موجب اتلاف وقت نشود.

- بسیاری از موضوعات است که هنوز در اربعین به‌صورت جدی به آن پرداخته نشده است. به‌عنوان‌مثال موکب فرهنگی برای خردسالان و کودکان حاضر در

اربعین به‌صورت جدی و تخصصی وجود ندارد و تنها چند موکب به‌صورت غرفه نقاشی به آن پرداخته‌اند. درحالی‌که می‌توان در یک موکب با پخش فیلم، انجام بازی، بیان داستان و قصه، اجرای نمایش، اجرای مسابقه، پخش هدیه ویژه کودکان و خردسالان و ... معارف بسیاری را به کودکان منتقل نمود. چراکه کودکان حسی هستند و قالب‌های حسی برای ایشان مفید و مؤثر است.

یکی از دیگر قالب‌هایی که بر روی آن کارشده لکن باید گسترش یابد مستندسازی در فضای مجازی و مکتوب حوادث اربعین است. ایجاد ظرفیت‌های اینترنتی و نگارشی جهت تبیین واقعه اربعین از نگاه زائرین یکی از پنجره‌های معرفی این حادثه بزرگ در جهان است.

یکی دیگر فعالیت‌هایی که کمتر در موکب‌ها به آن توجه می‌شود، **فعالیت اختصاصی خدماتی و فرهنگی برای زنان است.** بسیاری از موکب‌ها در کنار آقایان برای استفاده خواهران نیز ظرفیتی را ایجاد می‌کنند لکن این ظرفیت‌ها مناسب شئون زنان نیست یا خیلی از نیازهای ایشان را پاسخ نمی‌دهد. ایجاد مکانی برای استراحت آرام زنان، سرویس‌های بهداشتی و حمام مناسب، غرفه‌های فرهنگی زنان اعم از پاسخگویی به سؤالات شرعی زنان و شبهات اعتقادی و... می‌تواند بخشی از قسمت‌های این موکب باشد.

یکی دیگر فعالیت‌های خدماتی که بسیار کم به آن توجه شده است، ت**فکیک و جمع‌آوری زباله است.** در مسیر پیاده‌روی اربعین زباله‌های بسیاری تولید

می‌شود که بدون تفکیک و به‌سختی جمع‌آوری می‌شود و علاوه بر ایجاد بیماری، به محیط‌زیست آسیب وارد می‌کند. ایجاد موکب خدماتی تفکیک و جمع‌آوری زباله و سپس گسترش فعالیت به بازیافت آن می‌تواند یکی از فعالیت‌های مؤثر خدماتی باشد.

توجه به موکب‌های فرهنگی بسیار کمتر از موکب‌های خدماتی است. بیشتر موکب‌ها جهت پخش مواد خوراکی بر پا می‌شود درحالی‌که برای روح خوراک جدی وجود ندارد. موکب‌های فرهنگی به‌خصوص برای غیر ایرانی‌ها که سؤالات و شبهات بسیاری دارند یکی از نیازهای ضروری اربعین است. برای برپایی موکب‌ها باید با کمک شورای اندیشه‌ورز فعالیتی موردنیاز تعریف نمود و ساختار و نیازهای آن را تبیین نمود و آن را به نیروی انسانی توجیه شده سپرد و او را همراهی و کمک کرد تا بتواند از پس آن فعالیت به‌خوبی برآید.

قدم دهم،
تبیین انواع حضور (۲-پیاده‌روی)

یکی دیگر از انواع حضور در اردوی تربیتی اربعین حضور به‌صورت پیاده‌روی از مکانی تا کربلا است. این نوع حضور با انتخاب مکانی برای شروع آغاز می‌شود و با انتخاب مسیر به سمت کربلای معلا دنبال می‌شود. بیشتر کاروان‌ها به‌خصوص زائرین غیر عراقی مبدأ شروع پیاده‌روی خود را نجف قرار می‌دهند تا بعد از عرض ادب و زیارت امیرالمؤمنین علیه‌السلام گام در مسیر اباعبدالله الحسین علیه‌السلام قرار دهند. البته افرادی

که به جهاتی توان پیاده‌روی این مسیر را ندارند بخش ابتدایی یا انتهایی آن را برای پیاده‌روی انتخاب می‌کنند و عده‌ای که نمی‌خواهند در شلوغی جمعیت باشند طریق العلماء که مسیری دیگر از نجف تا کربلاست را برای پیاده‌روی برمی‌گزینند. آنچه توصیه می‌شود این است که مسیرهای دیگر مانند مسیر بغداد کربلا نیز می‌تواند جایگزین خوبی برای مسیر پرجمعیت نجف کربلا باشد. به‌خصوص برای کاروان‌ها و افرادی که می‌خواهند با شیعیان عراقی ارتباط برقرار کنند، مسیر خوبی است.

بسیار اتفاق می‌افتد افراد در پیاده‌روی تنها به پیاده‌روی بسنده می‌کنند و دل به زیبایی مسیر می‌سپارند. لکن افرادی که دغدغه رشد و تعالی تربیتی جامعه اسلامی را دارند باید از این فرصت بیشترین بهره را ببرند و علاوه بر اثرپذیری، اثرگذار نیز باشند. **در این راستا می‌توان برنامه‌ها فعالیت‌هایی را تعریف نمود که گروه‌های متربیان علاوه بر شرکت در پیاده‌روی، خادمین مؤثر تربیتی و تبلیغی نیز باشند.**

قدم یازدهم،
فعالیت‌های پیاده‌روی

در مسیر پیاده‌روی گروه‌های می‌توانند فعالیت‌های بسیاری را تعریف نمایند. این موارد می‌بایست با هم‌فکری اعضای گروه تولید و تبیین شود. ازجمله گروه‌ها می‌توانند موارد زیر را به انجام رسانند:

فعالیت برای خود اعضای گروه:

- **پخش صوت‌های مناسب:** در مسیر پیاده‌روی اعضای گروه وقت زیادی برای شنیدن دارند. می‌توان از این فرصت بهترین استفاده را نمود و با تهیه‌ی سخنرانی‌های کوتاه، مداحی‌ها، محصولات دانشی و معرفتی از این فرصت به بهترین شکل بهره برد. صوت‌ها با توجه به نوع گروه (خانوادگی یا افراد) سن، جنسیت و ملیت و منطقه محل سکونت تفاوت می‌کند.

- **کار تشکیلاتی و سازمانی:** سرگروه با تعریف وظایف و مسئولیت هرکدام از اعضا تلاش می‌کند کار تشکیلاتی و گروهی را یاد بگیرند و بیاموزند که باید توانشان را با دوست و هم‌گروهی‌شان تقسیم کنند. ضعف‌های ایشان را جبران کنند و از استعدادهای ایشان بهره ببرند. یاد می‌گیرند باید با هم متحد شده و فعالیت مؤثری را به انجام برسانند.

- **رشد صبر و تحمل:** حدود ۸۰ کیلومتر پیاده‌روی با مشکلاتی که مسیر به همراه دارد، برای اعضای گروه سخت است. ایشان باید جسم خود را مدیریت کنند تا بتوانند این مسیر را طی کنند و بر مشکلات صبر نموده و استقامت ورزند. گروه‌ها می‌آموزند که باید محرومیت‌ها و محدودیت را به فرصتی برای رشد و خودسازی تبدیل کنند و غرور و خودخواهی خود را در مسیر امام حسین علیه‌السلام زیر پا گذارده و تواضع و فروتنی را در لباس خدمت جایگزین آن کنند.

فعالیت برای دیگر زائرین شرکت‌کننده:

- **جمع‌آوری زباله:** یکی مشکلات پیاده‌روی اربعین انباشت مقدار زیادی زباله تفکیک نشده و جمع‌آوری نشده است. می‌توان به هر گروه پلاستیک زباله در رنگ‌های مختلف داد که هر روز اعضای گروه با توجه به جنس زباله، آن‌ها را تفکیک کرده و در گوشه‌ای قرار دهد. به‌عنوان‌مثال می‌توان پلاستیک زباله آبی را برای جمع‌آوری زباله‌های پلاستیکی معرفی کرد و هر گروه روزانه به تعداد اعضای گروه یک پلاستیک را جمع‌آوری کرده و با بسته‌بندی در گوشه‌ای جهت جمع‌آوری توسط موکب خدماتی زباله قرار دهد.

- **تعامل و جذب مسلمانان و شیعیان عراقی یا دیگر کشورها:** حاضرین در اردوی تربیتی باید بیاموزند که هم خود را تربیت کنند و هم در مسیر رشد و ارتقاء معرفتی نسل آینده جهان اسلام گام بردارند. گام اول این انتقال، ارتباط سازنده و مؤثر با نسل بعد از خود است. در این راستا هر گروه موظف است تا هر روز با تعدادی از عراقی‌ها ارتباط برقرار کرده و تلاش نمایند علاوه بر ایجاد دوستی معارفی را در قالب‌های جذاب و کوتاه به ایشان منتقل نماید. این انتقال معارف می‌تواند به شکل آموزش یک ادب نیکو و اسلامی مانند سلام کردن، محبت، احترام به دیگران باشد و می‌تواند به‌صورت یک محصول آموزش مانند کلیپ، فیلم، بروشور یا کتابچه و ... باشد.

قدم دوازدهم، داوری

داوران ستاد اجرایی اردو پس از جمع‌آوری پروژه‌ها و محصولات گروه‌ها در مواردی که ذکر شد، به ارزیابی آن‌ها می‌پردازند و در پایان با تبیین نقاط ضعف و قوت گروه‌ها، گروه برتر را معرفی می‌کنند. لکن مسئول ستاد اجرایی اردو می‌بایست در پایان با ارائه سخنرانی تبیین نماید که هدف رشد و تعالی گروه‌ها و اعضای آن در مسیر خدمت و تربیت بوده است که همگی بخش مهمی از آن را طی نموده‌اند و بهره‌ای که گروه‌ها و اعضای آن از این سفر و برنامه برده‌اند بسیار بیش از تصور است که ان‌شاءالله در دنیا و آخرت مزد آن را خواهند گرفت. ایشان باید اخلاص و تواضع و ایثار در این سفر یادآور شوند که بخش بسیاری از فعالیت‌ها با این سه ویژگی همراه بوده است و چنانچه در مسیر زندگی این ویژگی‌ها را در خود تقویت نماییم بسیار موفق خواهیم بود.

این اردو تلاش می‌کند با ارائه‌ی ماجرایی اردویی، افراد را به فکر کردن و حرکت کردن در مسیر رشد و تعالی خود و استفاده از فرصت‌های بسیاری که دارد و قدر آن را نمی‌داند، وادارد. امید که بتواند این مهم را محقق نماید.

تهدیدها

اتفاقات زیادی می‌تواند در این اردو برای متربیان ایجاد شود که باید نسبت به آن توجیه شوند. حوادثی چون گم کردن دوستان، خستگی زیاد، پادرد و التهاب پاها، بیماری و. می‌تواند برای افراد ایجاد شود.

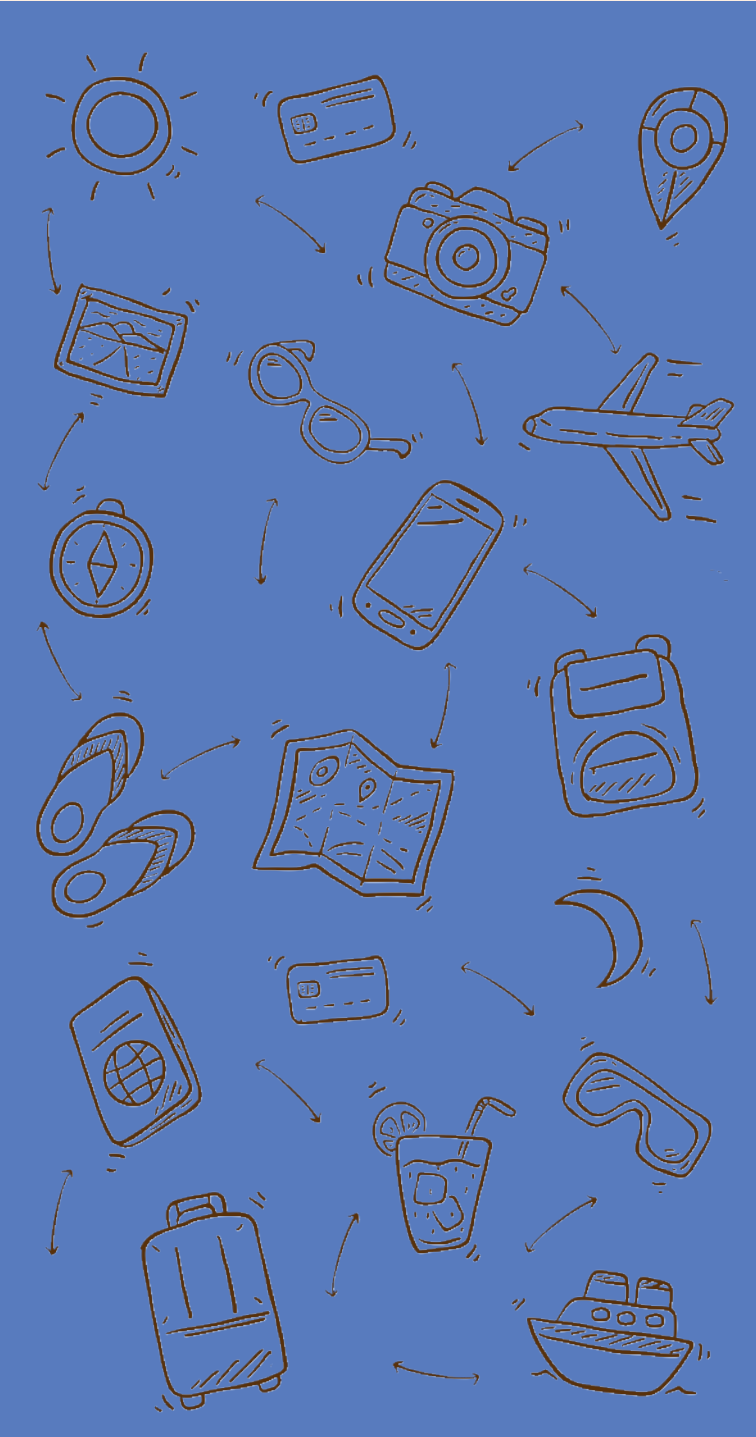

خاتمه

این نوشتار تلاش نمود تا با ارائه ی پنج ماجرا، نگاهی نسبت به **اردوهای ماجرا محور** ارائه دهد. با معرفی این ایده و نگاه، مجموعه های تربیتی ، مدارس و مربیان می توانند به طراحی اردوهای جدید ماجرا محور در مسیر اهداف تربیتی خود بپردازند.

برای انواع اردوهای تربیتی ، میتوان ده ها بلکه صد ها ماجرا نوشت و به اجرا در آورد. ماجراها با خلاقیت متخصصان عرصه تربیت نوشته می شود و در صحنه عمل با اجرای آن ویرایش شده و کامل می شود. آنچه باید به آن دقت کرد این است که اردوها، موردی و مقطعی برگزار نشود بلکه اهداف تربیتی انقلاب اسلامی را دنبال کند و تلاش نماید آن اهداف و ارزشهای انقلاب اسلامی را در متربیان نهادینه کند.

این نوشتار شروعی از یک نگاه و ایده ی تربیتی است. ما نیز به اشکالات احتمالی آن اذعان داریم و آن را در منظر مربیان و متخصصان تربیتی قرار داده ایم که با نظرات و نقدهای سازنده ی خود ما را در رشد این ایده یاری رسانند.

این پنج ماجرا می تواند با فیلم ها و گزارشات اردوی دانش آموزی موسسه فرهنگی تبلیغی آسمان انتظار در کانون نخبگان جوانه ها (پسران) و کانون نخبگان هدی (دختران)، بهتر فهمیده شود. چنانچه در فهم این ماجراها به مشکل برخوردید می توانید دوره ی آموزشی اردوهای ماجرا محور یا فیلم های اردویی را مشاهده بفرمائید.